

การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาลในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร

นางสาววนิดา แก่นจันทร์

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ ภาควิชาประถมศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2545

ISBN 974-17-1924-8

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาศาภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร

โดย

นางสาววนิดา แก่นจันทร์

สาขาวิชา

การศึกษปฐมวัย

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรวรรณ เหมชะญาติ

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์

.....คณบดีคณะครุศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูริย์ สินลารัตน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อุมา สุคนธมาน)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรวรรณ เหมชะญาติ)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษบง ตันติวงศ์)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วนิดา แก่นจันทร์ : การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร (A STUDY ON STATE OF ENGLISH INSTRUCTIONAL MANAGEMENT FOR PRESCHOOLERS IN SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE PRIVATE EDUCATION COMMISSION, BANGKOK METROPOLIS) อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรวรรณ เหมชะญาติ, 125 หน้า. ISBN 974 -17-1924-8

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ตัวอย่างประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 381 คน และครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 719 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกต

ผลการวิจัยพบว่า

ด้านการบริหารงาน 1) มีนโยบายให้ใช้แนวการสอนภาษาอังกฤษที่สำนักพิมพ์เอกชนจัดพิมพ์ขึ้น โดยมุ่งให้เด็กรู้จักและคุ้นเคยกับภาษาอังกฤษ 2) มีการเตรียมบุคลากร โดยส่งครูประจำชั้นซึ่งเป็นผู้สอนภาษาอังกฤษเข้าอบรมเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษ 3) มีการจัดบริการสื่อและวัสดุอุปกรณ์ โดยการสำรวจความต้องการของครูผู้สอนและจัดหาให้ 4) มีการนิเทศและติดตามผลแบบไม่เป็นทางการ ระยะเวลาในการนิเทศไม่แน่นอน และนำประเด็นการนิเทศมาพูดคุยในที่ประชุมเพื่อการปรับปรุงในครั้งต่อไป

ด้านการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอน 1) การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนมีการจัดมุมหนังสือภาษาอังกฤษ 2) การเตรียมการสอนมีการเขียนแผนการสอนล่วงหน้า 1 สัปดาห์ 3) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนใช้วิธีการสอนแบบฟัง-พูด และใช้ภาษาไทยมากกว่าภาษาอังกฤษ 4) ใช้สื่อรูปภาพ แบบฝึกหัด และเพลง 5) ประเมินผลโดยการสังเกต 6) ได้รับการนิเทศการสอนแบบไม่เป็นทางการโดยครูใหญ่

ปัญหาที่พบได้แก่ 1) การขาดแคลนงบประมาณในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ 2) การขาดคุณวุฒิการศึกษาทางการสอนภาษาอังกฤษของครู และ 3) สื่อประกอบการสอนภาษาอังกฤษมีราคาแพง

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....ประถมศึกษา.....

ลายมือชื่อนิสิต.....

สาขาวิชา.....การศึกษาระดับมัธยมศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ปีการศึกษา.....2545.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4283795227 : MAJOR EARLY CHILDHOOD EDUCATION

KEY WORD : ENGLISH INSTRUCTIONL MANAGMENT / PRESCHOOLERS

WINIDA KANCHCEN : A STUDY ON STATE OF ENGLISH INSTRUCTIONAL
MANAGEMENT FOR PRESCHOOLERS IN SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE
OFFICE OF THE PRIVATE EDUCATION COMMISSION, BANGKOK METROPOLIS. THESIS ADVISOR :
ASSIST. PROF. WORAWAN HEMCHAYART, Ph.D.125 pp. ISBN 974-17-1924-8

The purpose of the research was to study on state of English instructional management for preschoolers in schools under the Jurisdiction of the Office of the Private Education Commission, Bangkok Metropolis. The samples were 381 administrators and 719 English teachers. The research instruments consisted of questionnaires, observation forms, and interview forms.

The research findings were as follows :

Administrative works : 1) The school policy in English teaching was to use an English teaching outline published by private agencies in order to get the preschoolers familiar with English language, 2) preparing the personal by sending English teachers to attend a seminar on teaching English, 3) finding the teacher's needs and providing the teaching medias and instruments, and 4) having an informal supervision which was inconsistent and then bringing the issues to be discussed for the improvement.

Learning and teaching procedures : 1) arranging the classroom environment by setting English language corner, 2) teaching preparation by writing lesson plans one week in advance, 3) arranging activities emphasized audio-lingual method 4) using picture work sheets and songs, 5) evaluating by observation, and 6) having an informal supervision by the peincipals.

Problems : 1) lack of budget in English teaching arrangement 2) lack of qualified English teachers, and 3) a high cost of English language materials.

Department ...Elementary Education.... Student's signature.....
Field of study ..Early Childhood Education.. Advisor's signature.....
Academic year ...2002... Co - Advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรวรรณ เหมชะญาติ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขงานวิจัยตลอดมาด้วยดี ขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อุมา สุคนธมาน ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษบง ตันตวิวงศ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและแก้ไขปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และเนื่องจากทุนการวิจัยครั้งนี้ส่วนหนึ่งได้รับจากทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จึงขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยมา ณ ที่นี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจสอบ และให้ข้อเสนอในการสร้างเครื่องมือในการวิจัย รวมทั้งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบคุณอ้อม กุ้ง และพี่น้อง ที่ให้คำปรึกษาและกำลังใจแก่ผู้วิจัยมาตลอด สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดามารดา ที่ให้กำลังใจและสนับสนุนการเงินแก่ผู้วิจัยมาตลอดจนสำเร็จการศึกษา

วนิดา แก่นจันทร์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

		หน้า
	บทคัดย่อภาษาไทย	ง
	บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
	กิตติกรรมประกาศ	ฉ
	สารบัญ	ช
	สารบัญตาราง	ฉ
	บทที่	
1	บทนำ	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
	ขอบเขตของการวิจัย	3
	ข้อตกลงเบื้องต้น	4
	คำจำกัดที่ใช้ในการวิจัย	4
	วิธีดำเนินการวิจัย	5
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
2	ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
	2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ	10
	แนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษาตามแบบการรู้ภาษา.....	10
	แนวคิดทางการสอนภาษาตามแบบการเรียนภาษา.....	10
	แนวคิดทางด้านมานุษยวิทยา.....	12
	2.2 วิธีการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ.....	13
	2.3 การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับก่อนประถมศึกษา.....	26
	ความเป็นมาของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย.....	27
	แนวการจัดประสบการณ์เตรียมความพร้อมภาษาอังกฤษระดับ	
	ก่อนประถมศึกษา.....	27
	2.4 การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับก่อนประถมศึกษา.....	28
	การจัดปัจจัยและสภาพต่างๆ ภายในโรงเรียน.....	28
	การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษก่อนประถมศึกษา.....	35
	2.5 สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ.....	45

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย..... 48
	ประชากรและตัวอย่างประชากร..... 48
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 49
	การสร้างเครื่องมือในการวิจัย..... 51
	การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 55
	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 57
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล..... 57
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 58
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย ข้อเสนอแนะ..... 80
	สรุปผลการวิจัย..... 82
	อภิปรายผลการวิจัย..... 85
	ข้อเสนอแนะ..... 89
	รายการอ้างอิง..... 91
	ภาคผนวก..... 94
	ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ..... 95
	ภาคผนวก ข ตัวอย่างแบบสอบถามผู้บริหาร..... 96
	ภาคผนวก ค ตัวอย่างแบบสอบถามครูผู้สอนภาษาอังกฤษ.....103
	ภาคผนวก ง ตัวอย่างแบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร.....112
	ภาคผนวก จ ตัวอย่างแบบสัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ..... 115
	ภาคผนวก ฉ ตัวอย่างแบบบันทึกการสังเกต.....118
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....122

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2 ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ และผู้ให้บันทึกการสังเกต.....	49
2 สรุปรอบความคิดและเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	53
3 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ได้รับคืน.....	56
4 โรงเรียนและวัน/เดือน/ปีในการเก็บข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์และแบบบันทึกการสังเกต....	56
5 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพส่วนตัว.....	59
6 จำนวนและร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามการบริหารงาน.....	61
7 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามปัญหาการจัดการเรียนการสอน.....	64
8 จำนวนและร้อยละของครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำแนกตามสถานภาพส่วนตัว.....	65
9 จำนวนและร้อยละของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ จำแนกตามการจัดการเรียนการสอน.....	68
10 จำนวนและร้อยละของครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำแนกตามปัญหาและแนวทางแก้ไข.....	74

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความก้าวหน้าอันรวดเร็วของเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสารและการค้าระหว่างประเทศเป็นแรงผลักดันให้มนุษย์เพียรพยายามภาษาหนึ่งที่ทั่วโลกจะเข้าใจและใช้ร่วมกันได้ ภาษาอังกฤษจึงเป็นภาษาที่ได้รับการเลือกสรรให้เป็น “ภาษาโลก” (global language) ของคนในทุกประเทศ และสิ่งนี้เองที่เป็นสัญญาณหนึ่งซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเคลื่อนไหวในวงการการสอนของภาษาอังกฤษในประเทศไทยว่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามลำดับ แต่อย่างไรก็ตามการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศในประเทศไทยยังอยู่ในฐานะที่เสียเปรียบบรรดาครูและนักเรียนในประเทศยุโรปและประเทศที่อยู่ในภูมิภาคเดียวกัน เนื่องจากข้อจำกัดที่สำคัญสามประการคือ 1) ความแตกต่างอย่างมากในโครงสร้างทางไวยากรณ์ ตัวอักษร ตลอดจนการออกเสียงระหว่างภาษาไทยและภาษาอังกฤษ 2) ประวัติศาสตร์ของประเทศไทยที่ไม่เคยเป็นเมืองขึ้นชาติตะวันตก 3) ความแตกต่างทางวัฒนธรรมของตะวันตกและวัฒนธรรมตะวันออก ความแตกต่างเหล่านี้ยิ่งเพิ่มความยากลำบากในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้กับคนไทย (จำนงศรี หาญเจนลักษณ์, 2543)

การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับอนุบาลในประเทศไทยมีมาเป็นเวลานานแล้ว นับตั้งแต่ปีพ.ศ.2441 การเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับอนุบาลอยู่ภายใต้การดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงธรรมการเดิม) ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการวางพื้นฐานภาษาอังกฤษสำหรับการเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น ตลอดระยะเวลากว่า 100 ปีในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแนวคิดทางการศึกษาและทฤษฎีของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในแต่ละยุคแต่ละสมัยเสมอมา เช่นเดียวกับการถกเถียงในแวดวงการศึกษาว่าควรสอนภาษาอังกฤษในระดับอนุบาลศึกษาหรือไม่ นักวิชาการหลายท่านได้ให้ข้อสรุปว่า ไม่ควรสอนภาษาอังกฤษในระดับอนุบาล แต่ถ้าจะสอนครูต้องมีวุฒิทางการสอนภาษา เป็นผู้ชำนาญการทางภาษาโดยสอนภาษาอังกฤษจากสิ่งแวดล้อมและไม่จริงจัง กับเนื้อหาภาษาอังกฤษจนเกินไป (เต็มสิริ บุญยสิงห์ และคณะ, 2532 : 110-112)

ผลงานการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาส่วนใหญ่พบว่า เด็กทั้งสองภาษาจะมีความสามารถทางสติปัญญาในด้านความคิดแบบยืดหยุ่นเป็นสำคัญ การรู้สองภาษามีผลดีทาง

สติปัญญา ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญในการเรียนรู้ภาษาที่สอง นั่นคือ การให้ความสำคัญกับภาษาที่ 1 และภาษาที่ 2 ทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน อิทธิพลจากสิ่งแวดล้อม วิธีการเรียนรู้ทางภาษาของเด็กและอายุของผู้เรียน (วรวรรณ เหมชะญาติ, 2542 : 35)

จากผลการวิจัยการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ผ่านมาพบว่า ปัจจัยที่ทำให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษไม่ประสบผลสำเร็จคือ ความไม่พร้อมของครูผู้สอนโดยเฉพาะครูที่ไม่มีวุฒิการศึกษาทางด้านภาษาอังกฤษโดยตรง ซึ่งทำให้ครูเหล่านี้ขาดความรู้ความสามารถและความชำนาญในการสอนภาษาอังกฤษอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร (ลัดดา อมตชีวิน, 2540) ด้วยเหตุนี้ครูส่วนใหญ่จึงยังใช้วิธีการสอนแบบเดิม ออกเสียงภาษาอังกฤษไม่ถูกต้อง ไม่กล้าพูดภาษาอังกฤษกับนักเรียน และเข้มงวดกับการสอนมากเกินไปจนทำให้นักเรียนเบื่อหน่าย (พิตรวัลย์ โกวิทวที, 2537) ดังนั้นปัญหาที่ควรคำนึงถึงสำหรับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ คือ ความไม่พร้อมในการสอนภาษาต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นความสามารถของครูผู้สอน วิธีการสอน สื่อและอุปกรณ์การสอน ตำราและเอกสารประกอบการเรียนรู้ สถานการณ์ที่จะให้ผู้เรียนสร้างความเข้าใจในสภาวะการณ์ชีวิตประจำวัน และวัฒนธรรมของภาษาที่กำลังเรียนรู้

สำหรับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนก่อนประถมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนที่ผ่านมา ได้จัดให้มีการสอนในระดับก่อนประถมศึกษาโดยจัดเป็นลักษณะกิจกรรมเสริมหลักสูตร เนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการมิได้กำหนดให้มีหลักสูตรการเรียนการสอนหรือแผนการจัดประสบการณ์เตรียมความพร้อมภาษาอังกฤษในระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนเอกชนที่จัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในชั้นอนุบาลจึงมีแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่หลากหลายและแตกต่างกันไปตามสภาพและความพร้อมของโรงเรียน แต่ก็ยังมีจุดเน้นที่ตรงกันคือ ความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนในลักษณะที่เป็นรูปธรรมที่นักเรียนสามารถแสดงออกให้เห็นได้ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการและความพึงพอใจของผู้ปกครอง แนวทางการจัดการเรียนการสอนดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นการยึดเยียดให้นักเรียนต้องท่องจำมากกว่าการลงมือปฏิบัติกิจกรรมที่สอดคล้องกับวัยและความสนใจของนักเรียน อันขัดต่อหลักการและทฤษฎีในการเรียนรู้ภาษา

จากปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนได้เล็งเห็นและเห็นความสำคัญของการปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับอนุบาล จึงมอบหมายให้หน่วยศึกษานิเทศก์จัดทำแนวและแผนการจัดประสบการณ์เตรียมความพร้อมภาษาอังกฤษ ระดับก่อนประถมศึกษา เพื่อให้โรงเรียนเอกชนใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่สร้างเสริมประสบการณ์และเตรียมความพร้อมด้านภาษาอังกฤษ ที่สอดคล้องกับหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ภาษาของเด็กวัยก่อนประถมศึกษา โดยมีจุด

ประสงค์เพื่อให้นักเรียนชั้นอนุบาลมีความคุ้นเคยกับภาษาอังกฤษ สนุกสนานเพลิดเพลิน และเกิดเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษเป็นสำคัญ และเพื่อให้ครูผู้สอนมีความมั่นใจในการจัดกิจกรรมมากยิ่งขึ้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนจึงได้จัดทำเอกสารเรื่องสื่อต้นแบบประกอบแผนการจัดประสบการณ์เตรียมความพร้อมภาษาอังกฤษระดับก่อนประถมศึกษาขึ้น เพื่อช่วยครูผู้สอนในการเตรียมตัวทั้งทางด้านเนื้อหา เพลง เกม นิทาน และสื่อประกอบการสอนก่อนดำเนินการจัดกิจกรรม และจัดกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2536)

ด้วยเหตุผลนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ด้านการบริหารงาน และ ด้านการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ทราบข้อมูลการปฏิบัติจริงเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของแต่ละโรงเรียน ทั้งนี้เพื่อนำผลของการวิจัยไปเป็นข้อมูลให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องหรือมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษได้นำไปแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้เหมาะสม ตลอดจนเป็นแนวทางในการดำเนินการสำหรับโรงเรียนที่มีการสอนภาษาอังกฤษต่อไป โดยเฉพาะโรงเรียนอนุบาลในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 อายุ 4 - 5 ปี ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ด้านการบริหารงาน และ ด้านการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร โดยมีขอบเขตในการวิจัยดังนี้

1. ประชากรคือ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 381 โรงเรียน

2. การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับอนุบาลปีที่ 2 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ใน 2 ด้าน คือ ด้านการบริหารงาน และ ด้านการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับอนุบาล

ข้อตกลงเบื้องต้น

การเข้าไปสังเกตการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนของครูในห้องเรียน การเรียนการสอนคงดำเนินไปตามปกติ เพราะผู้สังเกตไม่ได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนจึงไม่ส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอน

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดประสบการณ์ภาษาอังกฤษระดับอนุบาลปีที่ 2 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร

สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ หมายถึง ลักษณะในการดำเนินงานและกระบวนการในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร 2 ด้าน คือ ด้านการบริหารงาน และ ด้านการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอน

ด้านการบริหารงาน ได้แก่ นโยบายด้านการจัดการเรียนการสอน การเตรียมบุคลากร การจัดบริการสื่อและอุปกรณ์ และการนิเทศและการติดตามผล

ด้านการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน การเตรียมการสอน การจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อและวัสดุอุปกรณ์ การประเมินผล และการได้รับการนิเทศการสอน

กิจกรรมภาษาอังกฤษ หมายถึง การที่ครูสอนภาษาอังกฤษจัดประสบการณ์หรือสภาพการณ์ให้เด็กวัยอนุบาลได้ทำ รวมถึงการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็ก และเด็กกับเด็กอันเป็นผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

เด็กวัยอนุบาล หมายถึง เด็กในช่วงอายุ 4 - 5 ปี ซึ่งอยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ภาคการศึกษาต้น 2545

โรงเรียน หมายถึง สถานศึกษาระดับอนุบาลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ที่เปิดสอนนักเรียนที่มีอายุระหว่าง 3 - 6 ปี และเป็นสถานศึกษาที่

มีการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับอนุบาล ตั้งแต่ภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2545

ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่และครูใหญ่ ของโรงเรียนสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร

ครูสอนภาษาอังกฤษ หมายถึง ครูคนไทยที่เป็นผู้จัดประสบการณ์ทางภาษาอังกฤษให้กับเด็กอนุบาลปีที่ 2 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ใน กรุงเทพมหานคร

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและตัวอย่างประชากร

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 381 โรงเรียน

1.2 ตัวอย่างประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 381 โรงเรียน ปีการศึกษา 2545 โดยเป็นผู้บริหาร 381 คน และครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 719 คน รวมตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 1,100 คน เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม และในจำนวนนี้สุ่มอย่างง่ายเพื่อเลือกผู้บริหารจำนวน 5 คน และครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 5 คน เป็นผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มี 3 ประเภท คือ แบบสอบถามสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาล แบบสัมภาษณ์สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาล และแบบบันทึกการสังเกตการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษชั้นอนุบาล ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.1 แบบสอบถาม มี 2 ชุด คือ

2.1.1 แบบสอบถามสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาล ด้านการบริหารงานซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบ และแบบปลายเปิด

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาล ด้านการบริหารงานเกี่ยวกับนโยบายด้านการจัดการเรียนการสอน การเตรียมบุคลากร การจัดบริการสื่อและวัสดุอุปกรณ์ และการนิเทศและติดตามผล เป็นแบบเลือกตอบและปลายเปิด

ตอนที่ 3 ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เป็นแบบปลายเปิด

2.1.2 แบบสอบถามสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาล ด้านการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบและแบบปลายเปิด

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาล ด้านการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน การเตรียมการสอน การจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อและวัสดุอุปกรณ์ การประเมินผล และการได้รับการนิเทศ เป็นแบบเลือกตอบและปลายเปิด

ตอนที่ 3 ปัญหาและแนวทางการแก้ไขในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เป็นแบบปลายเปิด

2.2 แบบสัมภาษณ์ มี 2 ชุด คือ

2.2.1 แบบสัมภาษณ์สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาล ด้านการบริหารงาน ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาล ด้านการบริหารงานเป็นแบบปลายเปิด

2.2.2 แบบสัมภาษณ์สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาล ด้านการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอน ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาล ด้านการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอน เป็นแบบปลายเปิด

2.3 แบบบันทึกการสังเกตสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาล ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 แบบบันทึกการสังเกตสภาพแวดล้อมทางกายภาพการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษชั้นอนุบาล

ส่วนที่ 2 แบบบันทึกการสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษชั้นอนุบาล

3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

3.1 ศึกษารายละเอียดและข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ วิธีสอนภาษาอังกฤษ และลักษณะการดำเนินงานของโรงเรียนอนุบาลในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและศึกษาการสร้างแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกการสังเกตจากเอกสารต่างๆ เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบความคิดของการวิจัย

3.2 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับลักษณะของการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ โดยการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการกับครูผู้สอนเพื่อใช้ประกอบในการสร้างเครื่องมือการวิจัย

3.3 กำหนดกรอบแนวคิดของแบบสอบถามแต่ละชุด โดยผู้วิจัยได้กำหนดกรอบความคิดการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาล ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงาน และ ด้านการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอน

3.4 สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย แบบสอบถามผู้บริหาร แบบสอบถามครูผู้สอนภาษาอังกฤษ แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร แบบสัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ และแบบบันทึกการสังเกต โดยสร้างตามกรอบความคิดที่กำหนดไว้

3.5 นำแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบบันทึกการสังเกต ให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง ความครอบคลุมเนื้อหา และความเหมาะสมของการใช้ภาษา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.6 นำแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบบันทึกการสังเกตที่ผ่านการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับผู้บริหารจำนวน 3 คน และครูผู้สอนภาษาอังกฤษจำนวน 3 คน รวมทั้งสิ้น 6 คน ที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากร ได้แก่ โรงเรียนราชภัฏวชิรวิทยา โรงเรียนอัมพวันศึกษา และโรงเรียนอนุบาลสาริน

3.7 ผู้วิจัยฝึกการสังเกตและจดบันทึกเพื่อพัฒนาตนเองให้เกิดความชำนาญและสามารถบันทึกได้ครบตามหัวข้อที่กำหนดไว้

3.7 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบบันทึกการสังเกตให้เป็นฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับตัวอย่างประชากรที่เป็นผู้บริหาร และครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลจากโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับอนุบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

4.2 นำหนังสือขอความร่วมมือการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ส่งถึงเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.3 ส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 381 คน และครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 719 คน และให้ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2 ส่งคืนกลับมาทางไปรษณีย์ในซองที่ผู้วิจัยจัดเตรียมไว้ให้ บางส่วนผู้วิจัยส่งแบบสอบถามและเก็บรวบรวมด้วยตนเอง

4.4 เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์โดยผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 5 คน และครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 5 คน ด้วยตนเอง

4.5 เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบบันทึกการสังเกตสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยผู้วิจัยดำเนินการสังเกตครูผู้สอนภาษาอังกฤษจำนวน 5 คน ด้วยตนเอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 และตอนที่ 2 จากแบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียงตามประเด็นต่างๆ ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้

สำหรับข้อคำถามในแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางแก้ไขในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด ผู้วิจัยวิเคราะห์เนื้อหา นำมาสรุป รวบรวมเรียบเรียง แยกคำตอบต่างๆ ให้เป็นหมวดหมู่ แจกแจงความถี่ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

5.2 วิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 1 จากแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนภาษาอังกฤษ โดยการแจกแจงความถี่ แล้วนำเสนอข้อมูลทั้งหมดในรูปความเรียง ส่วนตอนที่ 2 สรุปรวบรวม เรียบเรียงแยกคำตอบต่างๆ ให้เป็นหมวดหมู่ แล้วนำเสนอข้อมูลทั้งหมดในรูปความเรียงตามประเด็นต่างๆ ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ตามลำดับความถี่

5.3 วิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 1 และตอนที่ 2 จากแบบบันทึกการสังเกต โดยสรุป รวบรวม เรียบเรียง แยกคำตอบต่างๆ ให้เป็นหมวดหมู่ แล้วนำเสนอข้อมูลทั้งหมดในรูปความถี่ และความเรียงตามประเด็นต่างๆ ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ข้อมูลพื้นฐานในการพิจารณา ปรับปรุง และแก้ไขหลักสูตรหรือแนวการสอนจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับอนุบาล ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร
2. เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงประสิทธิภาพครูและจัดฝึกอบรมครูในการใช้แนวการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
2. เป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจจะศึกษาค้นคว้าและวิจัยเพื่อขยายผล เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาลต่อไป

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาลในด้านการบริหารงาน และ ด้านการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอน ผู้วิจัยทำการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามประเด็นต่างๆ ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ วิธีการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับก่อนประถมศึกษา การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับก่อนประถมศึกษา และสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

วิธีการสอนภาษาอังกฤษแต่ละวิธีต่างก็อยู่บนฐานแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาที่แต่ละวิธียึดถือ การศึกษาแนวคิดแต่ละแนวคิดดังกล่าวอย่างเจาะจงจะทำให้เกิดความเข้าใจในวิธีการสอนภาษาอังกฤษแต่ละวิธีได้อย่างลึกซึ้ง (ณัฐวุฒิมิ กิจรุ่งเรือง, 2542 : 25) ทั้งนี้ สุมิตรา อังวัฒนกุล (2537) ได้จัดกลุ่มแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาออกเป็นสองกลุ่ม โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษาตามแบบการรู้ภาษา (Acquisition)

แนวคิดนี้เป็นแนวคิดทางการสอนภาษาแบบธรรมชาติ (Natural Approach) ซึ่งมีลักษณะสำคัญดังนี้

1.1 เป็นวิธีการสอนที่เลียนแบบการเรียนรู้ภาษาแม่ของเด็ก มีการจัดประสบการณ์สอนให้เด็กได้พบ และคุ้นเคยกับภาษาที่ตนเรียนมากที่สุด ให้ผู้เรียนได้คลุกคลีกับเจ้าของภาษาโดยตรง ถือว่าการเรียนภาษาคือการเรียนคำศัพท์ ไวยากรณ์ที่เรียนเป็นแบบคำจำกัดความและกฎเกณฑ์ เนื้อเรื่องที่เรียนมักจะยึดเอาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นเกณฑ์

1.2 ไม่พูดภาษาของผู้เรียนในห้องเรียน แต่จะใช้วิธีการออกท่าทางและวิธีพูดซ้ำๆ แลกเปลี่ยนคำถามคำตอบ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและเลียนแบบได้

1.3 เน้นภาษาพูดเป็นสำคัญ โดยเน้นให้ผู้เรียนเคยชินกับแบบของภาษาพูดมากกว่าทักษะอื่นๆ ไม่ยึดความคิดที่ว่าทุกภาษามีแบบโครงสร้างของตนเองและไม่สามารถเปรียบเทียบภาษาที่สอนกับกับภาษาของผู้เรียน

2. แนวคิดทางการสอนภาษาตามแบบการเรียนรู้ภาษา (Learning)

เป็นแนวคิดทางการสอนภาษาแบบเป็นทางการโดยผ่านการเรียนการสอนในห้องเรียน ทั้งนี้มีแนวคิดที่เป็นพื้นฐานของแนวคิดทางการสอนภาษาตามแบบการเรียนรู้ภาษาใน 3 ลักษณะ คือ แนวคิดทางด้านจิตวิทยา แนวคิดทางด้านภาษาศาสตร์ และแนวคิดทางด้านมนุษยวิทยา โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 แนวคิดทางด้านจิตวิทยา แบ่งออกเป็นทฤษฎี 2 กลุ่มใหญ่ๆ คือ

2.1.1 ทฤษฎีสิ่งเร้าและการตอบสนอง หรือทฤษฎีการเรียนรู้แบบพฤติกรรม เชื่อว่าการเรียนรู้เกิดขึ้นได้จากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้า และการตอบสนองเมื่อได้รับการเสริมแรง จากการตอบสนองที่ถูกต้องการเรียนรู้จะเกิดขึ้น นักจิตวิทยาคนสำคัญของแนวคิดนี้ ได้แก่ ธอร์นไดค์ (Thorndike) พาฟลอฟ (Pavlov) และสกินเนอร์ (Skinner)

2.1.2 ทฤษฎีความคิดความเข้าใจ เชื่อว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการของการค้นพบและเข้าใจความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ การเรียนรู้เกิดจากการมองเห็นความสัมพันธ์ของปัญหาจนเกิดความเข้าใจ ซึ่งเรียกว่าการหยั่งเห็น นอกจากนี้การเรียนรู้จะต้องอาศัยกระบวนการทางสติปัญญาของผู้เรียนแต่ละคน บางครั้งเรียกทฤษฎีนี้ว่า Gestalt Theory นักจิตวิทยาคนสำคัญของแนวคิดนี้ ได้แก่ อี จี โทลแมน (E.G. Tolman) ดับบลิว โคห์เลอร์ (W.Kohler)

2.2 แนวคิดด้านภาษาศาสตร์ แบ่งตามแนวคิดของนักภาษาศาสตร์ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

2.2.1 กลุ่มที่เน้นโครงสร้างงาน (Structuralists) เชื่อว่า ภาษาเป็นสิ่งที่วิเคราะห์ได้เป็นระบบซึ่งเราอาจพิจารณาเป็นส่วนๆ ได้ แต่ละหน่วยของภาษามีความเกี่ยวพันกัน นอกจากนี้ภาษาคือภาษาพูด การวิเคราะห์ภาษาจึงควรดูจากสิ่งที่เจ้าของภาษาพูด ไม่ใช่สิ่งที่ควรพูดและเชื่อว่าโครงสร้างของภาษาแต่ละภาษามีความแตกต่างกัน

2.2.2 กลุ่มไวยากรณ์และปริวรรต (Transformationalists) นำโดยโนม ชอมสกี (Noam Chomsky) เชื่อว่าภาษาเป็นเรื่องของกฎเกณฑ์ ในการวิเคราะห์ไวยากรณ์ของประโยค ทำให้เกิดแนวคิดเกี่ยวกับประโยคและคำของประโยค

และเชื่อว่าคนเราทุกคนมีความสามารถที่จะเข้าใจภาษาและสามารถจะแสดงออกมาได้ แต่จะต้องมีความเข้าใจในภาษานั้นก่อนถึงจะสามารถแสดงออกมาได้

2.2.3 กลุ่มภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguists) นำโดย ดี ไฮม์ (D.Hymes) แย้งแนวคิดกลุ่มไวยากรณ์ปริวรรตว่า การแสดงออกทางภาษาตามความเชื่อของกลุ่มไวยากรณ์ปริวรรตไม่ใช่ความสามารถในการนำภาษาไปใช้ ดังนั้นนักจิตวิทยา กลุ่มนี้จึงเน้นการใช้ภาษาพูดที่เหมาะสมกับสภาพการที่คำพูดนั้นถูกนำมาใช้มากกว่า โดยไม่คำนึงถึงความถูกต้องตามหลักไวยากรณ์มากนัก

2.3 แนวคิดทางด้านมานุษยวิทยา เชื่อว่าผู้ที่เรียนรู้ภาษาได้ดีนั้นจะต้องเป็นผู้ที่คิด แสดงความรู้สึก หรือแสดงพฤติกรรมโดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของความสามารถทางสติปัญญาและความรู้สึกของตนเอง ดังนั้นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจะต้องคำนึงถึงเนื้อหาที่สัมพันธ์กับความรู้สึก ประสบการณ์ ความจำ ความหวัง ความปรารถนา ความเชื่อ ค่านิยม และความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ

จากแนวคิดทางจิตวิทยา ทางภาษาศาสตร์ และทางมานุษยวิทยา ดังกล่าวข้างต้นเป็นพื้นฐานทำให้เกิดแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1) กลุ่มเน้นพฤติกรรมนิยม หรือการสร้างสมนินทรีย์

กลุ่มนี้มีแนวคิดตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบสิ่งเร้า และการตอบสนอง โดยเชื่อว่าภาษาเป็นเรื่องของนินทรีย์ หรือความเคยชิน การเรียนภาษาคือการเลียนเสียง หรือการเลียนแบบ การสอนภาษาจึงมุ่งที่จะสร้างนินทรีย์ให้พูดภาษาใหม่ได้อย่างคล่องแคล่วโดยไม่ต้องคิด แต่เน้นที่การเลียนแบบหรือพูดซ้ำๆ บทเรียนจะจัดเตรียมจากผลการเปรียบเทียบภาษาของตนกับภาษาที่จะเรียนในด้าน ระบบเสียง และรูปประโยค ส่วนใดมีความแตกต่างกันจะต้องฝึกให้มาก วิธีการสอนตามแนวคิดนี้ คือ วิธีสอนแบบฟัง-พูด (Audio-lingual Method)

2) กลุ่มที่เน้นความรู้ความเข้าใจ

กลุ่มนี้ได้รับอิทธิพลจากแนวคิด ทางจิตวิทยาแบบความคิดความเข้าใจ และทฤษฎีทางภาษาศาสตร์กลุ่มไวยากรณ์ปริวรรต โดยมีความเชื่อว่าการที่คนเราจะพูดภาษาใดภาษาหนึ่งได้อย่างคล่องแคล่วนั้น ความสามารถในการเข้าใจภาษานั้นมีอยู่แล้วในตัว การสอนภาษาจึงมุ่งให้เข้าใจกระบวนการทั้งหมดของภาษา รวมทั้งการเข้าใจกฎเกณฑ์ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ภาษา นอกจากนี้การเรียนรู้ควรจะเป็นไปอย่างมีความหมาย และเชื่อมโยงกับความรู้ที่มีอยู่แล้วในการเรียนภาษาของตนเอง วิธีการสอนตามแนวคิดของกลุ่มนี้คือ วิธีสอนแบบไวยากรณ์และแปล (Grammar

Translation Method) และวิธีสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Code Learning Theory)

3) กลุ่มที่เน้นการสื่อสาร

กลุ่มนี้มีแนวคิดตามนักจิตวิทยาในกลุ่มความคิดความเข้าใจและกลุ่มภาษาศาสตร์สังคม หลักการสำคัญของแนวคิดของกลุ่มนี้คือ

3.1 การเรียนภาษาต้องมีเป้าหมาย

3.2 ความสามารถในการใช้ประโยค และความคิดอย่างต่อเนื่องทั้งหมดในขณะสื่อสาร มีความสำคัญกว่าส่วนประกอบย่อยๆ ในประโยค

3.3 กระบวนการของการสื่อสาร มีความสำคัญเท่ากับรูปแบบภาษา

3.4 การเรียนภาษาเน้นการปฏิบัติ

3.5 ข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์ไม่ได้เป็นอุปสรรคที่สำคัญที่สุดของการสื่อสาร วิธีสอนตามแนวคิดของกลุ่มนี้คือ วิธีสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach)

4) กลุ่มมานุษยวิทยา

กลุ่มนี้มีแนวคิดตามแนวคิดทางมานุษยวิทยา ซึ่งมีหลักการสำคัญคือ จุดประสงค์ของการเรียนภาษา ไม่ใช่เป็นเพียงความต้องการที่จะสื่อสารกับคนอื่นๆ เท่านั้น แต่ยังเป็นการพัฒนาศักยภาพภายในตัวของตนเอง และถือว่าภาษาเป็นเครื่องมือของการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social Interaction) วิธีสอนตามแนวคิดของกลุ่มนี้คือ วิธีสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ (Community Language Learning) วิธีการสอนแบบการตอบสนองด้วยท่าทาง (Total Physical Response) และวิธีการสอนแบบชักชวน (Suggestopedia)

สรุปได้ว่า ก่อนเลือกวิธีการสอนใดมาใช้ควรศึกษาและทำความเข้าใจ แนวคิดต่างๆ เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแต่ละกลุ่มอย่างถ่องแท้ ก่อนพิจารณาเลือกวิธีสอนใดมาใช้ในชั้นเรียน เพราะแนวคิดแต่ละแนวจะทำให้เกิดความเข้าใจในวิธีการสอนภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี

วิธีการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ

1. วิธีการสอนแบบไวยากรณ์และการแปล (The Grammar Translation Method)

วิธีการสอนวิธีนี้อิงแนวคิดที่ว่า ภาษามีกฎเกณฑ์ มีระบบระเบียบ การที่ผู้เรียนเรียนรู้กฎเกณฑ์ไวยากรณ์และความหมายของคำศัพท์ชนิดต่างๆ จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจข้อความต่างๆ และสามารถใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง การสอนด้วยวิธีนี้ครูจะใช้ภาษาของผู้เรียนในการสอน (อรุณี วิริยะจิตรา, 2532) โดยเน้นที่ทักษะการอ่านและทักษะการเขียน ตลอดจนการท่องจำกฎเกณฑ์ทางภาษา คำศัพท์และคำแปลในภาษาของผู้เรียน (พิตรวัลย์ โกวิทวาท, 2540 : 19) วิธีการเรียนส่วนใหญ่เน้นการท่องจำและการทำแบบฝึกหัดที่สอดคล้องกับกฎเกณฑ์ทางภาษาที่เรียน (วาสนา โกวิทวาท, 2525 : 32) และการฝึกหัดแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาของตนเอง (ทิพวัลย์ มาแสง, 2532 : 20) วิธีการสอนวิธีนี้ครูผู้สอนจะเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ส่วนใหญ่ให้แก่ผู้เรียน ผู้เรียนมีหน้าที่รับฟังและปฏิบัติตามครูผู้สอน (สุมิตรา อังวัฒน์กุล, 2537 : 41)

ลักษณะของผู้เรียนที่สามารถเรียนรู้ได้ดี (เรณู บุญล้อม, 2523 ; วาสนา โกวิทวาท, 2525 ; สุมิตรา อังวัฒน์กุล, 2537)

- 1) เป็นผู้ที่ชอบเรียนด้วยการท่องจำ
- 2) เป็นผู้ที่ชอบเรียนจากการฟังครูผู้สอนหรืออธิบายเนื้อหาและกฎเกณฑ์ต่างๆ
- 3) เป็นผู้ที่ชอบเรียนโดยการรับฟังและปฏิบัติตามครู
- 4) เป็นผู้ที่มีช่วงความสนใจในการเรียนยาว
- 5) เป็นผู้ที่ชอบเรียนผ่านการใช้ประสาทสัมผัสทางสายตาในการอ่านและเขียน
- 6) เป็นผู้ที่ชอบทำงานในสิ่งที่ครูมอบหมายหรือกำหนดให้
- 7) เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบในงานที่ครูมอบหมายให้ทำ
- 8) เป็นผู้ที่ชอบเรียนร่วมกับกลุ่มคนกลุ่มใหญ่ในชั้นเรียน

ข้อดีของวิธีการสอนแบบไวยากรณ์และการแปล (วาสนา โกวิทวาท, 2525 ; สุมิตรา อังวัฒน์กุล, 2537)

- 1) การใช้ภาษาของผู้เรียนในการเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนทำความเข้าใจสิ่งที่สอนได้อย่างรวดเร็วไม่เสียเวลา
- 2) เป็นวิธีการสอนที่ใช้กับผู้เรียนกลุ่มใหญ่ได้
- 3) ครูผู้สอนไม่จำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถมาก เพราะส่วนใหญ่มุ่งที่การแปล ไม่เน้นถึงขั้นฝึกการใช้ภาษาจนนำไปใช้ได้

ข้อจำกัดของวิธีการสอนแบบไวยากรณ์และการแปล (เรณู บุญล้อม, 2523; อรุณี วิริยะจิตรรา, 2532)

- 1) ผู้เรียนจะคล่องแคล่วในเรื่องของกฎเกณฑ์ต่างๆ แต่ไม่สามารถใช้ภาษาพูดและเข้าใจภาษาที่ได้ยิน
- 2) ผู้เรียนไม่สามารถเข้าใจภาษาในทันทีที่ต้องผ่านการแปลก่อน ทำให้เสียเวลาตลอดจนเป็นการขัดขวางการคิดเป็นภาษาต่างประเทศ
- 3) ผู้เรียนต้องท่องจำคำศัพท์ และกฎเกณฑ์ทางภาษา ทำให้เกิดความเบื่อหน่าย
- 4) ผู้เรียนมีโอกาสน้อยที่จะได้ใช้ภาษาในการสื่อสาร

2. วิธีการสอนแบบตรง (The Direct Method)

วิธีการสอนนี้อิงแนวคิดที่ว่าภาษาคือภาษาพูด การเรียนภาษาคือการที่ให้ผู้เรียนสื่อสารและคิดเป็นภาษาที่เรียน การเรียนการสอนจึงใช้ภาษาต่างประเทศตลอดเวลา (สุมิตรา อังวัฒน์กุล, 2537 : 48) ไม่เน้นการแปลเป็นภาษาของผู้เรียน ดังนั้นในการอธิบายสิ่งต่างๆ ให้ผู้เรียนเข้าใจครูจึงต้องพยายามใช้สื่อต่างๆ ตลอดจนการแสดงท่าทางประกอบเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจโดยไม่ใช้ภาษาของผู้เรียน วิธีสอนนี้เน้นทักษะการพูด (อรุณี วิริยะจิตรรา, 2532 : 33) บทเรียนส่วนใหญ่จะเป็นกิจกรรมที่เป็นบทสนทนา ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้ภาษาได้เต็มที่ในสถานการณ์ต่างๆ การเรียนรู้ของผู้เรียนจะเกิดจากการฝึกฟัง ฝึกพูด และเลียนแบบครูผู้สอน วิธีการสอนนี้เน้นว่าเป็นการจำลองการเรียนรู้ภาษาของเด็กเจ้าของภาษามาใช้โดยพยายามจำลองบรรยากาศในห้องเรียนให้คล้ายประเทศเจ้าของภาษา นอกจากนี้ครูผู้สอนต้องเป็นเจ้าของภาษา หรือผู้ที่สามารถใช้ภาษาได้ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษา วิธีสอนนี้จึงจะบังเกิดผลดีกับผู้เรียน (สุมิตรา อังวัฒน์กุล, 2537 : 49)

ลักษณะของผู้เรียนที่สามารถเรียนรู้ได้ดี (สุมิตรา อังวัฒน์กุล, 2537 ; สุโร พงษ์ทองเจริญ, 2526)

- 1) เป็นผู้ที่ชอบหรือสามารถเรียนได้กับครูที่เป็นเจ้าของภาษา
- 2) เป็นผู้ที่ชอบเรียนด้วยการฟังครูพูด ฟังครูสอนเนื้อหาทางภาษา
- 3) เป็นผู้ที่มีความช่างสังเกต
- 4) เป็นผู้ที่ชอบการเลียนแบบครู
- 5) เป็นผู้ที่ชอบเรียนภาษาโดยการฝึกพูด
- 6) เป็นผู้ที่ชอบบรรยากาศของห้องเรียนที่คล้ายกับการเรียนในประเทศเจ้าของภาษา
- 7) เป็นผู้ที่ชอบเรียนในห้องเรียนที่สะดวกและเอื้อต่อการทำกิจกรรม

8) เป็นผู้ที่ชอบการเรียนรู้และการทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม

ข้อดีของวิธีการสอนแบบตรง (สุมิตรา อังวัฒน์กุล, 2537 : 53)

- 1) ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาแบบเดียวกับการเรียนรู้ภาษาแม่ของตนเอง
- 2) ผู้เรียนได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ใช้ภาษาต่างประเทศตลอดเวลา
- 3) หากผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยวิธีนี้เป็นเวลานานพอสมควร จะมีความสามารถที่ใช้ภาษาในการสื่อความหมายได้ เพราะมีโอกาสฝึกใช้ภาษาในสภาพที่เป็นจริง

ข้อจำกัดของวิธีการสอนแบบตรง (พวงเพ็ญ อินทรประวัติ, 2523 ; วาสนา โกวิทยา, 2525 ; สุไร พงษ์ทองเจริญ, 2526)

- 1) ครูผู้สอนต้องเป็นผู้ที่พูดภาษาได้อย่างคล่องแคล่วและถูกต้อง ในระดับที่ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษา ซึ่งหาครูประเภทนี้ได้ยาก
- 2) การอธิบายเป็นภาษาอังกฤษอาจทำให้เสียเวลาโดยเปล่าประโยชน์
- 3) การเรียนต้องใช้เวลาหลายๆ จึงจะเห็นผล
- 4) อาจเป็นการเร็วเกินไปที่ทำให้ผู้เรียนสามารถแสดงความคิดเห็น หรือพูดออกมาเป็นภาษาอังกฤษได้ตั้งแต่เริ่มเรียน
- 5) นักเรียนที่ฉลาดและมีวิจรรณญาณเท่านั้น จึงสามารถสรุปกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ของภาษาจากบทเรียนที่เป็นบทสนทนาได้

3. วิธีการสอนแบบฟัง-พูด (Audio-Lingual Method)

วิธีการสอนนี้ได้รับแนวความคิดของนักจิตวิทยากลุ่มพฤติกรรมนิยมที่เชื่อในเรื่องสิ่งเร้าและการตอบสนอง ซึ่งเชื่อว่าการเรียนรู้ของมนุษย์ตลอดจนการเรียนรู้ภาษาเป็นการสร้างสมมติฐานที่เกิดจากการฝึกซ้ำ โดยใช้สิ่งตอบสนองด้วยแรงเสริมหรือรางวัลเป็นตัวกระตุ้น วิธีการสอนนี้เน้นทักษะการฟังและการพูด โดยให้เลียนแบบการพูดที่ถูกต้องจากครูผู้สอน (สุไร พงษ์ทองเจริญ, 2526: 29) ซึ่งภาษาที่ครูนำมาสอนก็จะเป็นภาษาที่เจ้าของภาษาใช้พูดในชีวิตประจำวัน เมื่อผู้เรียนทำตามได้ก็จะให้แรงเสริม ผู้เรียนก็จะกระทำสิ่งนั้นบ่อยขึ้นจนกลายเป็นนิสัย และสามารถใช้ภาษาได้อย่างอัตโนมัติเนื่องจากวิธีการสอนนี้เน้นนิสัยทางภาษา การเรียนการสอนจึงใช้ภาษาต่างประเทศที่เรียนไม่ใช่ภาษาแม่ของผู้เรียน นอกจากนี้สิ่งที่สำคัญคือ การป้องกันมิให้ผู้เรียนใช้ภาษาผิดพลาด เนื่องจากความผิดพลาดจะก่อให้เกิดนิสัยที่ไม่ดี ดังนั้นเมื่อผู้เรียนทำผิด ครูผู้สอนจึงต้องแก้ไขทันที (สุมิตรา อังวัฒน์กุล, 2537 : 56)

ลักษณะของผู้เรียนที่สามารถเรียนได้ดี (ทิพวัลย์ มาแสง, 2532 ; พิตรวัลย์

โกวิทวที, 2540 ; สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2537)

- 1) เป็นผู้ที่ชอบเรียนรู้ภาษาผ่านการฟัง
- 2) เป็นผู้ที่มีทักษะการสังเกตดี
- 3) เป็นผู้ที่ชอบเรียนรู้จากการเลียนแบบครู
- 4) เป็นผู้ที่ชอบฝึกใช้ภาษาด้วยการพูด
- 5) เป็นผู้ที่ชอบการเสริมแรงด้วยการยกย่องชมเชย หรือการให้รางวัล
- 6) เป็นผู้ที่ชอบการฝึกปฏิบัติซ้ำๆ

ข้อดีของวิธีการสอนแบบฟัง-พูด (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2537 ; สุไร พงษ์ทอง

เจริญ, 2526)

- 1) เป็นวิธีที่ผู้เรียนส่วนใหญ่ทั่วไปสามารถใช้ได้ เพราะเป็นวิธีที่ไม่เน้นสติปัญญา หรือเหตุผลมากนักโดยเฉพาะกับเด็กเล็กๆ ซึ่งเป็นวัยที่ชอบเลียนแบบ
- 2) เป็นวิธีสอนตามหลักธรรมชาติของการเรียนภาษาคือ เริ่มจากการฟังและการพูด
- 3) ผู้เรียนจะมีความมั่นใจว่าตนใช้ภาษาได้ถูกต้อง เพราะมีครูเป็นแบบอย่างในการใช้ภาษาที่ถูกต้อง

ข้อจำกัดของวิธีการสอนแบบฟัง-พูด (พวงเพ็ญ อินทรประวัตติ, 2521 ; สุมิตรา

อังวัฒนกุล, 2537 ; สุไร พงษ์ทองเจริญ, 2526)

- 1) การเรียนการสอนที่เน้นหลักการวางเงื่อนไข เมื่อสถานการณ์เปลี่ยนไปผู้เรียนอาจไม่สามารถใช้สิ่งที่เรียนหรือฝึกมาได้ ทำให้ขาดแรงจูงใจ
- 2) วิธีสอนนี้ได้รับแนวคิดที่ว่า การเรียนรู้ภาษานั้นใช้เพียงตัวอย่างและฝึกซ้ำๆ ก็จะสามารถพูดได้ แต่แท้จริงแล้วการเรียนรู้ภาษาเกี่ยวข้องกับการคิดอย่างมีเหตุผลอยู่มาก
- 3) ครูผู้สอนต้องรู้ภาษาอังกฤษและได้รับการฝึกมาจนเชี่ยวชาญจึงจะเป็นแบบอย่างในการใช้ภาษาได้ หากครูไม่เชี่ยวชาญบทเรียนจะน่าเบื่อมาก
- 4) ผู้เรียนไม่สามารถสร้างสรรค์ประโยคเองได้ เพราะเรียนด้วยวิธีการเลียนแบบเป็นส่วนใหญ่

4. วิธีการสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Code Learning Theory)

วิธีการสอนนี้อิงแนวคิดของนักปรัชญากลุ่มพุทธนิยมที่เน้นในเรื่องของความคิด ความเข้าใจซึ่งเชื่อว่า การเรียนรู้ภาษาของคนเป็นสิ่งที่มีความซับซ้อนเป็นขบวนการภายในสมองมนุษย์ที่เรียกว่าขบวนการสร้างสรรค์ (Creative Process) อันเกิดจากความรู้ ความเข้าใจและการใช้ความคิดเป็นพื้นฐาน ดังนั้นในการเรียนการสอนจึงเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และเข้าใจระบบของภาษามากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นไวยากรณ์ รูปประโยค คำศัพท์ ตลอดจนเน้นทักษะ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เนื่องจากเชื่อว่าความสามารถในการแสดงออกทางภาษาหนึ่ง (Performance) จะเกิดขึ้นได้เองหลังจากผู้เรียนมีความรู้ในเรื่องระบบของภาษานั้น (Competence) (อรุณี วิริยะจิตรา, 2532 : 42) และได้ทำการฝึกหัดจนเกิดความเข้าใจ ดังนั้นถ้าผู้เรียนจดจำกฎเกณฑ์ไปสร้างสรรค์ประโยคใหม่ได้อย่างมากมาย และภายหลังจากผู้เรียนจดจำและเข้าใจกฎเกณฑ์ต่างๆ ตลอดจนเข้าใจระบบภาษาดีแล้ว จึงจะเริ่มทำการฝึกใช้ภาษาซึ่งเป็นการฝึกที่มีความหมายเพราะฝึกในสิ่งที่ผู้เรียนเรียนรู้และเข้าใจดีแล้ว ส่วนใหญ่จะเน้นฝึกภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2537 : 67) อนึ่งวิธีการสอนวิธีนี้คล้ายกับวิธีการสอนแบบไวยากรณ์และการแปลตรงที่เน้นความเข้าใจและกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ แต่แตกต่างกันในการให้ความสำคัญของการฝึกพูดและเน้นการฝึกทักษะทั้ง 4 (พิตรวัลย์ โกวิทวที, 2540 : 21)

ลักษณะของผู้เรียนที่สามารถเรียนรู้ได้ดี (สุไร พงษ์ทองเจริญ, 2526)

- 1) เป็นผู้ที่มีช่วงความสนใจในการเรียนยาว
- 2) เป็นผู้ที่ชอบการเรียนรู้ด้วยการท่องจำเนื้อหา
- 3) เป็นผู้ที่ชอบเรียนผ่านการฟังครูสอน กฎเกณฑ์ทางภาษา
- 4) เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบในงานที่ครูมอบหมายให้ทำ
- 5) เป็นผู้ที่ชอบการทำงานหรือทำแบบฝึกหัดตามที่ครูมอบหมายให้
- 6) เป็นผู้ที่ชอบการเรียนรู้ผ่านการฝึกปฏิบัติใช้ภาษา
- 7) เป็นผู้ที่ชอบเรียนทั้งในลักษณะร่วมกับคนกลุ่มใหญ่และเรียนเป็นกลุ่มย่อย

ข้อดีของวิธีสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบความรู้ความเข้าใจ (สุไร พงษ์ทองเจริญ, 2526 ; อรุณี วิริยะจิตรา, 2532)

- 1) เป็นวิธีสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนได้ใช้สติปัญญาและความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง
- 2) ผู้เรียนเรียนด้วยความเข้าใจก่อนที่จะทำการฝึก จึงเกิดความมั่นใจในการใช้ภาษา
- 3) ผู้สอนไม่จำเป็นต้องเป็นเจ้าของภาษา

ข้อจำกัดของวิธีสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบความรู้ความเข้าใจ (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2537 ; สุไร พงษ์ทองเจริญ, 2526 ; อรุณี วิริยะจิตรา, 2532)

- 1) เป็นการเรียนเกี่ยวกับตัวภาษา ผู้เรียนจึงมีโอกาสน้อยที่จะได้ใช้ภาษา
- 2) การสอนด้วยวิธีนี้จำกัดอยู่ในโครงสร้างของภาษาและจำนวนศัพท์ที่นำเสนอ
- 3) การเรียนภาษาด้วยวิธีนี้ขึ้นอยู่กับสติปัญญาของผู้เรียน จะได้ผลดีกับเด็กเก่งมากกว่าเด็กอ่อน
- 4) นักเรียนอาจสร้างประโยคผิดๆ ขึ้นจากกฎไวยากรณ์ที่ตนทราบเพราะการใช้ภาษาที่ไม่เป็นไปตามกฎนั้นมีอยู่มากมาย ภาษาที่นักเรียนคิดขึ้นมาอาจใช้ไม่ได้เลยในการสื่อสาร

5. วิธีการสอนตามแนวภาษาเพื่อการสื่อสาร (The Communicative Approach)

วิธีการสอนนี้อิงแนวคิดที่ว่าภาษาคือเครื่องมือในการสื่อสาร เป้าหมายของการสอนภาษาจึงอยู่ที่ความสามารถในการสื่อสารของผู้เรียนตลอดจนความสามารถในการสื่อความหมายได้อย่างเหมาะสมกับสภาพสังคม เป็นการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนใช้ภาษาได้จริง เน้นการสื่อสารมากกว่ารูปประโยค ในการสอนครูจะเป็นผู้จัดกิจกรรมและสร้างสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน ให้ตัวอย่างการใช้ภาษาในสถานการณ์นั้นๆ แล้วให้ผู้เรียนฝึกซ้ำๆ ตามตัวอย่างโต้ตอบกันไปมาจนคล่องโดยทำการฝึกในหลายรูปแบบทั้งเป็นรายคู่ กลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ วิธีการสอนนี้เป็นวิธีการสอนที่อาศัยกิจกรรมเป็นสื่อในการเรียน และมุ่งเน้นการใช้ภาษาแบบทักษะสัมพันธ์ (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2537 : 111) นอกจากนี้แล้ววิธีการสอนตามแนวภาษาเพื่อการสื่อสารได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางว่า สามารถทำให้ผู้เรียนมีสมรรถวิสัยในการสื่อสารได้มากที่สุด (อรุณี วิริยะจิตรา, 2532 : 66)

ลักษณะของผู้เรียนที่สามารถเรียนได้ดี (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2537 ; สุไร พงษ์ทองเจริญ, 2526)

- 1) เป็นผู้ที่มีทักษะการสังเกตดี
- 2) เป็นผู้ที่ชอบเรียนรู้จากการเลียนแบบครู
- 3) เป็นผู้ que เรียนได้ในสภาพห้องเรียนที่มีเสียงดังเกิดขึ้น
- 4) เป็นผู้ que ชอบเรียนในห้องเรียนที่สะดวกและเอื้อต่อการทำกิจกรรม
- 5) เป็นผู้ que ชอบการฝึกหัดใช้ภาษาสื่อความหมายในสถานการณ์ต่างๆ
- 6) เป็นผู้ que ชอบเรียนเป็นรายคู่ กลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่

7) เป็นผู้ที่ชอบกิจกรรมการเรียนการสอนที่สนุกสนานเพลิดเพลิน

ข้อดีของวิธีการสอนตามแนวภาษาเพื่อการสื่อสาร (สุไร พงษ์ทองเจริญ, 2526)

- 1) ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆ ที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริงในชีวิต
- 2) การใช้กิจกรรมเป็นสื่อในการเรียนเรียนด้วยความสนุกสนาน
- 3) ผู้เรียนฝึกการใช้ภาษากับกลุ่มเพื่อน จึงไม่กลัวหรืออายที่จะพูดผิดๆ
- 4) การที่ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ภาษาจากสถานการณ์ต่างๆ ทำให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจว่าสามารถใช้ภาษาได้อย่างแท้จริง

ข้อจำกัดของวิธีสอนตามแนวภาษาเพื่อการสื่อสาร (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2537 ; สุไร พงษ์ทองเจริญ, 2526)

- 1) ครูต้องเตรียมอุปกรณ์การสอน และสถานการณ์มาอย่างดี
- 2) ครูต้องมีความพร้อม เช่น ความรู้ความเข้าใจในด้านภาษาศาสตร์ การจัดกิจกรรม การสร้างสถานการณ์ในห้องเรียนให้เหมือนจริง
- 3) เป็นวิธีสอนที่เน้นความสามารถในการสื่อสารของผู้เรียนมากกว่ากฎเกณฑ์และไวยากรณ์ ผู้เรียนจึงอาจขาดความรู้ด้านกฎเกณฑ์และไวยากรณ์

6. วิธีการสอนแบบเงียบ (The Silent Way)

วิธีการสอนวิธีนี้ได้รับแนวคิดมาจากทฤษฎีการเรียนรู้แบบการรับรู้ (สุไร พงษ์ทองเจริญ, 2526 : 35) ซึ่งเชื่อว่าการเรียนรู้ภาษาเกิดจากความคิดของผู้เรียน ผู้เรียนจะค้นพบกฎเกณฑ์ทางภาษาจากการทดลองใช้ภาษาพูด ครูจะมีบทบาทในการพูดประโยคหรือคำเพื่อเป็นตัวอย่างน้อยที่สุด หมายถึงครูต้องเป็นฝ่ายเงียบจนไม่พูดอะไรเลย หากแต่ครูจะต้องเตรียมตัวมาอย่างดีว่าจะพูดน้อยที่สุด แต่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากที่สุด (วาสนา โกวิทยา, 2525 : 98) การนิ่งเงียบของครูจะช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้ความคิดในการที่จะค้นพบกฎเกณฑ์ต่างๆ ทางภาษาด้วยตนเอง ในขั้นตอนของการสอนนั้น ครูจะเริ่มด้วยการพูดประโยคเป็นตัวอย่าง นักเรียนมีหน้าที่ฟังและจดจำสิ่งที่ครูพูดและใช้ความคิดของตนเอง ตลอดจนความคิดร่วมกันของกลุ่มว่าได้ยินครูพูดอะไร แล้วพูดลองผิดลองถูกจนกระทั่งได้ประโยคที่ถูกต้องตามที่ครูพูดไป หากพูดได้ถูกแล้วครูจะให้สัญญาณบอก แต่ถ้ายังพูดไม่ถูกครูก็จะชี้สิ่งที่ผิดให้ แล้วให้ผู้เรียนช่วยกันแก้ปัญหากันเองและหาสิ่งที่ถูกต้อง นอกจากนี้วิธีสอนแบบเงียบจะเน้นพัฒนาทักษะทั้ง 4 ด้าน โดยเริ่มจากการฟัง การพูด และจะอ่านและเขียนในสิ่งที่ผู้เรียนพูดได้แล้ว (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2537 : 76)

ลักษณะของผู้เรียนที่สามารถเรียนได้ดี (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2537 : 75)

- 1) เป็นผู้ที่ชอบเรียนในห้องเรียนที่ไม่มีเสียงรบกวน
- 2) เป็นผู้ที่มีสมาธิจดจ่อกับสิ่งที่เรียน
- 3) เป็นผู้ที่มีช่วงความสนใจในการเรียนยาว
- 4) เป็นผู้ที่มีทักษะการสังเกตดี
- 5) เป็นผู้ที่ชอบเรียนเป็นกลุ่ม
- 6) เป็นผู้ที่ชอบการช่วยเหลือพึ่งพา และร่วมมือกันระหว่างเพื่อน

ข้อดีของวิธีสอนแบบเจียบ (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2537 : 83)

- 1) ผู้เรียนได้คิดและได้ใช้ภาษาอย่างเต็มที่ โดยมีครูช่วยเหลือแนะนำ
- 2) ผู้เรียนได้เรียนร่วมกัน ได้ช่วยเหลือ แนะนำและแก้ปัญหาาร่วมกัน
- 3) ผู้สอนจะมีเวลาและโอกาสในการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนได้เห็นจุดอ่อน

เพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง

ข้อจำกัดของวิธีสอนแบบเจียบ (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2537 ; สุไร พงษ์ทองเจริญ

, 2526)

- 1) ผู้เรียนอาจจะเกิดความอึดอัดเพราะไม่ทราบว่าจะอะไรผิดอะไรถูก
- 2) หากผู้เรียนมีจำนวนมากครูอาจดูแลไม่ทั่วถึง
- 3) ผู้เรียนที่จะเรียนด้วยวิธีนี้ได้ดีต้องมีสติสูง มีแรงจูงใจที่จะเรียน ช่างสังเกต

ช่างจดจำ มีความสามารถในการใช้เหตุผลและสรุปความสำคัญ ผู้ที่ขาดคุณลักษณะเหล่านี้จะเบื่อหน่ายและทอดถอย

7. วิธีการสอนแบบการตอบสนองด้วยท่าทาง (The Total Physical Response Method)

วิธีการสอนนี้ให้ความสำคัญกับการฟังเพื่อความเข้าใจ โดยได้แนวคิดจากการเรียนรู้ภาษาแม่ของเด็กในระยะเริ่มแรก ซึ่งจะใช้เวลาหลายเดือนในการฟังคนรอบข้างพูด ก่อนที่เด็กจะเริ่มพูดเองเมื่อเขาพร้อม วิธีนี้เน้นที่ทักษะการฟัง (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2537) ในการเรียนผู้เรียนจะเรียนรู้ภาษาจากการสังเกตจากการกระทำและกริยาอาการของครู รวมทั้งการฝึกปฏิบัติตามด้วยตนเอง การปฏิบัติเป็นหัวใจของการสอนวิธีนี้ การปฏิบัติตามทันทีทำให้เข้าใจสิ่งที่เรียนได้รวดเร็วและจดจำได้นาน (วาสนา โกวิทยา, 2525 : 100) ภาษาที่ใช้ในการสอนจะเป็นภาษาต่างประเทศ การสอนจะอิงอยู่กับประโยคคำสั่งต่างๆ ซึ่งครูจะสั่งและแสดงท่าทางตามคำสั่งไปด้วยในระยะแรก ผู้เรียนจะเป็นผู้เลียนแบบการกระทำของผู้สอน โดยจะต้องทำความเข้าใจประโยคคำสั่งและท่าทางที่ครูแสดง

ออกมาแล้วจดจำเอาไว้ วิธีการสอนวิธีนี้เชื่อว่า เมื่อผู้เรียนพร้อมผู้เรียนจะสามารถพูดและปฏิบัติได้เอง หากผู้เรียนกระทำผิดครูจะทำการแก้ไขอย่างนุ่มนวล และจะแก้ไขเฉพาะที่ผิดสำคัญเท่านั้น เพื่อมิให้ผู้เรียนรู้สึกว่าคุณเองไม่ประสบความสำเร็จ กิจกรรมที่ทำจะใช้กิจกรรมทั้งชั้น กิจกรรมกลุ่มและกิจกรรมรายบุคคล (สุมิตรา อังวัฒน์กุล, 2537 : 87)

ลักษณะของผู้เรียนที่สามารถเรียนได้ดี (สุมิตรา อังวัฒน์กุล, 2537 : 86)

- 1) เป็นผู้ที่ชอบเรียนผ่านทางการฟัง
- 2) เป็นผู้ที่มิทักชะงักการสังเกตดี
- 3) เป็นผู้ที่ชอบกิจกรรมการเรียนที่ต้องเคลื่อนไหวร่างกาย
- 4) เป็นผู้ที่ชอบทำตามและปฏิบัติตามครูผู้สอน
- 5) เป็นผู้ที่มีสมาธิจดจ่อกับสิ่งที่เรียน
- 6) เป็นผู้ที่ชอบทั้งการเรียนเป็นกลุ่ม และรายบุคคล
- 7) เป็นผู้ที่ชอบกิจกรรมการเรียนที่สนุกสนาน
- 8) เป็นผู้ที่สามารถเรียนได้ในห้องที่มีเสียงดัง

ข้อดีของวิธีการแบบการตอบสนองด้วยท่าทาง (สุมิตรา อังวัฒน์กุล, 2537 : 91)

- 1) ผู้เรียนเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงในการปฏิบัติทำให้จดจำได้นาน
- 2) ผู้เรียนไม่มีความกลัวหรือกังวลว่าจะทำอะไรผิด ตลอดจนไม่เกิดความ

ตึงเครียด เพราะไม่มีการบังคับให้ผู้เรียนพูดเมื่อยังไม่พร้อม

- 3) ผู้เรียนแสดงท่าทางออกมาด้วยความเข้าใจ

ข้อจำกัดของวิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง (สุมิตรา อังวัฒน์กุล, 2537)

- 1) เป็นวิธีสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนกลุ่มเล็ก
- 2) ผู้สอนต้องมีความอดทนเนื่องจากการยากที่ผู้เรียนจะเข้าใจประโยคคำสั่ง

และท่าทางของครูในทันที

- 3) วิธีนี้เน้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อความหมาย ดังนั้นผู้เรียนอาจไม่มีความรู้

ด้านไวยากรณ์เพียงพอ

8. วิธีการสอนภาษาแบบกลุ่มสัมพันธ์ (Community Language Learning)

วิธีการสอนนี้เป็นวิธีที่อาศัยความสัมพันธ์ของกลุ่ม ขจัดความรู้สึกในการแข่งขัน แต่มุ่งเน้นที่การช่วยเหลือพึ่งพากันและกันภายในกลุ่ม เมื่อนักเรียนเรียนโดยมีความสัมพันธ์เป็นอย่างไรระหว่างตนเองและสมาชิกคนอื่น ๆ ภายในกลุ่มก็จะสามารถเรียนรู้ได้ดี (วาสนา โกวิทยา, 2525 : 102) ครูจะมีบทบาทในการสร้างบรรยากาศที่จะนำไปสู่ความเข้าใจและยอมรับซึ่งกันและกันในกลุ่มของนักเรียน และคอยช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหา

ต่างๆ ขึ้น นักเรียนภายในกลุ่มเดียวกันจะมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม และกำหนดความต้องการเรียนในกลุ่มของตนว่าจะเรียนเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องอะไร ซึ่งส่วนใหญ่จะเน้นเรื่องการใช้ภาษาสื่อสารในชีวิตประจำวัน (พิตรวัลย์ โกวิทวที, 2540 : 22) จากนั้นบอกให้ครูทราบและครูจะต้องยอมรับความต้องการของผู้เรียน และพยายามจัดการสอนให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน สิ่งที่น่าสนใจจึงมิใช่สถานการณ์เฉพาะที่ครูกำหนดให้ แต่เป็นความรู้ที่ผู้เรียนต้องการซึ่งจะสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ที่กว้างขวางได้ (สุมิตรา อังวัฒน์กุล, 2537 : 99)

ลักษณะของผู้เรียนที่สามารถเรียนได้ดี (พิตรวัลย์ โกวิทวที, 2540 ; สุมิตรา อังวัฒน์กุล, 2537)

- 1) เป็นผู้ที่ชอบการเรียนและการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนเป็นกลุ่ม
- 2) เป็นผู้ที่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- 3) เป็นผู้ที่ไม่ชอบแสดงความขัดแย้งหรือต่อต้านผู้อื่น
- 4) เป็นผู้ที่ชอบการเรียนที่มีการช่วยเหลือพึ่งพากันระหว่างครูกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียน

- 5) เป็นผู้ที่สามารถเรียนได้ในห้องเรียนที่มีเสียงดังเกิดขึ้น

ข้อดีของวิธีสอนภาษาแบบกลุ่มสัมพันธ์ (สุมิตรา อังวัฒน์กุล, 2537 ; สุไร พงษ์ทองเจริญ, 2526)

- 1) ผู้เรียนเรียนด้วยความสบายใจ เพราะมีระหว่างเพื่อนเป็นกลุ่มไม่เผชิญหน้ากับครู
- 2) ผู้เรียนจะมีแรงจูงใจในการเรียน เนื่องจากพวกเขาเป็นผู้ที่ริเริ่มการเรียนด้วยตนเอง

ข้อจำกัดของวิธีสอนภาษาแบบกลุ่มสัมพันธ์ (สุไร พงษ์ทองเจริญ, 2526 : 34)

- 1) ต้องอาศัยครูที่มีความสามารถในการสร้างบรรยากาศแห่งการยอมรับซึ่งกันและกัน
- 2) ต้องอาศัยครูที่รู้ภาษาเป็นอย่างดีมาสอน เพราะจะต้องบอกประโยคที่ถูกต้องและเหมาะสมให้กับผู้เรียนได้ทันทีตามที่ผู้เรียนต้องการ

9. วิธีการสอนแบบชักชวน (Suggestopedia Approach)

วิธีการสอนนี้มุ่งให้ผู้เรียนเรียนภาษาที่ใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน ในบรรยากาศการเรียนที่ผ่อนคลาย และสะดวกสบายมากที่สุด ครูมีหน้าที่จัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนาน กิจกรรมต่างๆ จะเน้นการใช้ภาษาสื่อสารในสภาพแวดล้อมที่

เป็นจริงในการใช้ภาษา อาจผ่านทางการแสดงละครสั้นๆ การเล่นเกม การร้องเพลง หรือการฟังบทสนทนาที่มีดนตรีเบาๆ ประกอบ ทั้งนี้กิจกรรมต่างๆ ที่ครูนำมาใช้ต้องเป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนรู้สึกผ่อนคลายในการเรียน และไม่รู้ตัวว่ากำลังเรียนอยู่จะทำให้ได้ ยินและจำได้มากกว่าการตั้งใจเรียนเสียอีก (สุมิตรา อังวัฒน์กุล, 2537) นอกจากนี้แล้ว กิจกรรมที่ทำส่วนใหญ่จะเป็นกิจกรรมกลุ่มไม่บังคับให้ผู้เรียนทำเป็นรายบุคคลเพราะไม่ ต้องการให้ผู้เรียนรู้สึกว่าถูกบังคับให้ฝึก

ลักษณะของผู้เรียนที่สามารถเรียนได้ดี (สุมิตรา อังวัฒน์กุล, 2537 : 92)

- 1) เป็นผู้ที่ชอบเรียนในห้องเรียนที่สะดวกสบายและเอื้อต่อการทำกิจกรรม
- 2) เป็นผู้ที่สามารถเรียนได้ในห้องเรียนที่มีเสียงดัง
- 3) เป็นผู้ที่เรียนได้ในห้องเรียนที่มีแสงสว่าง
- 4) เป็นผู้ที่ชอบเรียนผ่านการทำกิจกรรมที่หลากหลาย
- 5) เป็นผู้ที่ชอบทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม
- 6) เป็นผู้ที่ชอบบรรยากาศการเรียนที่สนุกสนานเพลิดเพลิน
- 7) เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบในการเรียนของตนเอง

ข้อดีของวิธีการสอนแบบชักชวน (สุมิตรา อังวัฒน์กุล, 2537 : 97)

1) ผู้เรียนได้เรียนด้วยความผ่อนคลายทั้งร่างกายและอารมณ์ เนื่องจากอยู่ใน สภาพแวดล้อมที่น่าเรียน

- 2) ผู้เรียนไม่ต้องกลัวว่าจะทำอะไรผิด ทำให้สามารถเรียนได้เร็วและได้ผลดี
- 3) ผู้เรียนจะเรียนรู้ภาษาได้โดยไม่รู้ตัวว่ากำลังเรียนอยู่

ข้อจำกัดของวิธีการสอนแบบชักชวน (สุมิตรา อังวัฒน์กุล, 2537 : 98)

1) เน้นการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายไม่เน้นไวยากรณ์ ผู้เรียนจึงอาจขาดความรู้ด้านไวยากรณ์

2) เป็นวิธีการสอนที่ผู้เรียนสามารถทำตามสบายและจะทำหรือไม่ทำอะไรก็ได้ ผู้เรียนบางคนที่ขาดความรับผิดชอบในการเรียนอาจไม่ได้รับความรู้

10. วิธีการสอนแบบเอกัตภาพ (Individualized Instruction)

วิธีการสอนนี้ได้แนวคิดมาจากหลักจิตวิทยาการศึกษา ที่เน้นเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นวิธีที่ให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถตามศักยภาพของตนเองในการเรียน มีโอกาสเลือกทำกิจกรรมและเรียนในสิ่งที่ตนสนใจและคิดว่าจะทำได้ดีเร็วหรือช้าขึ้นอยู่กับความสามารถของตนเอง ครูจะจัดเตรียมการเรียนการสอนให้หลากหลายและเพียงพอกับความ ต้องการของผู้เรียนซึ่งอาจจัดเป็นบทเรียนแบบโปรแกรม ชุดการสอน (วาสนา โก

วิทยา, 2525) คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (พิตรวัลย์ โกวิทาทิ, 2540 : 21) ศูนย์การเรียนรู้ (เรณู บุญล้อม, 2523) หรืออาจจัดเป็นมุมต่างๆ เช่น มุมพูด มุมอ่าน และมุมเขียน ในการเรียนจะแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มตามความสนใจ หากเกิดปัญหาในการเรียนก็จะให้เข้าปรึกษาครูเป็นรายๆ ไป เมื่อทำกิจกรรมการเรียนตามที่ได้รับมอบหมายเสร็จ ก็จะมีการบันทึกความก้าวหน้าของการเรียน ตลอดจนสิ่งที่ได้เรียนไปในครั้งนั้นลงสมุดหรือกระดาษรายงานส่วนตัว (สุไร พงษ์ทองเจริญ, 2526 : 38)

ลักษณะของผู้เรียนที่สามารถเรียนได้ดี (สุไร พงษ์ทองเจริญ, 2526)

- 1) เป็นผู้ที่ชอบการทำกิจกรรมรายบุคคล
- 2) เป็นผู้ที่ชอบการเรียนกับกลุ่มเพื่อนที่มีความสนใจตรงกัน
- 3) เป็นผู้ที่ชอบให้ครูแนะนำช่วยเหลือในการเรียน
- 4) เป็นผู้ที่ชอบเรียนกับสื่อการเรียนการสอนเป็นรายบุคคลชนิดต่างๆ
- 5) เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย
- 6) เป็นผู้ที่ชอบการเรียนที่มีการวางระเบียบและกติกาให้ปฏิบัติตาม

ข้อดีของวิธีการสอนแบบเอกัตภาพ (วาสนา โกวิททยา, 2525 ; สุไร พงษ์ทองเจริญ, 2526)

- 1) สามารถแก้ปัญหานักเรียนที่มีพื้นฐานความรู้ต่างกันได้
- 2) ผู้เรียนไม่รู้สึกรู้สึกว่ามีปมด้อยในการเรียน เพราะได้เรียนตามความสามารถของตน
- 3) เป็นวิธีฝึกให้ผู้เรียนทำงานด้วยตนเองทำให้มีความรับผิดชอบ
- 4) ผู้เรียนจะเรียนอย่างสนุกสนาน เนื่องจากบทเรียนมีรูปแบบเนื้อหาและกิจกรรมต่างๆ กัน

กรรมต่างๆ กัน

ข้อจำกัดของวิธีการสอนแบบเอกัตภาพ (วาสนา โกวิททยา, 2525, สุไร พงษ์ทองเจริญ, 2526)

- 1) ในห้องเรียนที่ผู้เรียนมีความสามารถต่างกันมาก จะยากต่อการเตรียมการสอน
- 2) สิ้นเปลืองงบประมาณในการเตรียมสื่อประกอบการสอน
- 3) ครูต้องสนทนากับนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างแท้จริง จึงจะช่วยให้การเรียนเกิดผลสำเร็จ
- 4) ต้องอบรมให้นักเรียนมีระเบียบวินัย และสามารถบังคับใจให้ทำงานด้วยตนเองได้โดยไม่ต้องมีใครบังคับ

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การเรียนการสอนภาษาอังกฤษได้มีพัฒนาการอย่างกว้างขวาง ทั้งในด้านแนวคิดและกระบวนการเรียนการสอน โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญที่จะหาวิธีการทำให้ผู้เรียนเรียนภาษาได้เร็วขึ้น สามารถใช้ภาษาเพื่อสื่อสารได้ดียิ่งขึ้น ตลอดจนการพัฒนาตนเอง รู้จักกระบวนการเรียนรู้และมีทักษะการเรียน แนวคิดและวิธีสอนแต่ละวิธีมีทั้งข้อดีและข้อจำกัด ดังนั้นผู้สอนควรมีความเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎีหรือแนวคิดต่างๆ เหล่านี้เป็นอย่างดี และมีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนในการปฏิบัติในชั้นเรียน ก่อนพิจารณาเลือกวิธีสอนใดมาใช้

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับก่อนประถมศึกษา

ความเป็นมาของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย

การศึกษาภาษาต่างประเทศของไทยมีมาตั้งแต่สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช จากการติดต่อค้าขายกับชาวต่างชาติ ได้แก่ ชาวโปรตุเกส และชาวฝรั่งเศส จนในปี พ.ศ. 2371 ตรงกับสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ตามที่สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ (2493) ทรงบันทึกไว้ว่า ได้มีคณะมิชชันนารีชาวอเมริกันเข้ามาในกรุงเทพฯ เป็นครั้งแรก นับเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้คนไทยได้เริ่มเรียนแบบไม่เป็น จนในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เริ่มมีการตื่นตัวเกี่ยวกับการศึกษาแบบยุโรปมากขึ้น เพราะอารยธรรมตะวันตกได้แผ่ขยายเข้ามาสู่ประเทศอย่างรวดเร็วโดยผ่านมาทางคณะมิชชันนารีหรือหมอสอนศาสนาต่างๆ ที่เปิดทำการสอนขึ้นในลักษณะของระบบโรงเรียนโดยชาวต่างประเทศ และกอรปกับขณะนั้นลัทธิล่าอาณานิคมเกิดขึ้นอย่างกว้างขวางประเทศเพื่อนบ้านรอบๆ ตกเป็นเมืองขึ้น พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในขณะนั้นเป็นอย่างดี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2525) ดังนั้นในปี พ.ศ. 2404 พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงว่าจ้างครูชาวต่างประเทศมาถวายการสอนภาษาอังกฤษแก่พระเจ้าลูกยาเธอโดยมีครูสตรีชาวอังกฤษคือ นางแอนนา เลียวโนเวนซ์ (Anna H. Leonowens) และครูชาวอเมริกันคือ หมอจันดเด (John H. Chandler) (อ้างถึงใน ประพนอม สุรัสวดี, 2531)

การเรียนการสอนในช่วงนั้นอยู่ในวงจำกัดเพราะเป็นการศึกษาในราชสำนัก ผู้เรียนเป็นเชื้อพระวงศ์และบุตรหลานของขุนนางผู้ใหญ่เท่านั้น การเรียนการสอนในเวลานั้นยังไม่มีหลักสูตร ผู้สอนภาษาอังกฤษให้แก่คนไทยในสมัยนั้นล้วนแต่เป็นชาวต่างชาติที่เป็นเจ้าของภาษาทั้งสิ้น (อารีรัตน์ น้ำเพชร, 2530) ดังนั้นการสอนจึงใช้แต่ภาษาอังกฤษ

เพียงอย่างเดียวเป็นสื่อในการสอนเป็นการสอนคล้ายวิถีธรรมชาติ การสอนขึ้นอยู่กับผู้สอนว่าจะสอนเนื้อหาอะไรบ้าง จนต่อมาได้มีพระราชบัญญัติการสอบวิชาภาษาอังกฤษขึ้นในปี พ.ศ. 2433 จึงมีการกำหนดเนื้อหาภาษาอังกฤษไว้เป็นครั้งแรก ซึ่งใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาภาษาอังกฤษ และเป็นจุดเริ่มของการกำหนดเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษเข้าไว้ในหลักสูตรภาษาอังกฤษของการศึกษาไทย และได้ทำการแก้ไขเรื่อยมาจนกระทั่งในปี พ.ศ. 2483 กรมศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตร พุทธศักราช 2483 ซึ่งเป็นหลักสูตรฉบับแรกที่มีการกำหนดเนื้อหาภาษาอังกฤษไว้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

การประกาศใช้หลักสูตร พุทธศักราช 2483 ถือเป็นหลักสูตรฉบับแรกที่ได้กำหนดให้วิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาเรียนในระดับประถมศึกษาพิเศษเป็นต้นมา ในปีพ.ศ. 2456 ได้มีการเปลี่ยนแปลงชั้นประถมศึกษาพิเศษเป็นมัธยมตอนต้น ซึ่งเทียบเท่ากับชั้นประถมศึกษาเดิม วิชาภาษาอังกฤษจึงมีความสำคัญมากขึ้นแต่ไม่บังคับตายตัว โดยกำหนดเวลาเรียนรวมไว้กับวิชาภาษาไทยซึ่งจะมีเวลาเรียนมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความชำนาญของครู (อารีรัตน์ น้ำเพชร, 2530) ต่อมาในปี พ.ศ. 2475 ได้มีการกำหนดชั้นมูลศึกษาหรืออนุบาลสำหรับเด็กอายุต่ำกว่าเกณฑ์บังคับ ก็มีการสอนภาษาอังกฤษในเวลาพิเศษทั้งในชั้นอนุบาลและชั้นประถมเพื่อจะเป็นพื้นฐานในการเรียนชั้นมัธยมต่อไป

แนวการจัดประสบการณ์เตรียมความพร้อมภาษาอังกฤษระดับก่อนประถมศึกษา พ.ศ. 2536

หน่วยศึกษานิเทศก์ได้พัฒนาแผนการจัดประสบการณ์เตรียมความพร้อมภาษาอังกฤษ พ.ศ. 2526 โดยวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแผนและหารูปแบบการขยายผลการใช้แผนการจัดประสบการณ์เตรียมความพร้อมภาษาอังกฤษระดับก่อนประถมศึกษา เพื่อให้ครูและผู้บริหารโรงเรียนเอกชนได้มีความรู้ ทักษะในการจัดประสบการณ์เตรียมความพร้อมภาษาอังกฤษ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2536)

จุดมุ่งหมายของแนวการจัดประสบการณ์เตรียมความพร้อมภาษาอังกฤษระดับก่อนประถมศึกษา

1. ส่งเสริมพัฒนาการร่างกาย อารมณ์ - จิตใจ สังคม และสติปัญญา
2. ปลูกฝังเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ
3. สร้างความคุ้นเคยและความกล้าที่จะแสดงออกได้อย่างเหมาะสมกับวัย

แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับเตรียมความพร้อม

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับเตรียมความพร้อมเป็นการเรียนการสอนเพื่อสร้างพื้นฐานการเรียนรู้ภาษาตามแนวธรรมชาติ เพื่อให้บรรลุตามจุดประสงค์จึงควรจัดการเรียนการสอนดังนี้

1. เน้นการสื่อสารด้วยการฟัง พูด
2. ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางให้ผู้เรียนเป็นผู้มีบทบาทแสดงออก ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก แนะนำให้เป็นไปตามแผนที่จัดเตรียมไว้
3. เน้นกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ความสุข สนุกสนาน เพื่อให้เกิดเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ
4. ใช้กิจกรรมเป็นสื่อในการเรียนการสอน เช่น เพลง เกม บทบาทสมมติ สถานการณ์จริง การเล่นิทาน ภาษาท่าทาง และปริศนาคำทาย
5. ส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงออกโดยการกระตุ้น เสริมแรงให้กำลังใจ และไม่ตำหนิผู้เรียน

การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับก่อนประถมศึกษา

ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับก่อนประถมศึกษา จะให้ได้ผลตามจุดมุ่งหมายของแนวการสอนขึ้นอยู่กับกระทำการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ภายในโรงเรียนเป็นสำคัญและต้องอาศัยปัจจัยภายนอกอื่นๆ ภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน และการจัดการเรียนการสอนของครู ดังจะกล่าวถึงรายละเอียดขององค์ประกอบแต่ละด้านดังนี้

1. การจัดปัจจัยและสภาพต่างๆ ภายในโรงเรียน

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงการจัดปัจจัยและสภาพต่างๆ ภายในโรงเรียนเพื่อจัดการเรียนการสอนทั่วไปไว้ดังนี้

บุญมี เณรยอด (2531) กล่าวว่า การจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่างๆ เพื่อการนำหลักสูตรไปใช้จัดการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดวัสดุหลักสูตร และวัสดุการเรียนการสอน อุปกรณ์ต่างๆ ครูภัณฑ์ ตลอดจนอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมอื่นๆ ซึ่งนอกจากจะจัดให้แล้วยังครอบคลุมถึงการรักษาสภาพให้พร้อมที่จะใช้ประโยชน์ได้ด้วยความพอเพียง ความสะดวกในการใช้ และการใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่า

สงัด อุทรานันท์ (2532) กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารที่จะช่วยสนับสนุนให้การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนเป็นไปอย่างเรียบร้อย ดังนี้

1. ทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรที่โรงเรียนใช้อยู่อย่างชัดเจน
2. ให้บริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนชนิดต่างๆ แก่ครู

3. ดำเนินการนิเทศ และติดตามผลการใช้หลักสูตรภายในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ
4. กระตุ้นและส่งเสริมครูในการใช้หลักสูตรอย่างถูกต้อง เช่น จัดอบรมหรือประชุมสัมมนา
5. ให้กำลังใจและบำรุงขวัญแก่ครูผู้ใช้หลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นเยี่ยงอย่างแก่ครูคนอื่น

การจัดปัจจัยและสภาพต่างๆ ภายในโรงเรียน เป็นสิ่งที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องคำนึงถึงและให้ความสำคัญโดยดำเนินการจัดให้มีขึ้นภายในโรงเรียน ได้แก่ การเตรียมบุคลากร การจัดครูเข้าสอน การบริการเอกสารหลักสูตรและสื่อการสอน ตลอดจนการนิเทศการเรียนการสอน ซึ่งการจัดปัจจัยและสภาพต่างๆ ที่ดีภายในโรงเรียนเป็นสิ่งสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน ช่วยลดปัญหาในการดำเนินการสอนของคุณ ทำให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนได้โดยสะดวกและราบรื่น ดังจะกล่าวถึงการจัดปัจจัยสนับสนุนของผู้บริหารโรงเรียน ในแต่ละด้านดังต่อไปนี้

การวางแผนและการกำหนดวิธีการจัดการเรียนการสอน

อุทัย บุญประเสริฐ (2538) กล่าวว่า การวางแผนเป็นเครื่องมือที่สำคัญของการบริหารที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ เพื่อใช้กำกับทิศทางในการทำงานเพื่อให้การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และได้เสนอบัญญัติ 10 ประการ ในการวางแผน ดังนี้

1. กำหนดหน่วยงานหรือบุคคล เพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบ ดูแลงาน ด้านการวางแผนของโรงเรียนให้เป็นที่แน่นอน
2. กำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของหน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนให้แน่นอน
3. เตรียมความพร้อมของบุคคลที่ต้องทำหน้าที่รับผิดชอบ วางแผนให้มีความรู้ความเข้าใจและมีความสามารถในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี
4. จัดให้มีเอกสาร คู่มือ แบบฟอร์ม ที่ต้องใช้ให้เพียงพอและกำหนดขั้นตอนในกระบวนการวางแผนของโรงเรียนให้ชัดเจน
5. จัดระบบหรือปรับปรุงงานสารสนเทศของโรงเรียนให้สามารถอำนวยความสะดวกต่อการวางแผนและการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ
6. กำหนดวัตถุประสงค์ นโยบาย เป้าหมาย ในการดำเนินงานของโรงเรียนทั้งระบบและในการดำเนินงานโดยเฉพาะด้านต่างๆ ของโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน

7. สื่อสาร เผยแพร่ และทำการประชาสัมพันธ์ ถึงแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนและการวางแผนของโรงเรียน ให้บุคลากรของโรงเรียนทราบอย่างทั่วถึงและเข้าใจตรงกัน
8. จัดทำแผนพัฒนาระยะ 5 ปี ของโรงเรียนไว้เพื่อเป็นกรอบของการดำเนินงานระยะยาวของโรงเรียนแต่ต้องสอดคล้องกับนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของประเทศ ของกรม กอง และหน่วยงานต้นสังกัด
9. จัดระบบติดตาม กำกับ ดูแล ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามแผนของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ
10. ใช้แผนเป็นเครื่องมือในการบริหารงานให้ครบวงจรเพื่อให้การทำงานบรรลุวัตถุประสงค์ นโยบาย และเป้าหมาย ในการดำเนินงานตามแผนอย่างจริงจัง

การจัดเตรียมบุคลากร

สังัด อุทรานันท์ (2532) กล่าวถึงความสำคัญของการเตรียมบุคลากรไว้ว่า ก่อนที่จะนำหลักสูตรใดไปใช้จัดการเรียนการสอน ควรจะได้มีการให้ความรู้หรือชี้แจงให้ผู้ที่ใช้หลักสูตรมีความเข้าใจถึงจุดมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้าง แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลตามหลักสูตรที่ได้จัดทำขึ้น การเตรียมบุคลากรเพื่อการใช้หลักสูตรอาจดำเนินการได้หลายวิธี เช่น วิธีการประชุมชี้แจงการฝึกอบรม การประชุมสัมมนา และการเผยแพร่เอกสาร ในหน่วยงานที่เป็นผู้ใช้หลักสูตรก็จะพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาจะมีความเกี่ยวข้องกับการจัดเตรียมครู โดยการส่งครูเข้ารับการอบรม ซึ่งจัดโดยหน่วยงานต่างๆ และบางครั้งโรงเรียนอาจจะจัดให้มีการประชุมหรือฝึกอบรมภายในกลุ่มโรงเรียน หรือโรงเรียนของตนเอง ทั้งนี้เพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร และสามารถดำเนินการใช้หลักสูตรได้อย่างถูกต้อง

ธำรง บัวศรี (2532) กล่าวถึงความสำคัญในการเตรียมครูหรือครูผู้สอนในโรงเรียนไว้ว่า ครูผู้สอนนับได้ว่าเป็นบุคคลสำคัญที่สุดที่จะทำให้หลักสูตรประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลว เพราะเป็นผู้นำเอาหลักสูตรไปใช้ในห้องเรียน ดังนั้นก่อนที่จะนำหลักสูตรไปใช้ ผู้รับผิดชอบจะต้องเตรียมครูให้พร้อมทั้งในด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ทักษะการใช้หลักสูตรและเจตคติอันพึงมีต่อหลักสูตร

จากที่กล่าวมาแต่ต้นจะเห็นได้ว่า การจัดเตรียมบุคลากรในการสอนหรือการเตรียมครูผู้สอนเป็นสิ่งจำเป็นที่โรงเรียนต้องดำเนินการ ซึ่งสามารถทำได้หลายวิธี ทั้งนี้เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมและการสร้างความมั่นใจให้แก่ครูผู้สอน เพื่อจะได้ทำการสอนให้สำเร็จลุล่วงไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

การจัดครูเข้าสอน

สงัด อุทรานันท์ (2532) ได้อธิบายเกี่ยวกับการจัดครูเข้าสอนในชั้นเรียนไว้ว่า โดยทั่วไปแล้วจะเป็นงานของหัวหน้าของสถานศึกษาในแต่ละแห่ง การจัดครูเข้าสอนจำเป็นต้องคำนึงความรู้ ความสามารถ ตลอดจนความสมัครใจของครูแต่ละคนด้วย ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ใช้หลักสูตรแต่ละคน มีโอกาสได้ใช้ศักยภาพของตนให้เป็นประโยชน์ต่อการใช้หลักสูตรให้มากที่สุด

สุนนทิพย์ บุญสมบัติ (อ้างถึงในพญง ชำนาญคิด, 2540) ได้กล่าวเกี่ยวกับหลักในการพิจารณา และจัดครูเข้าสอน ไว้ดังนี้

1. จัดตามวิชาเอก ผู้ที่เรียนวิชาเอกมาในวิชาหรือกลุ่มวิชาใด ย่อมเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ หรือมีความถนัดในวิชาหรือสาขานั้นเพียงพอ ถือว่าเป็นการจัดครูสอนที่เหมาะสมที่สุด

2. จัดตามวิชาโท ในกรณีที่มีครูสอนไม่เพียงพอ การจัดครูที่ได้เรียนสาขาที่จะทำการสอนนั้นเป็นวิชาโทก็อาจทำได้ โดยครูในหมวดวิชาที่เกินหรือมีคาบสอนน้อยเป็นผู้ที่เคยเรียนวิชาโท ก็อาจจัดครูดังกล่าวเข้าสอนในรายวิชาที่ขาดครูสอนนั้น โดยให้เวลาได้เตรียมตัว ให้ศึกษาหลักสูตรคู่มือการสอน หรือค้นคว้าเพิ่มเติม ก็อาจจะทำการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การจัดครูตามความถนัด ความสนใจ ครูบางคนอาจมีความสนใจในอีกวิชาหนึ่ง นอกเหนือจากวิชาเอก - โท ที่เรียนมา ทำการศึกษาค้นคว้าจนเกิดความรู้ ความชำนาญและสนใจอยากจะทำสอนอีกวิชาหนึ่งก็อาจจัดให้สอนได้

4. จัดครูเข้าสอนในรายวิชาที่มีประสบการณ์ ครูบางคนอาจมีประสบการณ์ หรือความชำนาญในวิชาชีพแขนงใดแขนงหนึ่ง อาจจะเป็นเพราะครอบครัวมีอาชีพนั้น หรือมีความสนใจ ค้นคว้า ทดลอง ในกรณีที่เหมาะสมก็อาจจัดให้สอนในวิชาที่มีความชำนาญหรือมีประสบการณ์นั้น

การจัดครูเข้าสอนจึงเป็นสิ่งที่ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญ โดยก่อนที่ผู้บริหารจะตัดสินใจวางตัวครูคนใดเข้าสอน ควรจะมีการสำรวจความพร้อมของครูผู้สอนเสียก่อน ซึ่งมีวิธีดำเนินการได้หลายวิธี แต่ละวิธีที่เหมาะสมและได้ผลรวดเร็ว ได้แก่ การใช้แบบสอบถามหรือแบบสำรวจ ซึ่งเป็นข้อมูลส่วนหนึ่งที่ผู้บริหารนำไปสรุปผลหรือนำข้อมูลที่ได้รับไปประกอบการพิจารณาจัดทำแผนการเรียน และจัดครูที่สอนให้สอดคล้องกับความพร้อมด้านอื่นๆ แบบสำรวจความพร้อมของครูทางโรงเรียนอาจจัดทำขึ้นมาใช้เองโดยมีข้อมูลต่างๆ ได้แก่ ชื่อ และชื่อสกุล คุณวุฒิทางการศึกษา และทางอาชีพอื่นๆ วิชาเอก วิชาโท วิชาที่เคยสอน วิชาที่ถนัดและสามารถสอนได้นอกจากวิชาเอก วิชาโท เคย

ได้รับการฝึกอบรมวิชา/เรื่องใดมาแล้ว มีความรู้ ความถนัด หรือความสามารถพิเศษอื่นๆ เช่น กีฬา ดนตรี และภาษาต่างประเทศ (มาลินี บุญยรัตน์พันธ์, 2530)

ดังนั้นการพิจารณาจัดครูเข้าสอนในวิชาใด ชั้นเรียนใด โรงเรียนควรมีการสำรวจความพร้อมของครูในโรงเรียนก่อนและควรพิจารณาจัดครูให้สอนตามความถนัด ความสนใจ หรือมีประสบการณ์ นอกจากนั้นอาจจัดครูที่ได้เรียนวิชาเอก วิชาโท ในสาขาวิชาเหล่านั้นเข้าสอนแต่ที่จัดได้เหมาะสมที่สุดคือ การที่สามารถจัดให้ครูได้สอนตามวิชาเอกที่เรียนมา

การบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

การบริการวัสดุประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอนนี้แบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. การบริการวัสดุหลักสูตร อ่าง บัวศรี (2532) กล่าวถึงความหมายของ วัสดุหลักสูตรไว้ว่า เป็นสิ่งที่ผู้มีหน้าที่ในการพัฒนาหลักสูตรได้จัดทำหรือจัดหา มาเพื่อช่วยให้ผู้ใช้หลักสูตรสามารถใช้หลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งวัสดุหลักสูตรมีหลายประเภท ได้แก่ สิ่งพิมพ์ เช่นคู่มือหลักสูตร คำแนะนำในการสอน คู่มือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ นอกจากนี้อาจเป็นในรูปแบบภาพ แถบบันทึกเสียง แผนภูมิ สไลด์ และภาพยนตร์

กรมวิชาการ (2543) กล่าวว่า วัสดุและเอกสารประกอบหลักสูตร อาจแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ วัสดุประเภทอุปกรณ์การสอนสำหรับครู และวัสดุฝึกปฏิบัติ สำหรับผู้เรียน ต้นสังกัดโรงเรียนและผู้ปกครองมีหน้าที่จัดมาบริการเพื่อช่วยให้การจัดการเรียนการสอนของครูดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนเอกสารหลักสูตรนั้นเป็นเอกสารที่บอกแนวทางในการจัดการศึกษาและการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมาย

สรุปได้ว่าการบริการวัสดุและเอกสารให้แก่ครูผู้สอนภาษาอังกฤษจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารควรให้ความสนใจ เนื่องจากวัสดุและเอกสารหลักสูตรจะเป็นสิ่งที่ช่วยให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักสูตรและยังช่วยให้ครูได้รับความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน ดังนั้นโรงเรียนควรจัดหาในเรื่องการบริการเอกสารหลักสูตรให้แก่ครูและนักเรียนในโรงเรียนอย่างครบถ้วนเพียงพอต่อการใช้ และควรส่งเสริมให้ครูได้ใช้อย่างมีประสิทธิภาพด้วย

2. การบริการสื่อการสอนภาษาอังกฤษ สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ดีมีหลายประเภท แต่ละประเภทมีคุณสมบัติเฉพาะที่สามารถนำมาใช้ประกอบการเรียน

การสอนได้อย่างน่าสนใจ สื่อเหล่านี้จะช่วยให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษพัฒนาได้อย่างรวดเร็ว นอกเหนือจากหนังสือเรียน แบบฝึกหัด คู่มือครู และแบบบันทึกเสียง ประกอบบทเรียน สื่อภาษาอังกฤษที่พบในชีวิตประจำวัน เช่น หนังสือพิมพ์ แบบฟอร์มต่างๆ จดหมาย แผ่นภาพป้ายโฆษณาและอื่นๆ นอกจากนี้สื่อของจริงที่พบเห็นรอบๆ ตัวทั้งในและนอกห้องเรียนก็สามารถนำมาใช้สอนภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้หากโรงเรียนใดมีความพร้อมก็อาจพิจารณาใช้สื่อที่เป็นเทคโนโลยีทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ ช่วยสอน ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self Access Learning Center) สื่อทางไกลและอื่นๆ

สำหรับสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามที่กระทรวงศึกษาธิการ (2539) ได้เสนอแนะไว้มีดังนี้

- 1) ของจริง หรือของจำลอง ของจริงต่างๆ เช่น เครื่องใช้ในห้องเรียนและของใช้ในบ้าน ผลไม้ และผัก
- 2) รูปภาพ บัตรภาพ หนังสือภาพต่างๆ และหนังสือการ์ตูน
- 3) ภาพนิ่ง และภาพยนตร์ เครื่องฉายภาพนิ่ง และเครื่องฉายภาพยนตร์
- 4) โทรทัศน์
- 5) บัตรคำ
- 6) แผ่นป้ายสำลี
- 7) แผนภูมิ
- 8) แผ่นเสียง หรือเทปบันทึกเสียง หรือบางโรงเรียนอาจมีห้องปฏิบัติการทางภาษา (Sound Lab)
- 9) การเล่นเกมฝึกภาษา การเล่านิทาน และการร้องเพลง
- 10) การแสดงละคร และการแสดงท่าทาง

สรุปได้ว่า สื่อการเรียนการสอนมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอน ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องจัดบริการสื่อการเรียนการสอนเพื่อให้ครูผู้สอนได้นำไปใช้ได้ อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ ควรมีการส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อด้วยตนเองหรือร่วมผลิตสื่อกับเพื่อนครูในระดับชั้นเดียวกัน และมีการจัดเก็บสื่ออย่างเป็นระบบ

การนิเทศการเรียนการสอน

การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการสร้างสรรค์ในการให้คำแนะนำและการชี้ช่องทางในลักษณะที่เป็นกันเองแก่ครูในอันที่จะปรับปรุงครูและสภาพการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษาที่พึงประสงค์ เพื่อให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจใน

หลักสูตรเป็นอย่างดีและสามารถใช้หลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กรมวิชาการ, 2543) โรงเรียนจะต้องจัดให้มีระบบการนิเทศทั้งภายนอกและภายใน ส่วนกิจกรรมและเทคนิคต่างๆ สถานศึกษาอาจจะเลือกจัดให้เหมาะสมกับการแก้ปัญหา และสามารถทำได้หลายวิธีด้วยกัน ดังที่ คุทัย บุญประเสริฐ (2528) ได้จัดกลุ่มของประเภทกิจกรรมที่ใช้ในการนิเทศ ไว้ดังนี้

- 1) การเยี่ยมเยียนและสังเกตการณ์ (Visitation and Observation) โดยมีวัตถุประสงค์ที่แน่นอนมีการเตรียมการและมีการปรึกษาหารือหลังการเยี่ยมเยียนสังเกตการณ์
 - 2) การให้การปรึกษาเป็นรายบุคคล เป็นรายกลุ่ม (Individual or group conference) การนิเทศตามคำร้องขอ (On - call or requested supervision) หรือการนิเทศแบบคลีนิก
 - 3) การส่งผู้รู้ ผู้ชำนาญการ หรือผู้มีประสบการณ์สูงกว่าในเฉพาะเรื่องไปพบปะแลกเปลี่ยนและร่วมในการให้คำปรึกษาหารือในการปฏิบัติการเรียนการสอน หรือปรับปรุงการปฏิบัติการในลักษณะที่เรียกว่า Expert visitation
 - 4) การจัดให้มีการเยี่ยมเยียนกันเองในแวดวงงานเดียวกัน (Inter visitation) จากผู้อื่น แหล่งอื่นซึ่งปฏิบัติงานในลักษณะเดียวกัน
 - 5) การประชุมโดยมีวัตถุประสงค์ที่แน่นอนเกี่ยวกับการเรียนการสอน เช่น การประชุมปรึกษาหารือ การประชุมอภิปราย การประชุมระดมความคิด การประชุมแบบรับฟังคำบรรยาย การประชุมประจำปี การสัมมนา และการประชุมเชิงปฏิบัติการ
 - 6) การสาธิตวิธีการปฏิบัติ (Demonstration) เฉพาะเรื่อง เฉพาะวิธี
 - 7) การนิเทศโดยการเผยแพร่ผ่านอุปกรณ์ และเครื่องมือทางเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น เอกสารเผยแพร่ คู่มือคำแนะนำเฉพาะ ป้ายนิเทศ และเทปเสียง
 - 8) การส่งผู้ปฏิบัติไปศึกษา ไปฝึกอบรมหรือไปฝึกปฏิบัติในโครงการต่างๆ
 - 9) การให้มีส่วนร่วมในการทำงาน (Participation) ที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการเรียนการสอน ในลักษณะของผู้ร่วมงานหรือคณะทำงาน แล้วให้เรียนงานไปพร้อมกับการปฏิบัติในเรื่องนั้นๆ ภายใต้คำแนะนำของหัวหน้าคณะหรือผู้บริหารโรงเรียน
- กระทรวงศึกษาธิการ (2534) ได้เสนอวิธีการนิเทศต่างๆ ไว้พอสรุปได้ดังนี้
- 1) การประชุมก่อนเปิดภาคเรียน เป็นการประชุมครูทั้งหมดเพื่อเตรียมการก่อนเปิดสอน
 - 2) การสังเกตการสอนในชั้นเรียน เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการสังเกตมาปรับปรุงพฤติกรรมการสอน

3) การให้ศึกษาจากตำรา เพื่อค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม แล้วนำความรู้มาถ่ายทอดอีกต่อหนึ่ง

4) การให้คำปรึกษา อาจทำเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มก็ได้

5) การสนทนาทางวิชาการ ดำเนินการโดยจัดกลุ่มที่สนใจหรือครูทั้งหมดมาประชุม แล้วกำหนดให้มีผู้นำสนทนาหนึ่งคน

6) การสาธิตการสอน

7) การพาครูไปศึกษานอกสถานที่ ซึ่งควรพาไปดูกิจกรรมอื่นที่นอกเหนือจากการสอนก็ได้ แต่ควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน

8) การบริการเอกสารทางวิชาการ ซึ่งสามารถดำเนินการได้ในโรงเรียนทุกขนาด โรงเรียนควรมีหนังสือค้นคว้าอ้างอิงทางวิชาการสำหรับครู จะเป็นการสร้างบรรยากาศทางวิชาการและส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการแก่ครู

สรุปได้ว่าการนิเทศการเรียนการสอนเป็นงานที่จำเป็นและสำคัญของโรงเรียนที่จะดำเนินการอย่างเป็นระบบ ซึ่งโรงเรียนสามารถจัดการนิเทศได้หลายวิธี การนิเทศช่วยแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับก่อนประถมศึกษา

เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับก่อนประถมศึกษานั้น เป็นการจัดการเรียนการสอนระดับเตรียมความพร้อม โดยมีแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนคือ เป็นการสอนโดยใช้ภาษาในระดับพื้นฐานง่ายๆ ดังนั้นผู้จัดการเรียนการสอนจึงจำเป็นต้องรู้และเข้าใจวิธีการสอนภาษาอังกฤษให้แก่เด็กดังต่อไปนี้

ลักษณะการได้มาซึ่งภาษา (Character of Language Acquisition)

ลักษณะพื้นฐานของการได้มาซึ่งภาษาของเด็กนั้น แสดงให้เห็นว่าเด็กพยายามเลียนให้เหมือนการพูดของผู้ใหญ่ เด็กส่วนใหญ่จะเริ่มต้นพูดเมื่ออายุ 1 ขวบ โดยการออกเสียงเป็นคำคำเดียว เช่น แม่ นก นม เมื่อเด็กอายุได้ 18 เดือน เด็กมีแนวโน้มที่จะเข้าสู่ขั้นที่ใช้สองคำโดยพูดคำโดดสองคำ หรือใช้คำเดียวซึ่งมี 2 พยางค์ เช่น หมาเห่า เดินไป นั่นวู การออกเสียงสองคำนี้จะเป็นการสื่อสารความหมายที่สามารถจะทำความเข้าใจกับผู้ใหญ่ได้ในลักษณะเดียวกับการใช้ประโยคที่สมบูรณ์ (พรชูลี อาชวอำรุง, 2541)

เมื่อเด็กพัฒนาถึงขั้นที่ใช้สองคำและเริ่มพูดยาวขึ้น การออกเสียงของเด็กก็ยังคงไม่สมบูรณ์และมักจะละคำที่ไม่ค่อยสำคัญ ต่อมาเด็กจะเริ่มเติมคำเข้าไปให้สมบูรณ์

จนกระทั่งถึงอายุประมาณ 4 ขวบ เด็กจึงจะพูดเป็นประโยคที่แท้จริงได้ ประโยคเหล่านี้จะเป็นประโยคง่ายและยังคงมีความผิดพลาดทางไวยากรณ์ เพราะเด็กยังมีสมรรถนะในการจำและสมรรถนะทางปัญญาที่ต่ำอยู่ (J.R.Anderson อ้างถึงใน พรชูลี อาชวอำรุง, 2541) เด็กเล็กยังไม่สามารถที่จะจำหรือวางแผนที่จะออกเสียงต่อเนื่องเป็นคำหลายๆ คำยาวๆ ได้ ระยะของความทรงจำนั้นสัมพันธ์กับอัตราความเร็วในการหาความสัมพันธ์ระหว่างคำ และระหว่างการใช้เชื่อมโยงความคิดต่างๆ และโดยที่เด็กเล็กๆ ยังเรียนที่จะพูดให้สมบูรณ์อยู่ อัตราการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างคำต่อคำ ความคิดต่อความคิดจึงช้ากว่าผู้ใหญ่มาก (Gathercole อ้างถึงใน พรชูลี อาชวอำรุง, 2541) ดังนั้น เด็กจึงสามารถบันทึกประโยคที่ได้ยินน้อยกว่า และวางแผนที่จะออกเสียงได้สั้นกว่า คือไม่สามารถพูดประโยคที่สมบูรณ์และประโยคที่ยาวๆ ได้ ลักษณะอีกอย่างหนึ่งของภาษาคือ มีกฎเกณฑ์มากมาย และกฎเกณฑ์เหล่านี้จะต้องนำมาใช้กับคำหลายๆ คำในภาษานั้นสรุปได้ว่า กฎเกณฑ์ในภาษาอังกฤษนั้นซับซ้อนมาก ครูผู้สอนจำเป็นต้องต้องเข้าใจอย่างถ่องแท้ก่อนที่จะนำไปสอนเด็ก เพื่อเด็กจะได้เรียนรู้ในสิ่งที่ถูกต้องและไม่จดจำสิ่งที่ผิดซึ่งจะเป็นอุปสรรคในการเรียนในระดับสูงต่อไป

ลักษณะการเรียนรู้ของเด็ก

การศึกษาระยะต้นๆ มีความสำคัญสูงสุดสำหรับการพัฒนาเด็ก การช่วยให้เด็กได้มีความสามารถในการใช้และเรียนรู้ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเช่นเดียวกันกับการเรียนรู้วิชาอื่นๆ ได้นั้น ครูจำเป็นต้องมีความระมัดระวังในการศึกษาลักษณะการเรียนรู้ของเด็ก เพื่อที่จะวางแผนการเรียนที่เหมาะสมต่อผู้เรียนอันจะนำมาซึ่งผลการเรียนที่น่าพอใจ สิ่งที่สำคัญมากคือ ครูควรจะต้องหลีกเลี่ยงกิจกรรมซึ่งอาจจะก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ไร้ความสุข และทำให้เกิดเกลียดภาษาอังกฤษไปชั่วชีวิต (พรชูลี อาชวอำรุง, 2541)

เด็กเล็กๆ มีความต้องการทางการเรียนรู้ซึ่งแตกต่างกับผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่ เด็กๆ นั้นจะมองภาพรวมมากกว่าที่จะมีการวิเคราะห์และแยกแยะออกเป็นส่วนๆ เพียเจต์ (Piaget, 1960) กล่าวว่า เด็กยิ่งอายุน้อยเท่าใดยิ่งเป็นผู้เรียนที่มองทุกอย่างในภาพรวมมากยิ่งขึ้นเท่านั้น เด็กจะตอบสนองต่อภาษาในแง่ที่สิ่งนั้นทำอะไรได้ และเด็กจะนำภาษาที่เรียนรู้ไปใช้ทำอะไรได้ มากกว่าที่จะมองดูว่าภาษาเป็นการเรียนรู้ของระบบนามธรรม ดังนั้นเด็กเล็กจึงยังไม่พร้อมที่จะรับรู้ทักษะทั้ง 4 ด้าน ก็คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน (พรชูลี อาชวอำรุง, 2541)

สรุปได้ว่า ถ้ามีการสอนภาษาอังกฤษให้แก่เด็กเล็ก ครูจะต้องมีประสบการณ์สูงและมีความสามารถในการสอนโดยเน้นกิจกรรม มิฉะนั้นการสอนภาษาอังกฤษ

ให้แก่เด็กเล็กจะเป็นการบั่นทอนความสามารถในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของเด็กไปจนชั่วชีวิตเป็นอุปสรรคต่อการเรียนภาษาอังกฤษมากกว่าจะเอื้อประโยชน์ต่อชีวิตในภายภาคหน้าของเด็ก

วิธีสอนภาษาอังกฤษสำหรับผู้เริ่มเรียน

การสอนภาษาอังกฤษในระดับก่อนประถมศึกษา เป็นการสอนภาษาอังกฤษในระดับแรกเริ่ม เป็นการวางพื้นฐานให้แก่ผู้เริ่มเรียนจึงเป็นเรื่องที่ต้องทำด้วยความระมัดระวังเป็นอย่างยิ่ง ต้องสอนด้วยเทคนิคและใช้หลักจิตวิทยา ดังที่ ดวงเดือน แสงชัย (2533) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการสอนภาษาอังกฤษสำหรับผู้เริ่มเรียนไว้ดังนี้

1. ในการเริ่มสอนครั้งแรกเมื่อครูเข้าห้องยังไม่ควรเริ่มเนื้อหาวิชาทันที แต่ครูควรสร้างความคุ้นเคย สร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรและเป็นกันเองระหว่างครูกับเด็กเสียก่อน ให้เด็กมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษโดยการสนทนากับเด็กให้เขาเห็นว่าภาษาอังกฤษเป็นวิชาที่มีประโยชน์เรียนไม่ยาก พยายามสร้างแรงจูงใจให้เด็กเกิดความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ ให้เด็กเห็นว่าภาษาอังกฤษมีประโยชน์สำหรับชีวิตประจำวันของทุกๆ คน ครั้งแรกของการเริ่มสอนนี้มีความสำคัญมาก ผู้เรียนจะต้องมีความประทับใจต่อผู้สอนจึงจะดำเนินการสอนต่อไปได้อย่างราบรื่น

2. เด็กเล็กชอบการแข่งขันจึงควรมีการแบ่งกลุ่มเด็กโดยให้มีเด็กเก่ง ปานกลาง และอ่อน จำนวนเท่าๆ กันในทุกๆ กลุ่ม อาจให้เด็กในกลุ่มตั้งชื่อกลุ่มของตนเองขึ้น เช่น กลุ่ม cat กลุ่ม Rat กลุ่ม Bat และมีรูปภาพเป็นสัญลักษณ์ของกลุ่ม

3. ครูควรพยายามทำความรู้จักเด็กแต่ละคนให้เร็วที่สุด พยายามจำชื่อเด็กให้ได้ทุกคน เรียนรู้ความสามารถพิเศษของเด็กแต่ละคน พยายามส่งเสริมให้เด็กได้แสดงออก จะทำให้เกิดความมั่นใจในตนเองมากยิ่งขึ้น เช่น เด็กที่ไม่เก่งทางภาษาอาจเล่นดนตรีเก่ง ร้องเพลงไพเราะ วาดภาพเก่ง เด็กบางคนสามารถพูดออกเสียงภาษาอังกฤษได้ชัดเจนสำเนียงดี

4. ครูไม่ควรหวงแหนคำชมเชย ครูควรชมเชยเด็กทุกๆ โอกาสที่จะชมได้ด้วยความจริงใจ มีการเสริมกำลังใจแก่เด็กในทางบวกเสมอๆ เมื่อเด็กทำสิ่งใดสำเร็จแม้จะในเรื่องเล็กๆ น้อยก็ตาม พยายามไม่ใช้การลงโทษหากไม่จำเป็นจริงๆ เพื่อเด็กจะได้รู้สึกชอบภาษาอังกฤษและชอบครูผู้สอน พยายามให้เด็กเกิดความภูมิใจในตนเอง (Self esteem) แล้วแรงจูงใจจะตามมาเองโดยอัตโนมัติ

5. หากจำเป็นต้องติเตียนหรือลงโทษเด็ก ก็ไม่ควรมีการดูว่าโดยเฉพาะเด็กที่เรียนอ่อนเพราะอาจจะทำให้เป็นปมด้อย ครูควรใช้คำพูดที่ให้กำลังใจ

6. ในการเรียนตอบคำถามหรือร่วมกิจกรรม ครูไม่ควรเจาะจงเรียกแต่เด็กอ่อนและละเลยเด็กเก่ง หรือในทางกลับกัน เช่น เห็นเด็กเก่งตอบถูกทุกครั้งเป็นที่ถูกใจครูก็เลยถามแต่เด็กเก่ง ครูควรจะเรียกอย่างทั่วถึงให้โอกาสทุกคนได้แสดงออกไม่ให้มีเด็กคนใดรู้สึกว่าคุณทอดทิ้ง

7. หากเป็นการสอนเนื้อหาใหม่ ครูควรจะเรียกเด็กเก่งตอบก่อน เพื่อให้เด็กอ่อนได้ทบทวนซ้ำให้เกิดความมั่นใจและอยากจะทำเองบ้าง

8. ในการตอบคำถามครูควรจะถามก่อนแล้วจึงจะเรียกชื่อเด็กที่จะให้ตอบทั้งนี้เพื่อให้เด็กทุกคนตั้งใจฟังคำถามและเตรียมตัวคิดคำตอบเอาไว้ เนื่องจากไม่ทราบว่าครูจะเรียกเด็กคนใด ถ้าครูจำชื่อเด็กไม่ได้หมดอาจแก้ปัญหาโดยการบอกลักษณะของเด็กแทน

9. การสอนเด็กเล็กควรเน้นการออกเสียงให้ถูกต้องมากกว่าการสอนคำศัพท์ยากๆ ให้จำนวนมากหรือสอนกฎไวยากรณ์ที่สลับซับซ้อน ควรเน้นเรื่องการออกเสียงให้มากเพราะเด็กเล็กยังไม่อายุที่จะออกเสียงแปลกๆ ดังนั้นจึงสามารถฝึกได้ง่ายกว่าผู้ใหญ่

10. กิจกรรมแต่ละกิจกรรมไม่ควรใช้เวลาเกิน 15 นาที เพราะธรรมชาติของเด็กมีสมาธิสั้น

11. เด็กเล็กมีสมาธิในช่วงสั้นๆ และชอบการกระโดดโลดเต้นเคลื่อนไหวร่างกาย ดังนั้นการจัดกิจกรรมจึงควรมีกิจกรรมให้เด็กได้เคลื่อนไหวและแสดงออกให้มาก

นอกจากครูควรจะมีเรื่องเกี่ยวกับวิธีการสอนตามที่ได้กล่าวมาแล้ว ในการสอนเด็กเริ่มเรียนนั้น ครูควรจะได้มีการศึกษาเทคนิคในการสอนเด็กเริ่มเรียนด้วย เพื่อจะช่วยให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้น ดังที่ ดวงเดือน แสงชัย (2533) ได้เสนอแนะนำเทคนิคบางประการในการสอนเด็กเริ่มเรียนไว้ดังนี้

1. คำศัพท์ที่สอนควรเป็นคำสั้นๆ สะกดตรงตัวและเป็นคำที่มีเสียงคล้องจองกัน เช่น can, fan, man, pan, van, rat, mat ยังไม่ควรสอนสระผสมหรือพยัญชนะควบกล้ำ ส่วนรูปประโยคก็ควรมีรูปแบบง่าย ๆ ประโยคสั้นๆ

2. คำที่นำมาสอนควรเริ่มจากคำที่เห็นได้จากใกล้ๆ ตัวเด็กและเป็นรูปธรรม เช่น ของใช้ อยุ่ในร่างกาย ยังไม่ควรสอนสิ่งที่อยู่ไกลตัวและเป็นนามธรรม

3. หากจะสอนรูปประโยคใหม่ ควรใช้คำศัพท์เก่าและควรใช้รูปประโยคเก่าในการสอนคำศัพท์ที่ใหม่ จะทำให้เด็กเข้าใจได้ง่ายและรวดเร็วกว่าเริ่มสอนทั้งคำศัพท์ใหม่และรูปประโยคใหม่ในคราวเดียวกัน

4. เสียงใดที่ครูไม่แน่ใจว่าจะถูกต้องหรือไม่ ไม่ควรนำมาสอนจนกว่าจะได้ตรวจสอบความถูกต้องจากพจนานุกรมหรือเทปเสียงก่อน เพราะเด็กจะฟังใจจำสิ่งที่

ได้ยินในครั้งแรก การมาแก้ไขภายหลังทำได้ยากมากหลังจากการฝึกฟังเสียงแล้ว ขึ้นต่อไปจึงจะเป็นการฝึกเสียงเพื่อการสนทนาได้ตอบ และฝึกฟังเพื่อจับใจความต่อไป

5. การทำแผนการสอน ครูที่สอนในระดับชั้นเดียวกันควรจะได้ทำแผนการสอนร่วมกัน ทั้งแผนระยะยาวและแผนการสอนรายชั่วโมง อาจแบ่งสลับกันทำเป็นบทๆ ครูจะได้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า ช่วยประหยัดเวลาและเกิดเอกภาพในการสอนได้ ความคิดกว้างขึ้นดีกว่าคิดกิจกรรมซ้ำๆ อยู่คนเดียว ทำให้ได้ทดลองกิจกรรมแปลกใหม่ได้ แลกเปลี่ยนความรู้ใหม่ๆ กับเพื่อนร่วมอาชีพ ทั้งนี้การทำอุปกรณ์ก็เช่นเดียวกัน ควรช่วยกันทำหรือแบ่งงานกันทำ แล้วนำมาจัดเก็บไว้อย่างเป็นระเบียบแบ่งตามระดับชั้นให้ครูนำอุปกรณ์บางชิ้นที่หายากหรือราคาแพงมาใช้ร่วมกันได้ จะได้มีการใช้อุปกรณ์นั้นๆ อย่างคุ้มค่าเป็นการช่วยประหยัดงบประมาณในด้านนี้

ฟิลลิปส์ (Phillips, 1994) ได้เสนอข้อควรปฏิบัติที่สำคัญสำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ดังนี้

1. กิจกรรมควรจะง่ายพอที่จะทำให้เด็กเข้าใจ
2. กิจกรรมควรเป็นกิจกรรมที่เด็กสามารถปฏิบัติได้ เพื่อให้เด็กมีความรู้สึกพอใจผลงานของตนเอง
3. กิจกรรมควรเป็นไปในลักษณะที่เน้นการพูด และการตอบสนองด้วยวาจา
4. กิจกรรมการเขียนกับเด็กเล็กๆ ควรใช้น้อยที่สุด กิจกรรมที่ดีมากคือ เกมและเพลงซึ่งมีการแสดงท่าทางด้วย รวมถึงการระบายสี การตัด การปะ มีการเล่าเรื่องหรือนิทานซ้ำๆ ซึ่งจะทำให้เด็กมีความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ดีในเรื่องที่คุ้นเคย และสามารถจดจำได้โดยไม่ต้องท่องจำ

สรุปได้ว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษในระดับก่อนประถมศึกษา นอกจากต้องมีความรู้เกี่ยวกับแนวการจัดประสบการณ์ที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนแล้ว ครูผู้สอนควรต้องมีความรู้ความเข้าใจวิธีการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กเล็กหรือเด็กเริ่มเรียน และวิธีสอนภาษาตามแนวคิดของแนวการจัดประสบการณ์ที่ใช้ด้วย ทั้งนี้ครูผู้สอนควรให้ความสนใจเอาใจใส่ในการฝึกฝนตนเองให้มีความรู้ทางโครงสร้างของภาษา มีความสามารถในการออกเสียงอย่างถูกต้อง เพราะเด็กเล็กๆ เป็นวัยที่สามารถเรียนรู้และจดจำสิ่งต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว

ดังนั้นเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กระดับก่อนประถมศึกษา ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุจุดมุ่งหมายของแนวการจัดประสบการณ์ในที่สุด ครูผู้สอนควรดำเนินการดังนี้

การเตรียมการสอน

การเตรียมการสอนเป็นการวางแผนล่วงหน้าของครูผู้สอน ซึ่งจะต้องมีการจัดทำบันทึกการสอน เตรียมสื่อการสอน และวิธีวัดผลประเมินผล เพื่อช่วยให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดำเนินไปตามลำดับขั้นตอนที่ได้วางแผนไว้และบรรลุตามวัตถุประสงค์ กระทรวงศึกษาธิการ (2539) ได้เสนอแนะวิธีเตรียมตัวของครู ไว้ดังนี้

1. ศึกษาเนื้อหา และวิธีจัดกิจกรรมที่กำหนดไว้ให้เข้าใจ
2. เตรียมอุปกรณ์ที่ระบุไว้ในสื่อการเรียนการสอนให้พร้อม
3. ทดลองจัดกิจกรรมล่วงหน้าเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาในการสอน

กล่าวโดยสรุป การเตรียมการสอนล่วงหน้าจะทำให้ครูผู้สอนทราบเนื้อหา สื่อการสอน และเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่จะช่วยให้ครูผู้สอนมั่นใจและทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนได้ในที่สุด

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

เนื่องจากการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับเตรียมความพร้อม เป็นการจัดการเรียนการสอนตามแนวภาษาเพื่อการสื่อสาร จึงควรยึดหลักการจัดการเรียนการสอนเพื่อการสื่อสาร ฟินอคเชียโร (Finocchiaro, 1973) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนเพื่อการสื่อสาร ไว้ดังนี้

1. ควรวางแผนในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็ก
2. ควรวางแผนในการจัดสถานการณ์ รวมทั้งอุปกรณ์ที่จะช่วยให้เด็กเข้าใจความหมายของเรื่องที่น่ามาสอนใหม่
3. ควรจัดบทเรียนแต่ละบท ให้มีการฝึกเพื่อให้เป็นนิสัย และการฝึกให้ใช้ภาษาอย่างมีความหมาย โดยใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสาร
4. ควรหาวิธีการให้เด็กได้ฝึกพร้อมกันทั้งชั้น ฝึกเป็นกลุ่ม และฝึกเป็นรายบุคคล
5. เปิดโอกาสให้เด็กฝึกเป็นคู่บ้าง
6. ควรจัดเตรียมการฝึกบทสนทนา ตลอดจนบทความต่างๆ เพื่อให้บทเรียนมีหลายลักษณะที่จะช่วยเสริมเนื้อหาในบทเรียนและช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถในการสื่อสาร
7. ส่งเสริมให้เด็กเข้าใจวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาทั้งจากบทสนทนาและการจัดกิจกรรมต่างๆ

8. ควรส่งเสริมให้เด็กมีความภาคภูมิใจในชาติและภาคภูมิใจในตนเอง
ขณะที่เรียนรู้ในเรื่องวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา

9. ควรจัดให้มีการประเมินผล เพื่อให้ทราบถึงสัมฤทธิ์ผลของเด็กและประ
สิทธิภาพในการสอนของครู

กิจกรรมทางการเรียนภาษา

กรมวิชาการ (2540) เสนอแนะกิจกรรมทางการเรียนภาษาให้ครูผู้สอน
สามารถจัดกิจกรรมต่างๆ ในชั้นเรียนหรือนอกชั้นเรียนได้ ดังนี้

1. เพลง เป็นสิ่งที่มีประโยชน์สำหรับการสอนภาษาในทุกระดับได้เป็นอย่างดี
ดี เพราะการร้องเพลงทำให้ได้เปลี่ยนอิริยาบถทำให้บทเรียนมีชีวิตชีวามากขึ้น บทเพลงที่
นำมาฝึกนั้นจะช่วยเกี่ยวกับการออกเสียงคำศัพท์และไวยากรณ์ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

2. เกม เป็นสิ่งที่มีคุณค่าในการสร้างความสนุกสนาน เพื่อผ่อนคลาย
อารมณ์ให้แก่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี เกมเป็นกิจกรรมพิเศษที่สำคัญซึ่งครูสอนภาษาจะนำ
มาสอนได้ดีเช่นเดียวกับเพลง ครูควรเลือกหรือดัดแปลงให้เหมาะสมกับวัยและระดับชั้น
ของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความยากง่ายของคำศัพท์ ไวยากรณ์ที่ใช้และวิธีเล่น

หลักในการเลือกเกมเพื่อใช้สอนภาษา

1. ส่งเสริมสนับสนุนจุดสำคัญในการเรียนภาษา
2. ช่วยฝึกฝนเนื้อหาต่างๆ ที่ครูได้สอนไว้แล้ว
3. ดำเนินไปอย่างรวดเร็ว
4. ได้ให้โอกาสผู้เรียนในชั้นเป็นจำนวนมากได้ร่วมเล่น
5. ง่ายพอเพื่อใช้เวลาเล็กน้อยที่จะอธิบาย
6. ส่งเสริมให้มีการเคลื่อนไหวเพียงพอเพื่อให้เกิดความสนใจแก่ผู้ร่วมเล่น
7. เหมาะสมกับวัยและระดับอายุของผู้เรียน
8. มีที่ว่างพอในห้องเรียน เพื่อจะดำเนินการเล่นนั้นด้วยความสะดวกสบาย
9. วัสดุที่ใช้ในการเล่นนั้นปลอดภัยสำหรับผู้เรียน

การใช้สื่อการสอน

กรมวิชาการ (2541) ได้จัดประเภทสื่อการสอนภาษาอังกฤษระดับเตรียมความพร้อมไว้ดังนี้

1. ห้องปฏิบัติการทางภาษา (Sound lab) การเรียนภาษาคือ การเรียนระบบเสียงซึ่งใช้สื่อความหมาย ดังนั้น การเริ่มต้นเรียนด้วยเสียง สื่อหรืออุปกรณ์ที่จะช่วยในการสอนทักษะการฟังและทักษะในการพูดได้อย่างดีคือ ห้องปฏิบัติการทางภาษา
2. เครื่องเล่นเทป ใช้สำหรับสอนบทสนทนา สอนเพลงหรือการฟังเพื่อความเข้าใจหรือใช้อัดเสียงของผู้เรียนเวลาพูดหรืออ่านแล้วนำมาเปิดให้ผู้เรียนฟังเพื่อแก้ไขในข้อที่ยังบกพร่องอยู่
3. โทรทัศน์ วีดิทัศน์ นิทาน การ์ตูน เพลง ก็นำมาใช้เสริมบทเรียนได้เป็นอย่างดี
4. ของจริง ได้แก่ ตัวครู ผู้เรียน สิ่งของต่างๆ ที่อยู่ในห้องเรียน ของจริงช่วยให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์ตรงซึ่งเป็นสิ่งที่ดีที่สุด ทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้อย่างถูกต้องชัดเจนรวดเร็วและแม่นยำ
5. ของจำลองใช้แทนของจริง เช่น ผลไม้พลาสติก ตัวสัตว์ต่างๆ ของเล่นเด็ก สิ่งเหล่านี้เป็นสื่อที่สามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียนได้ดี ใช้สำหรับสอนคำศัพท์และบทสนทนาได้ดี
6. รูปภาพ เป็นสื่อการสอนที่หาได้ง่ายจากเอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ จากนิตยสาร ปฏิทิน โปสเตอร์ การเลือกรูปภาพมาใช้ในการเรียนการสอนต้องดูความเหมาะสม ความสนใจและวัยของผู้เรียนด้วย เด็กเล็กชอบภาพวาดมากกว่าภาพจริง ภาพวาดควรมีลักษณะที่ไม่ซับซ้อนสีสดใสขนาดใหญ่ สามารถมองเห็นได้ชัดเจน ให้ฝึกตอบคำถามจากรูปภาพ ฝึกแต่งประโยคจากภาพหรือตั้งคำถามจากภาพ
7. กระดานและชอล์ก กระดานใช้เขียนเฉพาะหัวข้อสำคัญที่ต้องการเน้น นอกจากนี้ครูยังสามารถใช้กระดานเป็นสื่อในการเล่นเกมนต่างๆ
8. บัตรคำ เป็นอุปกรณ์ที่จำเป็นและใช้อยู่เป็นประจำ เพราะมีประโยชน์อย่างมาก ควรมีขนาดเท่ากัน และเขียนด้วยลายมือที่อ่านง่าย ตัวหนังสือสวยงามและสีที่ใช้ควรเป็นสีเข้ม เช่น ดำ น้ำเงิน แดง สามารถมองเห็นได้ในระยะไกล
9. หุ่น ที่ครูสามารถทำขึ้นง่ายๆ ไม่สิ้นเปลืองมากนักใช้สำหรับสอนบทสนทนา ฝึกพูดสนทนา และแสดงบทบาทสมมติ
10. กระดานนิเทศ ใช้ทบทวนบทเรียน ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกระดานนิเทศหรือติดตามผลงานของตนเอง

11. บทเรียนที่ใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน

12. แบบฝึกหัดภาษาอังกฤษ แบบฝึกหัดช่วยให้ครูรู้จักผู้เรียนของตนเองในด้านต่างๆ สรุปได้ดังนี้ (สุภัทรา อักษรานุเคราะห์, 2537)

12.1 เพื่อวัดความรู้ ความจำ ความเข้าใจ

12.2 เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน

การพิจารณาเลือกสื่อการเรียนการสอนมาใช้ในกระบวนการเรียนการสอนนั้น มัทนา ทองใหญ่ (2539) ได้กล่าวถึงลักษณะของสื่อการสอนที่ดีควรมีลักษณะ ดังนี้

1. สอดคล้องเหมาะสมกับวัตถุประสงค์เนื้อหาที่จะสอน

2. เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ผู้เรียนแต่ละวัยมีความสนใจ ความต้องการ และความสามารถต่างกัน

3. เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นให้ผู้เรียนได้กระทำด้วยตนเองเกิดการเรียนรู้กล้าแสดงออก เพื่อให้การเรียนการสอนได้ผลตามเป้าหมาย

4. ใช้ได้ง่าย สะดวก และปลอดภัย สื่อการสอนที่นำมาใช้นั้น ถ้าทำให้ผู้ใช้ คือครูมีความลำบากยุ่งยาก ไม่สะดวกที่จะใช้ก็อาจจะทำให้มีผลเสียต่อกระบวนการเรียนการสอนได้

5. ไม่สิ้นเปลือง ประหยัด และคุ้มค่า ปัจจุบันมีการจำหน่ายสื่อการสอนที่บริษัท ห้างร้าน ผลิตขึ้นเป็นสื่อสำเร็จรูป สื่อการสอนประเภทนี้ บางครั้งก็อาจเหมาะสมและตรงกับความต้องการ แต่บางครั้งก็ไม่ค่อยตรงกับความต้องการนัก จำเป็นที่ผู้สอนจะต้องผลิตเอง

กล่าวโดยสรุปได้ว่า สื่อการสอนภาษาอังกฤษมีหลายชนิด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์เนื้อหาที่สอน ซึ่งครูผู้สอนควรเลือกใช้สื่อการสอนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน

การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2539) กล่าวถึง การสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับเตรียมความพร้อมว่า จุดประสงค์ที่ต้องการเน้นอย่างยิ่งในการสอนระดับนี้คือ ให้ได้กรักภาษาอังกฤษและให้มีความสุขสนุกสนานในการเรียน ดังนั้นกิจกรรมจึงควรอาศัยวิธีการหลายรูปแบบในการฝึกย้ำซ้ำทวน เช่น การเล่นนิทาน การเลียนแบบเสียง หรือการใช้ภาษาท่าทาง สิ่งสำคัญคือ ครูผู้สอนจะต้องแคล่วคล่อง กระฉับกระเฉง ให้กำลังใจ ชมเชย และกระตุ้นให้เด็กร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

กาญจนา ปราบพล (2532) กล่าวถึง เทคนิคการสอนที่สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ดังนี้

1. เปิดโอกาสให้เด็กใช้ภาษาที่เกิดขึ้นจริงมากที่สุด
2. ในระยะเริ่มต้นของการสอนไม่ควรบังคับให้เด็กพูดถ้าเด็กยังไม่พร้อม
3. ใช้อุปกรณ์และสื่อช่วยสอนเพื่อให้เด็กเข้าใจมากขึ้น
4. คิดวิธีทำให้เด็กไม่เครียด
5. ศึกษาความสนใจของเด็ก และแทรกความสนใจนั้นไว้ในบทเรียน
6. สร้างบรรยากาศที่ทำให้เด็กไม่อายเวลาทำผิด
7. ถ้าสอนการสนทนา ควรสอนประโยคที่นำไปใช้ได้
8. ให้เข้าใจว่าเด็กไม่สามารถเรียนรูปแบบต่างๆ ของภาษาได้พร้อมๆ กัน
9. เวลาสอนไม่ควรใช้การแปลเป็นเทคนิคในการสอน

สรุปได้ว่าครูผู้สอนควรจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในห้องเรียน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของเด็ก โดยควรจัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน จะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

ในการประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับเตรียมความพร้อมนั้น กระทรวงศึกษาธิการ (2539) ได้กล่าวว่า ครูสามารถประเมินผลได้ระหว่างการจัดกิจกรรมทุกครั้ง โดยประเมินความสามารถของเด็กตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ แนวการประเมินมีหลายวิธี เช่น ความสนใจขณะทำกิจกรรม ความถูกต้องของการตอบคำถาม และการปฏิบัติตามคำสั่งของครู เป็นต้น ดังนั้นจึงพอสรุปได้ว่าในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแต่ละครั้ง ครูควรจะมีการประเมินผลการเรียนของเด็กในแต่ละครั้งตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ วิธีวัดและประเมินผลทำได้หลายรูปแบบ ดังนี้

1. การสังเกต ในเวลาทำกิจกรรมการเรียนการสอนครูควรสังเกตเด็กในเรื่องต่อไปนี้
 - 1.1 ความสนใจ รวมทั้งการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละครั้ง
 - 1.2 ความถูกต้องในการออกเสียงตัวอักษร คำ ประโยคในภาษาอังกฤษ
2. การซักถาม ทำได้ 2 แบบ คือ
 - 2.1 การสนทนา ซักถาม เช่น การใช้บทสนทนา การตั้งคำถามให้ตอบ
 - 2.2 ซักถามเกี่ยวกับข้อความหรือรูปภาพ

สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ มีดังนี้

จรรยา กนกนรินทร์ (2540) ได้ทำการวิจัย เรื่อง สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับเตรียมความพร้อมในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า

1. การจัดการเรียนการสอน ครูส่วนใหญ่จัดตารางการเรียนภาษาอังกฤษคละกันทั้งเช้า-บ่าย โดยจัดให้เรียนภาษาอังกฤษทุกวัน ครั้งละ 20 นาที สัปดาห์หนึ่งเรียน 6 ครั้ง การเตรียมการสอนครูร้อยละ 95.35 ใช้ชุดการสอนของสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอดอยสะเก็ดเป็นแนวทางจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในการดำเนินการสอน มีครูร้อยละ 41.86 ที่ไม่สามารถสอนได้ตามชุดการสอนหรือแผนการสอนที่เตรียมไว้ ต้องยืดหยุ่นตามสถานการณ์และความพร้อมของนักเรียน ในขั้นตอนการสอนครูร้อยละ 93.02 ให้ความสำคัญและให้เวลาในชั้นฝึกทักษะ ร้อยละ 44.18 ใช้ภาษาอังกฤษแล้วแปลเป็นภาษาไทยเพื่อให้นักเรียนเข้าใจ กิจกรรมที่ใช้มากที่สุดคือ เพลง ร้องลงมา วาดภาพ/ระบายสี กิจกรรมฝึกใช้ภาษาตามสถานการณ์จำลอง การโต้ตอบทางสรีระ และเกมทางภาษา กิจกรรมที่ใช้น้อยคือ ปริศนาคำทาย และต่อภาพ ครูใช้สื่อการสอนในระดับปานกลาง สื่อที่ใช้มากที่สุดคือ เครื่องบันทึกเสียง ของจริง บัตรภาพ บัตรอักษร และหุ่นมือ-ตุ๊กตา สื่อที่ไม่ได้ใช้คือ วีดิทัศน์

2. ความคิดเห็นของครูต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ครูส่วนใหญ่เห็นด้วยกับนโยบายที่เปิดสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่ชั้น ป.1

3. การนิเทศและติดตามผล มีการนิเทศภายในโรงเรียนเอง ส่วนการนิเทศจากศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดและอำเภอน้อย และขาดการติดตามผลอย่างจริงจังและทั่วถึง

4. ความต้องการได้รับความช่วยเหลือ ครูส่วนใหญ่ต้องการได้รับความช่วยเหลือจากอาจารย์ในสถาบันการศึกษาต่างๆ

ปรียาพร สุวรรณพันธ์ (2540) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของครูประถมศึกษาชั้นปีที่ 1 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า

1. โดยภาพรวม ครูปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เวียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการเตรียมนักเรียนและการสร้างบรรยากาศในการเรียน ด้านการเตรียมตัวครู และด้านการวัดผลและประเมินผล

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนครู พบว่า ครูที่ผ่านการอบรมทางตรงและผ่านการอบรมทางไกล มีระดับการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน ส่วนครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างก็มีระดับการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกัน ในด้านการเตรียมนักเรียนและการสร้างบรรยากาศในการเรียน พบว่าไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการอบรมกับประสบการณ์ในการสอน

กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ (2540) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน ครูทั้ง 2 กลุ่มมีความพร้อมใกล้เคียงกันและค่อนข้างสูงทุกด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการสอนของครู ครูมากกว่าร้อยละ 75 ของทั้ง 2 กลุ่มมีความเข้าใจในเรื่อง จุดประสงค์ในการจัดกิจกรรม เนื้อหาสาระในการจัดกิจกรรม แนวทางการจัดทำและการใช้สื่อ และการวัดผลประเมินผลการเรียน

1.2 ด้านสื่อ ครูมากกว่าร้อยละ 80 ของทั้ง 2 กลุ่มมีความพร้อมเกี่ยวกับการมีคู่มือการจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อม และเทปเสียง

1.3 ด้านการสนับสนุนของโรงเรียน ครูมากกว่า ร้อยละ 80 ของทั้ง 2 กลุ่ม ให้ความเห็นว่าสิ่งที่โรงเรียนให้การสนับสนุนและมีความพร้อมคือ สถานที่

1.4 ด้านนักเรียน ครูมากกว่าร้อยละ 85 ของทั้งสองกลุ่มให้ความเห็นว่านักเรียนมีความพร้อมในการสื่อความหมายด้วยการฟังภาษาไทยและมีวุฒิภาวะในการฟัง

2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2.1 จุดประสงค์ในการจัดการเรียนการสอน ครูมากกว่าร้อยละ 70 ของทั้ง 2 กลุ่ม มีความเข้าใจจุดประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนชั้น ป. 1 คือ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อเตรียมความพร้อมของนักเรียน ให้นักเรียนทุกคน สนุกและชอบเรียนภาษาอังกฤษ และเพื่อให้นักเรียนฟังและพูดภาษาและเรื่องราวต่างๆ ได้

2.2 สื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ครูมากกว่าร้อยละ 75 ของทั้ง 2 กลุ่ม ให้ความเห็นเกี่ยวกับสื่อที่ใช้และคาดว่าจะใช้ ดังนี้ เทป/แถบบันทึกเสียง เกมและกิจกรรมต่างๆ ส่วนสื่อที่ครูทั้ง 2 กลุ่มใช้และคาดว่าจะใช้น้อย คือ วีดิทัศน์

2.3 เทคนิคการเรียนการสอนที่ครูใช้ ครูมากกว่าร้อยละ 75 ของทั้ง 2 กลุ่มใช้และคาดว่าจะใช้เทคนิคการเรียนการสอน ดังนี้ เน้นการฟังและการพูด วัตถุประสงค์จากการสังเกตและการแสดงออกในการร่วมกิจกรรม ฝึกนักเรียนให้ฟังและพูด ประโยคสั้นๆ และเน้นให้นักเรียนมีบทบาทในการเรียน

3. ปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนคือ ภาระงานในหน้าที่ของ ครู ความพร้อมของสื่ออุปกรณ์ในการจัดหาจัดซื้อ และความพร้อมเกี่ยวกับวุฒิภาวะของผู้เรียน

4. ความต้องการความช่วยเหลือสอดคล้องกันคือ ต้องการเอกสาร หลักสูตรและเอกสารที่เกี่ยวข้องขอเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร สื่อ และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

สรุปจากงานวิจัยดังกล่าว ครูส่วนใหญ่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อเตรียมความพร้อมของนักเรียน ให้นักเรียนสนุกและชอบเรียนภาษาอังกฤษรวมทั้งเน้นให้นักเรียนฟังและพูดภาษาอังกฤษง่ายๆ ได้ ปัญหาอุปสรรคคือ ครูมีภาระหน้าที่ในงานเพิ่มขึ้น และความไม่พร้อมของสื่ออุปกรณ์ในการสอน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาล ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ใน 2 ด้าน คือด้านการบริหารงาน และ ด้านการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอน โดยมีรายละเอียดของวิธีการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

ประชากรและตัวอย่างประชากร

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 381 คน และครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 719 คน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร รวมจำนวน 1,100 คน

2. ตัวอย่างประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2545 จำนวน 381 โรงเรียน ซึ่งมีขั้นตอนในการสุ่มดังนี้

2.1 ตัวอย่างประชากรที่ใช้เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ผู้วิจัยกำหนดให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2 ทั้งหมดเป็นตัวอย่างประชากร เป็นผู้บริหารจำนวน 381 คน จาก 381 โรงเรียน และเป็นครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 719 คน จาก 381 โรงเรียน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม

2.2 ตัวอย่างประชากรที่ใช้เก็บข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์และแบบบันทึกการสังเกต ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยมีขั้นตอนการสุ่มดังนี้

2.2.1 ผู้วิจัยสุ่มโรงเรียนโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับฉลากจากเขตการปกครองของกรุงเทพมหานครซึ่งมีทั้งหมด 50 เขต ได้ 5 เขต ได้แก่ เขตบางพลัด เขตดุสิต เขตดินแดง เขตบางเขน และเขตพญาไท จากนั้นสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับฉลากจากทั้ง 5 เขตได้เขตละ 1 โรงเรียน รวมเป็น 5 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนสตรีบูรณวิทย์ โรงเรียนเยาวชนศึกษา โรงเรียนกอบวิทยา โรงเรียนอนุบาลอารีย์ และโรงเรียนเรวัตี เพื่อเป็นโรงเรียนที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์และแบบสังเกต ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

2.2.2 จากโรงเรียนที่สุ่มได้ในข้อ 2.2.1 ได้ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 5 คน ในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์ และให้ผู้บริหารโรงเรียนเลือกครูผู้สอนภาษาอังกฤษ โรงเรียนละ 1 คน รวม 5 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์และแบบสังเกต โดยผู้บริหารโรงเรียนมีเกณฑ์ในการเลือกครูผู้สอนภาษาอังกฤษดังนี้

- 1) เป็นครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2
- 2) มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอย่างน้อย

1 ปี

ตารางที่ 1 จำนวนผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 1 ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ และผู้ให้บันทึกการสังเกต

เขต	โรงเรียน	จำนวน ผู้บริหาร	จำนวน ครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2
บางพลัด	สตรีบูรณวิทย์	1	1
ดุสิต	เยาวชนศึกษา	1	1
ดินแดง	กอบวิทยา	1	1
บางเขน	อนุบาลอารีย์	1	1
พญาไท	เรวดี	1	1
รวม	5	5	5

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มี 3 ประเภท คือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบบันทึกการสังเกต ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. แบบสอบถาม มี 2 ชุด คือ

1.1 แบบสอบถามสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาลด้านการบริหารงาน ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบและแบบปลายเปิด

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ประกอบด้วย

- สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาล
ด้านการบริหารงาน ได้แก่ นโยบายด้านการจัดการเรียนการสอน การเตรียมบุคลากร การจัด
บริการสื่อและวัสดุอุปกรณ์ และการนิเทศและติดตามผล เป็นแบบเลือกตอบและแบบปลายเปิด

ตอนที่ 3 ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เป็นแบบปลายเปิด

1.2 แบบสอบถามสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาล
ด้านการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอน ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบและแบบปลาย
เปิด

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย

- สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาล
ด้านการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน การ
เตรียมการสอน การจัดกิจกรรมการสอน การใช้สื่อและวัสดุอุปกรณ์ การประเมินผล และการ
ได้รับการนิเทศ เป็นแบบเลือกตอบและปลายเปิด

ตอนที่ 3 ปัญหาและแนวทางในการแก้ไข เป็นแบบปลายเปิด

2. แบบสัมภาษณ์ มี 2 ชุด คือ

2.1 แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน เรื่องสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษา
อังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาล ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาล
ด้านการบริหารงาน

2.2 แบบสัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2 เรื่องสภาพการจัดการ
เรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาล ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาล
ด้านการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอน

3. แบบบันทึกการสังเกต มี 1 ชุด คือ แบบบันทึกการสังเกตสภาพการจัดการ
เรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2 ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 แบบบันทึกการสังเกตสภาพแวดล้อมทางกายภาพในการจัดการเรียนการ
สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2

ส่วนที่ 2 แบบบันทึกการสังเกตสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้น
อนุบาลปีที่ 2

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

1. การสร้างแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามผู้บริหาร เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาล โดยดำเนินการตามลำดับต่อไปนี้

1.1 ศึกษารายละเอียดและข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับแนวความคิดเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบความคิดของการวิจัย เรื่องการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาล ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งประกอบด้วย 2 ด้าน คือ ด้านการบริหารงาน และ ด้านการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอน

1.2 ศึกษาการสร้างแบบสอบถามในด้านเทคนิค วิธีการ และรูปแบบของการสร้างแบบสอบถาม หลังจากนั้นจึงกำหนดโครงสร้างของแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดของการวิจัย

1.3 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในข้อ 1.1 และ 1.2 มาสร้างแบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน และแบบสอบถามครูผู้สอนภาษาอังกฤษเกี่ยวกับการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาล

1.4 นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ให้คำแนะนำและตรวจสอบความถูกต้อง ความครอบคลุมของเนื้อหาและความเหมาะสมของการใช้ภาษา เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขและปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 3 คน และครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 3 คน จากโรงเรียนที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากร 3 โรง ได้แก่ โรงเรียนราชวินิตวิทยา โรงเรียนอัมพวันศึกษา และโรงเรียนอนุบาลสาริน แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองมาปรับปรุงแก้ไขเป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์

1.1 นำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ไปใช้กับผู้บริหารโรงเรียน 381 คน ครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 719 คน จากโรงเรียน 381 โรง ที่เป็นตัวอย่างประชากรของงานวิจัย

2. การสร้างแบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร และครูผู้สอนภาษาอังกฤษเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาล โดยดำเนินการตามลำดับต่อไปนี้

2.1 ศึกษารายละเอียดและข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับแนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบความคิดของการวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาล ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งประกอบด้วย 2 ด้าน คือ ด้านการบริหารงาน และ ด้านการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอน

2.2 ศึกษาการสร้างแบบสัมภาษณ์ และเทคนิควิธีการสัมภาษณ์ หลังจากนั้นจึงกำหนดโครงสร้างของแบบสัมภาษณ์ตามกรอบแนวคิดของการวิจัย

2.3 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในข้อ 2.1 และ 2.2 มาสร้างแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนภาษาอังกฤษเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาล โดยกำหนดลักษณะของแบบสัมภาษณ์เป็นแบบปลายเปิด

2.4 นำแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ให้คำแนะนำและตรวจสอบความถูกต้อง ความครอบคลุมของเนื้อหาและความเหมาะสมของการใช้ภาษา เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.5 นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการแก้ไขและปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้ (try out) กับผู้บริหาร จำนวน 3 คน และกับครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 3 คน จากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากร ได้แก่ โรงเรียนราชวัดวิทยุ โรงเรียนอัมพวันศึกษา และโรงเรียนอนุบาลสาริน แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองมาปรับปรุงแก้ไขเป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์

2.6 นำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ไปใช้กับผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 5 คน และครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 5 คน ที่เป็นตัวอย่างประชากรของงานวิจัย

3. การสร้างแบบสังเกต

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบบันทึกการสังเกต เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาล โดยดำเนินการตามลำดับต่อไปนี้

3.1 ศึกษารายละเอียดและข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับแนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษ จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบความคิดของการวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับ

เด็กวัยอนุบาล ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร
ใน 2 ด้าน คือ ด้านการบริหารงาน และ ด้านการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอน

3.2 ศึกษาการสร้างแบบสังเกตในด้านเทคนิค วิธีการ และรูปแบบของการสร้าง
แบบสังเกต หลังจากนั้นจึงกำหนดโครงสร้างของแบบสังเกตตามกรอบแนวคิดของการวิจัย

3.3 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในข้อ 3.1 และ 3.2 มาสร้างแบบบันทึกการสังเกต
เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาล

3.4 นำแบบบันทึกการสังเกตไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน แนะนำและตรวจสอบ
ความถูกต้อง ความครอบคลุมของเนื้อหาและความเหมาะสมของการใช้ภาษา เพื่อเป็นแนวทาง
ในการแก้ไขให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3.5 นำแบบบันทึกการสังเกตที่ผ่านการแก้ไขและปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (try out)
ผู้วิจัยฝึกการสังเกตและจดบันทึกเพื่อพัฒนาตนเองให้เกิดความชำนาญ และจดบันทึกได้ครบ
ตามหัวข้อที่กำหนดไว้กับครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 3 คน คนละ 2 ครั้ง
จากโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากร ได้แก่ โรงเรียน
ราชวัตรวิทยา โรงเรียนอัมพวันศึกษา และโรงเรียนอนุบาลสาริน แล้วนำข้อมูลที่ได้จาก
การทดลองมาปรับปรุงแก้ไขเป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์

3.6 นำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ไปใช้กับครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน
5 คน ที่เป็นตัวอย่างประชากรของงานวิจัย

ตารางที่ 2 สรุปกรอบความคิดของสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัย
อนุบาล และเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

สภาพ	แบบ		แบบ		แบบ
การจัดการเรียนการสอน	สอบถาม		สัมภาษณ์		บันทึก
ภาษาอังกฤษสำหรับเด็ก					การสังเกต
วัยอนุบาล	ผู้บริหาร	ครู	ผู้บริหาร	ครู	

การบริหารงาน

1. นโยบายด้านการจัดการเรียน

การสอน

- เป้าหมายของการจัดการ / /

เรียนการสอน

- แนวการสอนที่ใช้ / การ /

ปรับปรุง

ตารางที่ 2 (ต่อ)

สภาพ การจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษสำหรับเด็ก วัยอนุบาล	แบบ สอบถาม		แบบ สัมภาษณ์		แบบ บันทึก การสังเกต
	ผู้บริหาร	ครู	ผู้บริหาร	ครู	
- การกำหนดเวลาเรียน	/				
2. การเตรียมบุคลากร					
- การคัดเลือกครูผู้สอน	/				
- การดำเนินการเตรียม บุคลากรก่อนทำการสอน	/				
3. การจัดบริการสื่อและ วัสดุอุปกรณ์					
- การจัดเตรียม/การให้ บริการสื่อและวัสดุอุปกรณ์	/				
- การช่วยเหลือ/สนับสนุน			/	/	
4. การนิเทศและติดตามผล					
- ผู้ที่ทำหน้าที่นิเทศ	/			/	
- ลักษณะของการนิเทศ	/			/	
- ระยะเวลา	/			/	
- การช่วยเหลือหลังจาก การนิเทศ			/		
- แนวทางในการติดตามผล			/		
5. ปัญหา	/				
การดำเนินงานการจัดการ เรียนการสอนภาษาอังกฤษ					
1. การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน					
- สถานที่ใช้จัดกิจกรรม	/			/	
- ลักษณะการจัดห้องเรียน	/			/	
2. การเตรียมการสอน					
- หลักสูตรหรือแนวการสอน	/				
- ลักษณะของหลักสูตร หรือแนวการสอน	/				
- การเตรียมการสอน	/			/	
- การเขียนแผนการสอน	/		/		

ตารางที่ 2 (ต่อ)

สภาพ การจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษสำหรับเด็ก วัยอนุบาล	แบบ สอบถาม		แบบ สัมภาษณ์		แบบ บันทึก การสังเกต
	ผู้บริหาร	ครู	ผู้บริหาร	ครู	
3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
- วิธีการสอนภาษาอังกฤษ	/		/		/
- การเลือกเนื้อหา	/				/
- การใช้ภาษา	/				/
- การดำเนินการจัดกิจกรรม	/		/		/
- ความพึงพอใจ			/	/	
- ความคาดหวัง				/	
4. การใช้สื่อและวัสดุอุปกรณ์					
- สื่อที่ใช้	/				
- การจัดเตรียม/จัดหา	/				
- การใช้สื่อ	/				/
5. การประเมินผล					
- วิธีการประเมิน	/				
6. การนิเทศ					
- ผู้ที่ทำหน้าที่นิเทศ	/				
- ลักษณะของการนิเทศ	/				
- ความถี่	/				
7. ปัญหาและแนวทางแก้ไข	/				

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลจากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 จากโรงเรียนทั้งหมด 720 โรงเรียน

2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ส่งถึงเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เพื่อออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม และซองติดแสตมป์จำนวนซองถึงผู้วิจัยเพื่อบรรจุแบบสอบถามที่ตอบแล้วส่งคืนผู้วิจัย ไปยังผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2

ทั้งหมด 381 โรง จำนวน 1,100 ชุด เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2545 และในระหว่างวันที่ 17 มิถุนายน - 22 กันยายน 2545 ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนทั้งหมด จำนวน 1,027 ชุด ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 93 ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากตัวอย่างประชากร

ผู้ให้ข้อมูล	จำนวนแบบสอบถาม ที่ส่ง	จำนวนแบบสอบถาม ที่ได้รับคืน	ร้อยละ
ผู้บริหาร	381	362	95
ครูผู้สอน	719	665	92
รวม	1,100	1,027	93

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วนำไปวิเคราะห์เพื่อประมวลผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package for Sciences/Personal Computer)

4. การสัมภาษณ์และการสังเกต ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์และการสังเกตด้วยตนเอง โดยมีตารางการไปสัมภาษณ์และสังเกต ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 โรงเรียนและวัน/เดือน/ปี ในการเก็บข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์และแบบบันทึกการสังเกต

โรงเรียน	ช่วงวัน/เดือน/ปี ที่สัมภาษณ์และสังเกต
สตรีบูรณวิทย์	6 สิงหาคม 2545
เยาวชนศึกษา	14 สิงหาคม 2545
กอบวิทยา	16 สิงหาคม 2545
อนุบาลอารีย์	19 สิงหาคม 2545
เววดี	27 สิงหาคม 2545

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 1 และตอนที่ 2 จากแบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยการหาความถี่และค่าร้อยละแล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง ตามประเด็นต่างๆ ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้

2. วิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 3 จากแบบสอบถามปัญหาและแนวทางแก้ไขของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2 ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด โดยการหาความถี่และค่าร้อยละ ผู้วิจัยวิเคราะห์เนื้อหา นำมาสรุป รวบรวมเรียบเรียงแยกคำตอบต่างๆ ให้เป็นหมวดหมู่ แล้วนำเสนอข้อมูลทั้งหมดในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

3. วิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 1 จากแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยการบรรยายตามลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ส่วนตอนที่ 2 สรุปรวบรวม เรียบเรียงแยกคำตอบต่างๆ ให้เป็นหมวดหมู่ แล้วนำเสนอข้อมูลทั้งหมดในรูปแบบความเรียงตามประเด็นที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ตามลำดับความถี่

4. วิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 1 และตอนที่ 2 จากแบบบันทึกการสังเกต โดยการสรุปรวบรวม เรียบเรียงตามความถี่ แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปแบบความเรียงตามประเด็นที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ตามลำดับ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สูตรคำนวณหาค่าร้อยละ

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม}}{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด}} \times 100$$

(ประคอง กรรณสูต, 2534)

สถาบันวิจัยและพัฒนา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาล ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาล ในด้านการบริหารงาน และ ด้านการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอน โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลจากแบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการบริหารงาน ประกอบด้วย

1.1 ข้อมูลด้านสถานภาพของผู้บริหาร (ตารางที่ 5)

1.2 ข้อมูลด้านการบริหารงาน ได้แก่ นโยบายด้านการจัดการเรียนการสอน การเตรียมบุคลากร การจัดบริการสื่อและวัสดุอุปกรณ์ และการนิเทศและการติดตามผล (ตารางที่ 6)

1.3 ข้อมูลปัญหาการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษ (ตารางที่ 7)

ตอนที่ 2 ข้อมูลจากแบบสอบถามครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2 เกี่ยวกับการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย

2.1 ข้อมูลด้านสถานภาพของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ (ตารางที่ 8)

2.2 ข้อมูลด้านการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน การเตรียมการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อและวัสดุอุปกรณ์ การประเมินผล และการได้รับการนิเทศการสอน (ตารางที่ 9)

2.3 ข้อมูลปัญหาและแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ (ตารางที่ 10)

ตอนที่ 3 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการบริหารงาน ประกอบด้วย

3.1 ข้อมูลด้านสถานภาพของผู้บริหารโรงเรียน

3.2 ข้อมูลด้านการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน

ตอนที่ 4 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2 เกี่ยวกับการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย

4.1 ข้อมูลด้านสถานภาพของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ

4.2 ข้อมูลด้านการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอน

ตอนที่ 5 ข้อมูลจากแบบบันทึกการสังเกตสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลสภาพแวดล้อมทางกายภาพการจัดการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษชั้น
อนุบาลปีที่ 2

ส่วนที่ 2 ข้อมูลสภาพการจัดการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2

ตอนที่ 1 ข้อมูลจากแบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน

1.1 สถานภาพของผู้บริหาร

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพส่วนตัว

สถานภาพส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
	N = 362	
1. เพศ		
หญิง	298	82.32
ชาย	64	17.68
2. อายุ		
41 - 50 ปี	199	54.97
51 ปีขึ้นไป	75	20.71
31 - 40 ปี	60	16.57
20 - 30 ปี	28	7.73
3. นับถือศาสนา		
พุทธ	293	80.93
คริสต์	56	15.47
อิสลาม	13	3.59
4. วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	223	61.60
ปริญญาโท	121	33.43
ปริญญาเอก	18	4.97

ตารางที่ 5 (ต่อ)

สถานภาพส่วนตัว	จำนวน	
ร้อยละ	N = 362	
5. ตำแหน่งปัจจุบัน		
ครูใหญ่	248	68.51
ผู้รับใบอนุญาต	78	21.25
อาจารย์ใหญ่	24	6.63
ผู้อำนวยการ	12	3.31
6. ประสบการณ์ในการทำงานตำแหน่งปัจจุบัน		
16 ปีขึ้นไป	211	58.29
6 - 10 ปี	64	17.68
1 - 5 ปี	45	12.43
11 - 15 ปี	42	11.60
7. โรงเรียนของท่านเป็นโรงเรียนขนาด		
ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียน 241 คนขึ้นไป)	176	48.62
ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียนไม่เกิน 121 - 240 คน)	143	39.50
ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน)	43	11.88

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 82.32 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 54.97 มีอายุ 41 - 50 ปี ร้อยละ 80.93 นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 61.60 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 68.51 ปัจจุบันดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ร้อยละ 58.29 มีประสบการณ์ในการทำงานตำแหน่งปัจจุบัน 16 ปีขึ้นไป และผู้บริหารโรงเรียนร้อยละ 48.62 บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียน 241 คนขึ้นไป)

1.2 ข้อมูลการบริหารงาน

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามการบริหารงาน

การบริหารงาน	จำนวน N = 362	ร้อยละ
นโยบายด้านการจัดการเรียนการสอน		
1. แนวการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาลที่โรงเรียนนำมาใช้		
ใช้แนวการสอนที่สำนักพิมพ์เอกชนจัดพิมพ์ขึ้น	204	56.35
ใช้แนวการสอนที่โรงเรียนดำเนินการจัดทำขึ้นเอง	105	29.01
ไม่มีแนวการสอนที่แน่นอน	46	12.71
ใช้แนวการสอนของกระทรวงศึกษาธิการ	7	1.93
2. โรงเรียนของท่านมีการปรับปรุงเพิ่มเติมแนวการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กอนุบาล		
มี โดยผู้บริหารร่วมกับคณะครู	201	55.52
ไม่มี	161	44.48
3. เป้าหมายหลักที่ต้องการเน้นในการใช้แนวการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนของท่านมากที่สุด		
มุ่งให้เด็กรู้จักและคุ้นเคยกับภาษาอังกฤษ	208	57.46
เพื่อให้เด็กมีทักษะในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษที่ - คล่องแคล่ว	132	36.46
เพื่อให้เด็กมีกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หลากหลาย	22	6.08
4. ผู้กำหนดชั่วโมงในการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษ		
ผู้บริหาร	280	77.35
ฝ่ายวิชาการ	50	13.81
ครูกลุ่มประสบการณ์พิเศษ	15	4.14
ครูผู้สอน	12	3.31
การเตรียมบุคลากร		
5. ท่านคัดเลือกครูสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนโดยวิธี		
ให้ครูประจำชั้นเป็นผู้สอน	302	83.43
ให้ครูในโรงเรียนที่มีความรู้ภาษาอังกฤษเป็นผู้สอน	41	11.33
เปิดสมัครและคัดเลือกครูสอนภาษาอังกฤษเอง	19	5.25

ตารางที่ 6 (ต่อ)

การบริหารงาน	จำนวน	ร้อยละ
	N = 362	
7. ท่านจัดปฐมนิเทศครูสอนภาษาอังกฤษก่อนทำการสอน		
ไม่ได้จัด	86	23.76
จัดปฐมนิเทศ ในเรื่อง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	276	76.24
การเตรียมการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็ก - วัยอนุบาล	349	96.41
วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษ - ของโรงเรียนแก่เด็กอนุบาล	331	91.44
สื่อและเทคนิคในการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษ - สำหรับเด็กวัยอนุบาล	289	79.83
การเตรียมการสอนทั่วไป	146	40.33
วัฒนธรรมและสภาพโดยรวมของชุมชนและโรงเรียน	87	24.03
การจัดบริการสื่อและวัสดุอุปกรณ์		
8. ท่านดำเนินการในการให้บริการด้านสื่อและวัสดุอุปกรณ์		
ประกอบการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษให้แก่ครูผู้สอน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ทำการสำรวจความต้องการ และจัดหาให้	324	89.50
จัดหา และจัดซื้อวัสดุต่างๆ ที่ใช้ในการผลิต	210	58.01
จัดให้มีผู้รับผิดชอบในการผลิตและซ่อมแซมเป็นศูนย์สื่อ - หรือห้องสื่อ	186	51.38
จัดซื้อสื่อต้นแบบให้ เพื่อใช้เป็นตัวอย่างในการผลิต	138	38.12
ครูผู้สอนเป็นผู้จัดทำสื่อขึ้นใช้เอง	93	25.69
การนิเทศติดตามผล		
9. มีการนิเทศติดตามผลการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษ		
ไม่มี	43	11.88
มี ผู้นิเทศ คือ	319	88.12
ผู้บริหารโรงเรียน	240	66.30
หัวหน้าฝ่ายวิชาการ	67	18.51
หัวหน้ากลุ่มประสบการณ์	33	9.12
หัวหน้าฝ่ายอนุบาล	22	6.08

ตารางที่ 6 (ต่อ)

การบริหารงาน	จำนวน	ร้อยละ
N = 362		
10. การนิเทศการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษเด็กอนุบาล เป็นแบบ		
แบบไม่เป็นทางการ	210	58.01
แบบเป็นทางการ	152	41.99
11. ระยะเวลาในการนิเทศ		
ไม่แน่นอน	187	51.66
เดือนละ 1 ครั้ง	63	17.40
เทอมละ 1 ครั้ง	57	15.75
สัปดาห์ละ 1 ครั้ง	30	8.29
เดือนละ 2 ครั้ง	25	6.91

จากตารางที่ 7 พบว่า ในด้านนโยบายด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 56.35 ใช้แนวการสอนที่สำนักพิมพ์เอกชนจัดพิมพ์ขึ้น ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 55.52 มีการปรับปรุงเพิ่มเติมแนวการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กอนุบาลโดยผู้บริหารร่วมกับคณะครู ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 57.46 มีเป้าหมายหลักที่ต้องการเน้นในการใช้แนวการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนคือ มุ่งให้ได้รู้จักและคุ้นเคยกับภาษาอังกฤษ และผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 77.35 เป็นผู้กำหนดชั่วโมงในการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษ

ในด้านการเตรียมบุคลากร ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 83.43 คัดเลือกครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนโดยให้ครูประจำชั้นเป็นผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 76.24 จัดปฐมนิเทศครูผู้สอนภาษาอังกฤษก่อนทำการสอน โดยในจำนวนนี้ร้อยละ 96.41 จัดปฐมนิเทศในเรื่องการเตรียมการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาล รองลงมาร้อยละ 91.44 เรื่องวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษของโรงเรียนแก่เด็กอนุบาล และร้อยละ 79.83 เรื่องสื่อและเทคนิคในการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาล ตามลำดับ

ในด้านการจัดบริการสื่อและวัสดุอุปกรณ์ ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 89.50 ดำเนินการในการให้บริการด้านสื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษให้แก่ครูผู้สอนโดยทำการสำรวจความต้องการและจัดหาให้ รองลงมาร้อยละ 58.01 จัดหาและจัดซื้อวัสดุ

ต่างๆ ที่ใช้ในการผลิต และร้อยละ 51.38 จัดให้มีผู้รับผิดชอบในการผลิตและซ่อมแซมเป็นศูนย์
สื่อหรือห้องสื่อ ตามลำดับ

ในด้านการนิเทศและติดตามผล ผู้บริหารส่วนใหญ่ร้อยละ 88.12 ทำการนิเทศติดตาม
ผลการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษ โดยในจำนวนนี้ร้อยละ 66.30 ผู้นิเทศคือผู้บริหารโรงเรียน
ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 58.01 มีการนิเทศการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษเด็กอนุบาลแบบ
ไม่เป็นทางการ และผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 51.66 มีระยะเวลาในการนิเทศไม่แน่นอน

1.3 ข้อมูลปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามปัญหาเกี่ยวกับการจัดการ
เรียนการสอน

ปัญหาเกี่ยวกับ	จำนวน	ร้อยละ
การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ	N = 362	
งบประมาณในด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ - มีน้อย	155	42.82
การใช้ภาษาสำเนียงของครูผู้สอนไม่ชัดเจน	142	39.23
ครูต่างชาติค่าตอบแทนค่อนข้างสูง	95	26.24
สื่อการสอนราคาค่อนข้างแพง และขาดสื่อการสอนที่ตรง - ตามความต้องการของครู	40	11.05
ความต้องการของผู้ปกครองต่างกัน บางส่วนอยากให้สอน - ภาษาอังกฤษ บางส่วนไม่อยากจะสอนภาษาอังกฤษ	12	3.31

จากตารางที่ 7 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 42.82 เห็นว่าปัญหาเกี่ยวกับ
การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ คือ งบประมาณในด้านการจัดการเรียนการสอน
ภาษาอังกฤษมีน้อย รองลงมา ร้อยละ 39.23 การใช้ภาษาสำเนียงของครูผู้สอนไม่ชัดเจน

ตอนที่ 2 ข้อมูลจากแบบสอบถามครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2

2.1 สถานภาพของครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำแนกตามสถานภาพส่วนตัว

สถานภาพส่วนตัว	จำนวน N = 665	ร้อยละ
1. เพศ		
หญิง	656	98.65
ชาย	9	1.35
2. อายุ		
36 ปีขึ้นไป	355	53.38
31 -35 ปี	144	21.65
26 - 30 ปี	84	12.63
20 - 25 ปี	82	12.33
3. วุฒิทางการศึกษา		
ปริญญาตรี สาขาอื่น	554	83.31
อนุปริญญาสาขาอื่น	86	12.93
สาขาภาษาอังกฤษ	16	2.41
ปริญญาโท	8	1.20
ปริญญาเอก	1	0.15
4. ประสบการณ์ในการสอนภาษาอังกฤษระดับอนุบาล		
5 ปีขึ้นไป	528	79.40
3 - 4 ปี	67	10.08
1 - 2 ปี	56	8.42
น้อยกว่า 1 ปี	14	2.11
5. เหตุผลที่สอนภาษาอังกฤษ		
ผู้บริหารมอบหมายให้สอน	575	86.47
สนใจและสมัครใจสอน	74	11.13
จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ	16	2.41

ตารางที่ 8 (ต่อ)

สถานภาพส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
	N = 665	
6. นอกจากสอนวิชาภาษาอังกฤษแล้ว ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงาน		
ได้รับมอบหมาย ทำหน้าที่เป็นครูประจำชั้น	656	98.65
ไม่ได้รับมอบหมาย	9	1.35
7. ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอยู่ในระดับ		
พอใช้ คือ สามารถพูดโต้ตอบในเรื่องง่ายๆ ได้กับ - เจ้าของภาษา	642	96.54
ดี คือ สามารถพูดโต้ตอบได้บางเรื่องกับเจ้าของภาษา	17	2.56
ดีมาก คือ สามารถพูดโต้ตอบได้ทุกเรื่องกับเจ้าของภาษา	6	0.90
8. ได้รับการอบรมหรือศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ		
เคย	448	67.37
ไม่เคย	217	32.63
9. ทางโรงเรียนจัดให้มีการพัฒนานุเคราะห์ในรูปแบบ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
จัดอบรมเนื้อหาสาระที่สอน	310	46.61
จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ / ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัด - การเรียนการสอนโดยทั่วไป	287	43.16
จัดอบรมเทคนิคการสอนทั่วไป	276	41.50
จัดอบรมเทคนิคและวิธีการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษ - สำหรับเด็กเล็ก	245	36.84
จัดอบรมการทำสื่อการสอนทั่วไป	204	30.68
จัดอบรมการทำสื่อการสอนภาษาอังกฤษสำหรับ - เด็กเล็ก	126	18.95
จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ / ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัด - กิจกรรมภาษาอังกฤษสำหรับเด็กเล็ก	51	7.67
10. อัตราส่วนจำนวนครูสอนภาษาอังกฤษต่อจำนวนเด็ก		
1 คน : 21 หรือมากกว่า	440	66.17
1 คน : 15 คน หรือน้อยกว่า	120	18.05
1 คน : 16 - 20 คน	105	15.79

ตารางที่ 8 (ต่อ)

การบริหาร	จำนวน N = 362	ร้อยละ
11. จำนวนครั้งในการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษต่อสัปดาห์		
2 ครั้ง ครั้งละ 30 นาที	362	54.44
1 ครั้ง ครั้งละ 30 นาที	126	18.95
3 ครั้ง ครั้งละ 20 นาที	78	11.73
4 ครั้ง ครั้งละ 20 นาที	99	14.89

จากตารางที่ 8 พบว่า ครูสอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ร้อยละ 98.65 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 53.38 มีอายุ 36 ปีขึ้นไป ร้อยละ 83.31 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาอื่น ครูสอนภาษาอังกฤษร้อยละส่วนใหญ่ร้อยละ 79.40 มีประสบการณ์ในการสอนภาษาอังกฤษระดับอนุบาลตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป ครูผู้สอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ร้อยละ 86.47 มีเหตุผลที่สอนภาษาอังกฤษเพราะผู้บริหารมอบหมายให้สอน ครูผู้สอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ร้อยละ 98.65 นอกจากสอนวิชาภาษาอังกฤษแล้วยังได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานอื่นคือ ทำหน้าที่เป็นครูประจำชั้น และครูผู้สอนภาษาอังกฤษร้อยละ 96.54 มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร อยู่ในระดับพอใช้คือ สามารถพูดโต้ตอบในเรื่องง่ายๆ ได้กับเจ้าของภาษา

ครูผู้สอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ร้อยละ 67.37 เคยได้รับการอบรมหรือศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยในจำนวนนี้ร้อยละ 46.61 ทางโรงเรียนจัดให้มีการพัฒนาบุคลากรในลักษณะของการจัดอบรมตามเนื้อหาสาระที่สอน รองลงมาร้อยละ 43.16 จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ/ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยทั่วไป และร้อยละ 41.50 จัดอบรมเทคนิคการสอนทั่วไป ครูผู้สอนภาษาอังกฤษร้อยละ 66.17 มีอัตราส่วนจำนวนครูสอนภาษาอังกฤษต่อจำนวนเด็ก 1 คน : 21 คนหรือมากกว่า และครูผู้สอนภาษาอังกฤษร้อยละ 54.44 มีการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษจำนวน 2 ครั้ง ครั้งละ 30 นาที ต่อสัปดาห์

2.2 ข้อมูลการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ จำแนกตามการจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ
	N = 665	
การจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน		
1. สถานที่จัดกิจกรรมภาษาอังกฤษ		
ในห้องเรียน	607	91.28
ในห้องสำหรับจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษโดยเฉพาะ	48	7.22
ในห้องปฏิบัติการทางภาษาอังกฤษ	6	0.90
ในห้องที่ใช้ประโยชน์หลายอย่าง	4	0.60
2. การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ		
จัดมุมหนังสือภาษาอังกฤษในห้องเรียนหรือห้องสมุด	302	45.41
ป้ายนิเทศให้ความรู้ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับวัฒนธรรมและ - วันสำคัญต่างๆ ของเจ้าของภาษา	214	32.18
จัดมุมเทพภาษาอังกฤษในห้องเรียนหรือห้องแลปทางภาษา	93	13.98
จัดมุมบทบาทสมมติในห้องเรียน	85	12.98
การเตรียมการสอน		
3. โรงเรียนมีหลักสูตรภาษาอังกฤษของตนเอง		
ไม่มี ใช้แนวการสอนของสำนักพิมพ์เอกชน	352	52.93
มี	313	47.07
4. ลักษณะของหลักสูตรหรือแนวการสอน		
เป็นเรื่องตามที่กำหนดไว้ในหนังสือที่โรงเรียนใช้	423	63.61
เป็นหน่วยการเรียนรู้ที่ครูจัดทำขึ้น	184	27.67
แบ่งตามหลักภาษาและไวยากรณ์เบื้องต้นในการเรียนรู้ - ภาษาของเด็ก	58	8.72

ตารางที่ 9 (ต่อ)

การจัดการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ
N = 665		
5. การค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษ		
ไม่ได้ค้นคว้า	16	2.41
ได้ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม เกี่ยวกับ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	649	97.69
เทคนิควิธีการสอนภาษาอังกฤษในเด็กเล็ก	371	57.16
เนื้อหาสาระภาษาอังกฤษในการสอนเด็กเล็ก	360	47.14
เกมและเพลงที่ใช้ในการสอนภาษาอังกฤษ	294	45.30
การใช้สื่อและเทคโนโลยีมาช่วยในการสอน	235	36.20
ความรู้ด้านการสอนภาษาอังกฤษเด็กเล็ก -	234	36.06
การผลิตสื่อการสอน	21	3.24
6. การทำแผนการสอนการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษ		
ไม่ทำ	132	19.85
ทำ	533	80.15
ทำแผนล่วงหน้าอย่างน้อย 1 สัปดาห์	315	59.10
ทำแผนล่วงหน้าอย่างน้อย 1 เดือน	108	20.26
ทำแผนล่วงหน้าเป็นบางครั้ง	61	11.44
ทำแผนล่วงหน้าทุกครั้งอย่างน้อย 1 วัน	47	8.82
เขียนรวมกับแผนหลัก	2	0.37
การจัดการเรียนการสอน		
7. วิธีการสอนที่เน้น (เรียงลำดับความสำคัญ 1-5)		
การฝึกพูดเป็นรายบุคคล	281	42.26
การอ่านตามครู	221	33.23
การทำแบบฝึกหัด	119	17.89
การเล่นเกมนักศัพท์ภาษาอังกฤษ	34	5.11
การเล่านิทานหรืออ่านนิทานภาษาอังกฤษประกอบ -	8	1.20
การสอน		
การดูวีดีทัศน์ ฟังเทปและพูดตามตัวอย่าง	2	0.30

ตารางที่ 8 (ต่อ)

การจัดการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ
	N = 665	
8. ในการสอนแต่ละครั้งเน้นเนื้อหาสาระในเรื่อง (เรียงลำดับความสำคัญ 1-5)		
การฝึกทักษะการฟังและการพูด	226	33.98
ความคุ้นเคยกับภาษาอังกฤษ	192	28.87
การใช้คำศัพท์ในชีวิตประจำวัน	188	28.27
ความสนุกสนาน	48	7.22
ความถูกต้องของหลักไวยากรณ์	11	1.65
9. ลักษณะการใช้ภาษาในห้องเรียน		
ใช้ภาษาไทยมากกว่าภาษาอังกฤษ	387	58.20
ใช้ภาษาอังกฤษมากกว่าภาษาไทย	277	41.65
ใช้ภาษาอังกฤษอย่างเดียว	1	0.15
10. แหล่งการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของเด็ก		
เทพ หนังสือ แบบฝึกหัดภาษาอังกฤษ	351	52.78
หนังสือนิทานภาษาอังกฤษ	171	25.71
เพลง เทปนิทานภาษาอังกฤษ	69	10.38
คอมพิวเตอร์	54	8.12
วีดิทัศน์ภาษาอังกฤษ	15	2.26
ห้องปฏิบัติการทางภาษา	5	0.75
11. มีแบบฝึกหัดหรือการบ้านภาษาอังกฤษ		
มี	654	98.35
ไม่มี	11	16.54
12. วัตถุประสงค์หลักของการมีแบบฝึกหัดหรือการบ้าน		
เพื่อเป็นการทบทวนบทเรียน	596	89.62
เพื่อฝึกทักษะในการเขียน	36	5.41
เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ปกครอง	18	2.71
เพื่อใช้ในการประเมินผลการเรียน	15	2.26

ตารางที่ 9 (ต่อ)

การจัดการเรียนการสอน	จำนวน N = 665	ร้อยละ
13. สื่อที่ใช้ในการสอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่จะเป็น		
สื่อประเภท (เรียงลำดับความสำคัญ 1-5)		
รูปภาพ	447	67.22
แบบฝึกหัด	116	17.44
ของจริง	22	14.74
เพลง	52	7.82
นิทาน	28	4.21
การใช้สื่อและวัสดุอุปกรณ์		
14. ได้สื่อการสอนมาจาก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ผลิตสื่อการสอนด้วยตนเอง	531	79.85
จัดหาซื้อสื่อสำเร็จรูปด้วยตนเอง	366	50.53
ผลิตสื่อการสอนร่วมกับเพื่อนครู	310	46.62
โรงเรียนจัดหาสื่อหลากหลายประเภทให้	56	8.42
มีศูนย์ผลิตสื่อของทางโรงเรียนโดยเฉพาะ	24	3.61
พ่อแม่ ผู้ปกครองของเด็กให้ความช่วยเหลือในการจัดหา - สื่อต่างๆ มาให้	7	1.05
15. ความถี่ในการใช้สื่อการสอน		
ใช้ทุกครั้งที่มีการสอน	363	54.59
ใช้บ้างไม่ใช้บ้าง (ประมาณ 50%)	161	24.21
ใช้บ่อยมาก (ประมาณ 70%)	133	20.00
ใช้น้อยมาก (ประมาณ 30%)	8	1.20
การประเมินผล		
16. การประเมินผลการเรียนภาษาอังกฤษของเด็ก		
ไม่มี	3	0.45
มี ประเมินผลเด็กด้วยวิธี (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	662	99.55
การสังเกต	652	98.05
การแสดงออก	434	65.26
แบบฝึกหัด	383	57.60
แบบทดสอบ	204	30.68
แฟ้มสะสมผลงาน	186	27.97
สอบถามจากผู้ปกครอง	3	0.45

ตารางที่ 9 (ต่อ)

การจัดการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ
	N = 665	
17. นำผลการประเมินเด็กมาใช้ในการสอน		
ไม่ใช้	3	0.45
ใช้ (เรียงลำดับความสำคัญ 1-5)	662	99.55
ใช้ในการปรับความยาก-ง่ายของวัตถุประสงค์ - และเนื้อหาให้สอดคล้องเหมาะสมกับระดับ - ความสามารถของเด็กในการสอนครั้งต่อไป	353	53.08
ใช้ในการปรับกิจกรรมและสื่อให้สอดคล้องกับ - ความสนใจของเด็ก	303	45.56
ใช้ในการปรับเปลี่ยนเทคนิคในการสอน	9	1.35
การได้รับการนิเทศการสอน		
18. ได้รับการนิเทศการสอน		
ไม่ได้รับ	14	2.11
ได้รับ	651	97.90
จาก ผู้บริหารโรงเรียน	311	46.77
หัวหน้าฝ่ายวิชาการ	214	32.87
หัวหน้าฝ่ายอนุบาล	91	13.98
หัวหน้ากลุ่มประสบการณ์	35	5.38
19. ลักษณะการนิเทศการสอน		
ไม่เป็นทางการ คือไม่มีหัวข้อ ไม่มีการจดบันทึก ไม่มีการ - กำหนดวันเวลาที่แน่นอน	336	50.53
เป็นทางการ คือมีแบบฟอร์ม กำหนดวันเวลา	329	49.47
20. ความถี่ที่ได้รับการนิเทศการสอน		
ไม่แน่นอน	366	55.04
เดือนละ 2 ครั้ง	106	15.94
เดือนละ 1 ครั้ง	85	12.78
เดือนละ 1 ครั้ง	58	8.72
สัปดาห์ละ 1 ครั้ง	27	4.06
ปีละครั้ง	13	
1.95		

จากตารางที่ 9 พบว่า ในด้านการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ส่วนใหญ่ร้อยละ 91.28 จัดกิจกรรมภาษาอังกฤษในห้องเรียน ครูผู้สอนภาษาอังกฤษร้อยละ 45.41 จัดสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยการจัดมุมหนังสือภาษาอังกฤษในห้องเรียนหรือห้องสมุด

ในด้านการเตรียมบุคลากร ครูผู้สอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ร้อยละ 52.93 ไม่มีหลักสูตรภาษาอังกฤษของตนเองใช้แนวการสอนของสำนักพิมพ์เอกชน ครูผู้สอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ ร้อยละ 63.61 มีลักษณะของหลักสูตรหรือแนวทางการสอนเป็นเรื่องตามที่กำหนดไว้ในหนังสือที่ โรงเรียนใช้ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ร้อยละ 97.69 ได้ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษ โดยในจำนวนนี้ร้อยละ 57.16 ค้นคว้าเกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนภาษาอังกฤษในเด็กเล็ก รองลงมาร้อยละ 47.14 ค้นคว้าเกี่ยวกับเนื้อหาสาระภาษาอังกฤษในการสอน เด็กเล็ก และร้อยละ 45.30 ค้นคว้าเกี่ยวกับเกมและเพลงที่ใช้ในการสอนภาษาอังกฤษ และครูผู้สอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ร้อยละ 80.15 ทำแผนการสอนการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษ โดยในจำนวนนี้ร้อยละ 59.10 ทำแผนล่วงหน้าอย่างน้อย 1 สัปดาห์

ในด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษร้อยละ 42.26 วิธีการสอนที่เน้นคือการฝึกพูดเป็นรายบุคคล ครูผู้สอนภาษาอังกฤษร้อยละ 33.98 ในการสอนแต่ละครั้งเน้น การฝึกทักษะการฟังและการพูด ครูผู้สอนภาษาอังกฤษร้อยละ 58.20 มีลักษณะการใช้ภาษาในห้องเรียนคือใช้ภาษาไทยมากกว่าภาษาอังกฤษ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษร้อยละ 52.78 จัดแหล่ง การเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษของเด็กด้วยการจัดเทป หนังสือ และแบบฝึกหัดภาษาอังกฤษ ครูสอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ร้อยละ 98.35 มีแบบฝึกหัดหรือการบ้านภาษาอังกฤษ โดยในจำนวนนี้ร้อยละ 89.62 มีวัตถุประสงค์หลักของการมีแบบฝึกหัดหรือการบ้านเพื่อเป็นการ ทบทวนบทเรียน

ในด้านการใช้สื่อและวัสดุอุปกรณ์ พบว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ร้อยละ 67.22 สื่อที่ใช้ในการสอนภาษาอังกฤษเป็นสื่อประเภทรูปภาพ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ร้อยละ 79.85 ผลิตสื่อการสอนด้วยตนเอง รองลงมาร้อยละ 50.53 จัดหาสื่อสำเร็จรูปด้วยตนเอง และครูผู้สอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ร้อยละ 54.59 มีการใช้สื่อการสอนทุกครั้งที่มีการสอน

ในด้านการประเมินผล พบว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ร้อยละ 99.55 มีการประเมินผลการเรียนภาษาอังกฤษของเด็ก โดยในจำนวนนี้ร้อยละ 98.05 ประเมินผลเด็กด้วยวิธีการสังเกต รองลงมาร้อยละ 65.26 ประเมินผลเด็กจากการแสดงออก และร้อยละ 57.60 ประเมินเด็กจากแบบฝึกหัด และครูผู้สอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ร้อยละ 99.55 นำผลการประเมินเด็กมาใช้ในการสอน โดยในจำนวนนี้ร้อยละ 53.08 ใช้ในการปรับความยาก-ง่ายของวัสดุประสงค์และเนื้อหาให้สอดคล้องเหมาะสมกับระดับความสามารถของเด็กในการสอนครั้งต่อไป

ในด้านการได้รับการนิเทศการสอน พบว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ร้อยละ 97.90 ได้รับการนิเทศ โดยในจำนวนนี้ร้อยละ 46.77 ได้รับการนิเทศจากผู้บริหารโรงเรียน รองลงมาร้อยละ 32.87 ได้รับการนิเทศจากหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ร้อยละ 50.53 ลักษณะของการได้รับการนิเทศการสอนเป็นแบบไม่เป็นทางการคือ ไม่มีหัวข้อในการนิเทศ ไม่มีการจดบันทึก ไม่มีการกำหนดวัน และเวลาที่แน่นอน และครูผู้สอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ร้อยละ 57.44 ได้รับการนิเทศการสอนได้รับการนิเทศการสอนไม่แน่นอน

2.3 ข้อมูลปัญหาและแนวทางการแก้ไขเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำแนกตามปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ปัญหาและแนวทางการแก้ไขเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ	จำนวน N = 665	ร้อยละ
ปัญหา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
1. ครูผู้สอนไม่มีวุฒิการศึกษาทางด้านภาษาอังกฤษ	487	73.23
2. สื่อประกอบการสอนภาษาอังกฤษมีราคาแพง	315	47.37
แนวทางแก้ไข		
1. เสนอให้ผู้บริหารจ้างครูชาวต่างประเทศ	354	53.23
2. เข้าอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กเล็ก	133	20.00
3. ควรจัดอบรมทำสื่อการสอนภาษาอังกฤษ	315	47.37

จากตารางที่ 10 พบว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ร้อยละ 73.23 เห็นว่าปัญหาและแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ คือ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษไม่มีวุฒิ การศึกษาทางภาษาอังกฤษ ควรจ้างครูชาวต่างประเทศ หรือจัดอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กเล็ก รองลงมาร้อยละ 47.37 มีปัญหาในเรื่องสื่อประกอบการ เรียนการสอนมีราคาแพง ควรมีการจัดอบรมการทำสื่อการสอนภาษาอังกฤษ

ตอนที่ 3 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน

3.1 สถานภาพของผู้บริหารโรงเรียน

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน (5 คน) พบว่า เป็นเพศหญิงทั้งหมด มีอายุ 50 - 55 ปี จำนวน 3 คน มีอายุมากกว่า 55 ปี จำนวน 2 คน จบการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาอื่น จำนวน 3 คน ปริญญาโทสาขาบริหารการศึกษา จำนวน 2 คน

3.2 ข้อมูลสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาล ในด้านการ บริหารงาน

การดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมามบรรลุเป้าหมาย

จากข้อมูลในการสัมภาษณ์ผู้บริหารงานโรงเรียน พบว่า การดำเนินงานเกี่ยวกับการ จัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ผ่านมายังไม่บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ในระดับที่น่าพอใจ (3 คน) เนื่องจากครูผู้สอนซึ่งเป็นครูประจำชั้นยังจัดกิจกรรมได้ไม่เหมาะสมกับเด็ก (2 คน) การใช้สื่อ ประกอบการสอนของครูไม่น่าสนใจ (1 คน) บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ในระดับที่น่าพอใจ (2 คน) เนื่องจากครูผู้สอนมีความสามารถและเทคนิคในการจัดกิจกรรมทำให้เด็กสนุกสนาน และชอบกิจกรรมภาษาอังกฤษ (2)

ประเด็นหลักในการนิเทศ

ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ (3 คน) ให้สัมภาษณ์ว่า ประเด็นหลักในการนิเทศคือ ลำดับขั้นตอนในการสอนของครูว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ ประเด็นหลักในการนิเทศรองลงมา คือ สำเนียงในการใช้ภาษาของครูผู้สอน (1 คน) และความเหมาะสมของสื่อที่ใช้ประกอบการ สอน (1 คน)

การช่วยเหลือหลังจากการนิเทศ

ผู้บริหารโรงเรียนทั้งหมด (5 คน) ให้การช่วยเหลือหลังจากนิเทศครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ด้วยการนำประเด็นที่สำคัญมาพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในที่ประชุม แล้วให้ครูนำไปปฏิบัติและดำเนินการนิเทศอีกครั้ง

แนวทางในการติดตามผลการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษ

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ใช้วิธีการสอบถามจากหัวหน้าฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้าฝ่ายอนุบาล (3 คน) สังเกตพฤติกรรมการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษ (1คน) และดูจากผลงานเด็ก (1 คน)

ความพึงพอใจในการสอนของครู

ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ (4 คน) ยังไม่พึงพอใจในการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษของครู เพราะครูยังไม่ชำนาญในการสอนสำเนียงไม่ถูกต้อง สร้างสื่อการสอนไม่เป็น และผู้บริหารโรงเรียนบางคน (1คน) มีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษของครูเพราะครูใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้เป็นอย่างดี มีเทคนิคในการสอน และจัดกิจกรรมได้น่าสนใจ

ปัญหาในการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษและสาเหตุ

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน พบว่า ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษคือ ครูผู้สอนใช้สำเนียงไม่ถูกต้อง (3 คน) สาเหตุเนื่องมาจากครูไม่มีวุฒิการศึกษาทางการสอนภาษาอังกฤษ และการจ้างครูชาวต่างประเทศต้องเสียค่าตอบแทนสูง โรงเรียนไม่มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ (2 คน)

การสนับสนุนด้านต่างๆ ในการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษ

ผู้บริหารโรงเรียนทั้งหมด ให้สัมภาษณ์ว่า มีการสนับสนุนในการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษในด้านการเตรียมบุคลากร โดยส่งครูผู้สอนภาษาอังกฤษเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษ (4 คน) ให้การสนับสนุนและส่งเสริมการจัดหาสื่อและวัสดุอุปกรณ์ ประกอบการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษคือ จัดหาสื่อให้ตามงบประมาณที่มีอยู่ (1 คน)

ตอนที่ 4 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2

4.1 สถานภาพของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ

จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2 (5 คน) พบว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษเป็นเพศหญิงทั้งหมด มีอายุระหว่าง 36 - 40 ปี จำนวน 3 คน อายุ 41 - 45 ปี จำนวน 2 คน จบการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาการศึกษาปฐมวัย จำนวน 2 คน สาขาทางการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 2 คน และสาขาประถมศึกษา จำนวน 1 คน

4.2 ข้อมูลสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาล ด้านการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2

ขั้นตอนในการสอนภาษาอังกฤษ

จากข้อมูลในการสัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ พบว่า ครูผู้สอนทั้งหมด (5คน) ประชุมในระดับชั้นเดียวกัน เพื่อศึกษาแนวการสอนที่ผู้บริหารเลือกมาใช้ในโรงเรียน ซึ่งแบ่งเป็นเรื่องตามที่กำหนดไว้ในหนังสือที่โรงเรียนใช้ (4 คน) ศึกษาแนวการสอนที่โรงเรียนจัดทำขึ้น (1 คน) ซึ่งแบ่งเป็นหน่วยการเรียนรู้ แล้วจัดเตรียมทำแผนการจัดการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษล่วงหน้า 1 สัปดาห์ (5 คน) นำไปให้ผู้บริหารตรวจ (2 คน) ให้หัวหน้าฝ่ายวิชาการตรวจ (3 คน) เพื่อนำมาเตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ให้พร้อมสำหรับจัดกิจกรรมให้เด็กต่อไป

การบันทึกแผนการสอนภาษาอังกฤษ และรูปแบบในการเขียนแผนการสอน

ครูผู้สอนทั้งหมด (5 คน) ให้สัมภาษณ์ว่า มีการบันทึกแผนการจัดการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษโดยวางแผนตลอดปีการศึกษา (5 คน) การเขียนแผนการสอนมีแบบฟอร์มของทางโรงเรียน (3 คน) มีลักษณะเป็นตารางให้กรอกรายละเอียดดังนี้ เรื่องที่สอน จุดมุ่งหมาย ขั้นตอนการสอน ขั้นเตรียม ขั้นสอนและขั้นสรุป และเขียนแผนการสอนแบบย่อ (2 คน) ในลักษณะของการบรรยายสั้นๆ ว่าวันนี้สอนเรื่องอะไร เนื่องจากกิจกรรมภาษาอังกฤษเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ความคาดหวังในการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษ

ครูผู้สอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ (4 คน) คาดหวังว่าเด็กจะสามารถจำและเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่เรียนได้บ้าง และคาดหวังว่าเด็กจะมีพื้นฐานทางการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อที่จะพัฒนาต่อไปในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 (1 คน)

ความพึงพอใจในการสอนภาษาอังกฤษ

ครูผู้สอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ (4 คน) ยังไม่พึงพอใจในการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษ เนื่องจากครูมีความคิดเห็นว่าสำเนียงในการพูดภาษาอังกฤษของตนเองไม่ถูกต้อง ครูบางคนมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษ เนื่องจากเห็นว่าการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษในชั้นอนุบาลปีที่ 2 จะเห็นผลสัมฤทธิ์เมื่อเด็กเรียนในชั้นอนุบาลปีที่ 3

การเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้แสดงความคิดเห็น หรือเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษ

ครูผู้สอนภาษาอังกฤษทั้งหมด (5 คน) เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองแสดงความคิดเห็นโดยการพูดคุยสอบถามจากครูผู้สอนโดยตรง แต่ไม่ได้ให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษ

ปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาตนเอง และวิธีการแก้ไข

ครูผู้สอนภาษาอังกฤษทั้งหมดมีปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาตนเอง ในเรื่องหน่วยงานต่างๆ จัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในเด็กเล็กน้อยมาก (5 คน) ครูผู้สอนแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยใช้วิธีการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากหนังสือ (3 คน) สอบถามจากผู้รู้หรือผู้ที่มีประสบการณ์ทางด้านภาษาอังกฤษ (2 คน)

สิ่งต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนหรือช่วยเหลือ

ครูผู้สอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ (3 คน) ต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนในเรื่อง การส่งเข้าอบรมเกี่ยวกับทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอย่างต่อเนื่อง และต้องการให้ช่วยเหลือในด้านการบริการสื่อประกอบการเรียนการสอน (2 คน) โดยเฉพาะสื่อสำเร็จรูป หรือสื่อต้นแบบเพื่อใช้ในการผลิตสื่อขึ้นใช้เอง

ตอนที่ 5 ข้อมูลจากแบบบันทึกการสังเกตสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2

5.1 สภาพแวดล้อมทางกายภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2

ครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2 จัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนดังนี้ จัดโต๊ะและเก้าอี้หันหน้าไปทางกระดานดำ (5 คน) โดยเรียงเป็นแถว (4 คน) จัดเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน (1 คน) และไม่มีการเปลี่ยนแปลงการจัดโต๊ะและเก้าอี้ตลอดเวลาที่ทำกิจกรรม (5 คน) จำนวนโต๊ะและเก้าอี้มีเท่ากับจำนวนเด็กในชั้นเรียน (5 คน) โต๊ะและเก้าอี้มีขนาดเหมาะสมกับเด็กมีน้ำหนักเบา (5 คน)

โรงเรียนส่วนใหญ่ (3 คน) จะมีแผ่นป้ายนิเทศ เช่น A - Z คำศัพท์ต่างๆ คำศัพท์ 1 - 10 บางโรงเรียน (2 คน) ไม่ได้จัดให้มีแผ่นป้ายนิเทศ และครูไม่ได้จัดป้ายนิเทศแสดงผลงานของเด็กที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษ (5 คน)

5.2 สภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2

วิธีสอน/กิจกรรม

ครูผู้สอนทั้งหมด (5 คน) จัดการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบฟัง-พูด (Audio-Lingual Method) คือ เน้นทักษะการฟังและการพูด โดยให้เด็กเลียนแบบการพูดจากครู ครูให้เด็กมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม เช่น การฝึกพูดประโยคพร้อมๆ กันตามครู ครูเรียกชื่อเด็กออกมาร่วมกิจกรรมโดยไม่ซ้ำกัน หรือให้เด็กเรียกชื่อเพื่อน เป็นต้น

ครูผู้สอนทั้งหมด (5 คน) ก่อนให้เด็กทำแบบฝึกหัด ครูจะอธิบายและสาธิตวิธีการทำก่อนที่จะให้เด็กลงมือปฏิบัติ จากนั้นให้เด็กลงมือปฏิบัติพร้อมกันทั้งห้อง ลักษณะของแบบฝึกหัดจะเป็นแผ่นเดี่ยว (5 คน) และเป็นเล่มของสำนักพิมพ์เอกชน (1 คน)

การใช้สื่อการสอน

ครูผู้สอนภาษาอังกฤษทั้งหมด (5 คน) จะใช้สื่อที่ครูจัดทำขึ้นโดยสื่อส่วนใหญ่ที่ครูนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ รูปภาพ บัตรคำ และแบบฝึกหัด

การใช้ภาษา

ครูผู้สอนภาษาอังกฤษทั้งหมด (5 คน) จะใช้ภาษาไทยมากกว่าอังกฤษ และครูใช้สำเนียงภาษาอังกฤษไม่ถูกต้อง (4 คน) ครูใช้สำเนียงภาษาอังกฤษถูกต้อง (1 คน)

พฤติกรรมเด็ก

เด็กสนใจฟังครู กล้าแสดงออกและร่วมกิจกรรมอย่างกระตือรือร้น มีบางช่วงเด็กบางคนเริ่มไม่สนใจฟังบ้าง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การเสนอผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาล ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร โดยนำเสนอ วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาล ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ใน 2 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน และ ด้านการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร โดยเป็นผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 381 คน และครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 719 คน รวมตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 1,100 คน เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ในจำนวนนี้ตอบแบบสัมภาษณ์และผู้วิจัยใช้แบบบันทึกการสังเกต

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีทั้งหมด 3 ประเภท ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกต โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 แบบสอบถาม มี 2 ชุด คือ แบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน และแบบสอบถามครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2 เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาล ใน 2 ด้าน คือ ด้านการบริหารงาน และ ด้านการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอน ซึ่งแต่ละชุดแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นเลือกตอบและแบบปลายเปิด

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาล เป็นแบบเลือกตอบและปลายเปิด

ตอนที่ 3 ปัญหาและแนวทางแก้ไขในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

2.2 แบบสัมภาษณ์ มี 2 ชุด คือ แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน และแบบสัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2 เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาล ใน 2 ด้าน คือ ด้านการบริหารงาน และ ด้านการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอน เป็นแบบปลายเปิด ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาล

2.3 แบบบันทึกการสังเกต มี 1 ชุด คือ แบบบันทึกการสังเกตการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2 เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาล ในด้านการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอน เป็นแบบสังเกต ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบบันทึกการสังเกตสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

ส่วนที่ 2 แบบบันทึกการสังเกตการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร และส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ถึงผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 381 ชุด และครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 719 ชุด ได้รับคืนทางไปรษณีย์และบางส่วนผู้วิจัยไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน 362 ชุด คิดเป็นร้อยละ 95 เป็นของครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2 665 ชุด คิดเป็นร้อยละ 92 ตามลำดับ สำหรับการสัมภาษณ์ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ จำนวน 10 คน ด้วยตนเอง และแบบบันทึกการสังเกตผู้วิจัยดำเนินการสังเกต จำนวน 5 คน ด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 แบบสอบถาม

4.1.1 ข้อมูลสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ

4.1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาล วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละประกอบความเรียง

4.1.3 ข้อมูลปัญหาและแนวทางแก้ไข วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละจากมากไปหาน้อยและบรรยายประกอบ

4.2 แบบสัมภาษณ์

4.2.1 ข้อมูลสถานภาพผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ นำเสนอข้อมูลในรูปของการบรรยายตามลำดับความถี่ จากมากไปหาน้อย

4.2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาล นำเสนอข้อมูลในรูปของการบรรยายตามลำดับความถี่ จากมากไปหาน้อย

4.3 แบบบันทึกการสังเกต

4.3.1 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพในการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษ นำเสนอข้อมูลในรูปของการบรรยายตามลำดับความถี่ จากมากไปหาน้อย

4.3.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กอนุบาลปีที่ 2 นำเสนอข้อมูลในรูปของการบรรยายตามลำดับความถี่ จากมากไปหาน้อย

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2

1. ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ระหว่าง 41 - 50 ปี และจบวุฒิการศึกษามัธยมศึกษา ปัจจุบันดำรงตำแหน่งเป็นครูใหญ่ มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งปัจจุบัน 16 ปีขึ้นไป

2. ครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2 เป็นเพศหญิงทั้งหมด มีอายุ 36 ปีขึ้นไป และ 31 - 35 ปี สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวุฒิที่สอน คือ จบปริญญาตรีสาขาอื่นๆ ส่วนที่จบปริญญาตรี สาขาภาษาอังกฤษมีจำนวนน้อย และมีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษให้กับเด็กระดับก่อนประถมศึกษา 5 ปีขึ้นไป โดยทำหน้าที่เป็นครูประจำชั้นด้วย

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาล

2.1 ด้านการบริหารงาน

2.1.1 นโยบายด้านการจัดการเรียนการสอน

การนำแนวการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาลมาใช้ในโรงเรียน ส่วนใหญ่ใช้แนวการสอนที่สำนักพิมพ์เอกชนจัดพิมพ์ขึ้น และได้ปรับปรุงแนวการสอนภาษาอังกฤษให้เหมาะสมกับวัย และความสามารถของเด็ก มีเป้าหมายเพื่อมุ่งให้เด็กรู้จักและคุ้นเคยกับภาษาอังกฤษ

2.2.2 การเตรียมบุคลากร

ผู้บริหารโรงเรียนให้ครูประจำชั้นเป็นผู้สอนภาษาอังกฤษ โดยส่งครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษเพราะมีปัญหาการขาดครูที่มีวุฒิการศึกษาทางการสอนภาษาอังกฤษและการจ้างครูชาวต่างชาติต้องใช้จ่ายสูง ทำให้ครูขาดความรู้ขาดความเข้าใจในการนำแนวการสอนมาวางแผนการจัดกิจกรรมให้กับเด็ก และพบว่าผู้บริหารไม่ได้จัดส่งครูเข้ารับการอบรมการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดของครูผู้สอน

2.2.3 การจัดบริการสื่อและวัสดุอุปกรณ์

ผู้บริหารโรงเรียนได้ทำการสำรวจความต้องการของครูผู้สอนและจัดหาให้ ซึ่งงบประมาณที่สนับสนุนในการจัดบริการสื่อมีโรงเรียนบางแห่งมีปัญหางบประมาณไม่เพียงพอ ทำให้ได้รับการจัดบริการสื่อค่อนข้างน้อย ผู้บริหารโรงเรียนแก้ปัญหาดังกล่าวด้วยการให้ครูดำเนินการสร้างสื่อขึ้นใช้เอง หรือซื้อสื่อต้นแบบมาเป็นตัวอย่างในการผลิต

2.2.4 การนิเทศและการติดตามผล

ผู้ที่ทำหน้าที่นิเทศประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายวิชาการและหัวหน้ากลุ่มประสบการณ์โดยดำเนินการนิเทศ และติดตามผลการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษแบบไม่เป็นทางการด้วยการประชุมครูผู้สอนภาษาอังกฤษ เพื่อสอบถามปัญหาต่างหรือสนทนาเกี่ยวกับปัญหาที่พบ นิเทศและติดตามผลในด้านการดูผลงานของเด็กและดูแลแผนการจัดกิจกรรม ใช้ระยะเวลาในการนิเทศและติดตามผลการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษไม่แน่นอน กล่าวคือ ไม่ได้กำหนดวัน เวลาและจำนวนครั้งในการนิเทศไว้ล่วงหน้า และหลังจากที่มีการนิเทศและติดตามผลการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษ ผู้บริหารโรงเรียนได้นำประเด็นสำคัญมาพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในที่ประชุม แล้วให้ครูนำผลสรุปไปปฏิบัติและดำเนินการนิเทศและติดตามผลอีกครั้ง

2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน

2.2.1 การจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน

ส่วนใหญ่จัดกิจกรรมภาษาอังกฤษในห้องเรียน โดยครูผู้สอนเน้นการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยการจัดมุมหนังสือภาษาอังกฤษในห้องเรียนหรือห้องสมุด

2.2.2 การเตรียมการสอน

โรงเรียนไม่มีหลักสูตรหรือแนวการสอนภาษาอังกฤษของตนเอง ส่วนใหญ่ใช้หลักสูตรของสถาบันสอนภาษาของเอกชน หลักสูตรหรือแนวการสอนมีลักษณะเป็นเรื่องตามที่กำหนดไว้ และพบว่าครูได้ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษในเรื่องเนื้อหาสาระ เทคนิควิธีการสอน เกมและเพลงที่ใช้ในการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาล สำหรับการเขียนแผนการจัดการกิจกรรมภาษาอังกฤษ พบว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2 ทำล่วงหน้า 1 สัปดาห์ เพื่อนำไปให้ผู้บริหารโรงเรียนตรวจแล้วนำมาจัดเตรียมสื่อวัสดุและอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้พร้อมสำหรับจัดกิจกรรมให้เด็กปฏิบัติต่อไป โดยครูเลือกเนื้อหาให้เด็กทำกิจกรรม

2.2.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

วิธีการสอนครูผู้สอนใช้การฝึกพูดเป็นรายบุคคล การอ่านตามครู และการทำแบบฝึกหัดโดยเน้นเนื้อหาสาระในเรื่องการฝึกทักษะการฟังและการพูด ความคุ้นเคยกับภาษาอังกฤษและความถูกต้องของไวยากรณ์ การจัดกิจกรรมครูผู้สอนใช้ภาษาไทยมากกว่าภาษาอังกฤษ เมื่อเด็กไม่เข้าใจภาษาอังกฤษครูจะใช้ภาษาท่าทางประกอบการพูดภาษาอังกฤษหรือใช้ภาษาไทยเมื่อเด็กต้องการความช่วยเหลือ แหล่งการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษของเด็ก ได้แก่ เทป หนังสือและแบบฝึกหัดภาษาอังกฤษ แบบฝึกหัดหรือการบ้านที่ครูผู้สอนให้เด็กทำมีลักษณะเป็นโยงภาพกับคำ เขียนตามรอยประ คัดคำศัพท์ เป็นต้น ซึ่งวัตถุประสงค์ของการมีแบบฝึกหัดหรือการบ้านให้แก่เด็กเพื่อเป็นการทบทวนบทเรียนที่เรียนไปแล้ว

2.2.4 การใช้สื่อและวัสดุอุปกรณ์

ครูสอนภาษาอังกฤษเลือกสื่อที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมเป็นสื่อรูปภาพ แบบฝึกหัดและเพลง พบปัญหาว่าสื่อประกอบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมีราคาแพง ซึ่งได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาโดยการผลิตสื่อการสอนด้วยตนเอง สำหรับการใช้อุปกรณ์การสอนครูผู้สอนใช้สื่อการสอนทุกครั้งที่มีการสอน

2.2.5 การประเมินพัฒนาการเด็ก

ครูผู้สอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่มีการประเมินผลเด็ก โดยครูได้ศึกษาพฤติกรรมของเด็กเป็นรายบุคคลด้วยวิธีการสังเกตจากการทำกิจกรรม การแสดงออกขณะ

ทำกิจกรรมร่วมกัน และประเมินจากแบบฝึกหัดที่ให้ได้ทำ และพบว่าครูผู้สอนนำผลการประเมินเด็กมาใช้ในการปรับความยาก-ง่ายของวัตถุประสงค์และเนื้อหาให้สอดคล้องเหมาะสมกับระดับความสามารถของเด็กในการสอนครั้งต่อไป ใช้เปลี่ยนเทคนิคในการสอนและใช้ปรับกิจกรรมและสื่อให้สอดคล้องกับความสนใจของเด็ก

2.2.6 การนิเทศการสอน

ครูผู้สอนภาษาอังกฤษได้รับการนิเทศการสอนจากผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายวิชาการและหัวหน้ากลุ่มประสบการณ์ ลักษณะของการนิเทศการสอนเป็นแบบไม่เป็นทางการ คือ ไม่มีหัวข้อในการนิเทศ ไม่มีการจดบันทึก ผู้นิเทศใช้การสังเกตการสอน ดูจากแผนการสอน สอบถาม และระยะเวลาในการนิเทศการสอนไม่แน่นอน

ตอนที่ 3 ปัญหาและแนวทางแก้ไข

ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีความเห็นสอดคล้องกันในเรื่องปัญหาของการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษคือ งบประมาณในด้านการจัดการเรียนสอนมีน้อย จึงให้ครูประจำชั้นเป็นผู้สอนภาษาอังกฤษ มิได้จัดให้ตรงตามวุฒิทางการสอนภาษาอังกฤษมาสอน ครูจึงขาดความรู้ความเข้าใจในการนำหลักสูตรหรือแนวการสอนไปใช้ และสื่อประกอบการสอนมีราคาแพง

แนวทางแก้ไขของครูผู้สอนในเรื่องวุฒิทางการศึกษาคือ เสนอให้ผู้บริหารโรงเรียนจ้างครูชาวต่างประเทศ และเข้ารับการอบรม ดูงาน เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามที่หน่วยงานต่างๆ จัดขึ้น ส่วนในเรื่องสื่อประกอบการสอนมีราคาแพงครูผู้สอนเสนอแนวทางแก้ไขโดยการให้จัดอบรมทำสื่อการสอนภาษาอังกฤษ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาล ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยเห็นว่าควรนำมาอภิปราย มีดังนี้

1. ด้านการบริหารงาน

จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ให้นำแนวการสอนภาษาอังกฤษจากสำนักพิมพ์เอกชนไปใช้จัดกิจกรรมภาษาอังกฤษให้กับเด็กระดับก่อนประถมศึกษา โดยมีเป้าหมายเพื่อมุ่งให้เด็กรู้จักและคุ้นเคยกับภาษาอังกฤษ และได้ปรับแนวการสอนให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ก่อนที่โรงเรียนจะดำเนินการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษผู้บริหารโรงเรียน

เรียนควรมีการวางแผน โดยเตรียมทุกอย่างให้พร้อมทั้งครูที่จบการศึกษาทางการสอนภาษาอังกฤษ ซึ่งมีปัญหาการจัดให้ครูเข้าสอนไม่ตรงตามวุฒิที่จบมาโดยเฉพาะครูที่จะต้องสอนภาษาอังกฤษ ซึ่งโรงเรียนส่วนใหญ่ไม่มีครูที่จบวุฒิการศึกษาทางการสอนภาษาอังกฤษโดยตรง ผู้บริหารโรงเรียนควรดำเนินการพิจารณาครูสอนภาษาอังกฤษโดยการพิจารณาจัดครูเข้าสอนโดยความสมัครใจ และมีความรู้ความสามารถในด้านทักษะการสื่อสารอยู่ในระดับดี เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ถ้าไม่พร้อมการสอนภาษาอังกฤษให้แก่เด็กเล็กย่อมเกิดผลเสียมากกว่าผลดี เพราะความทรงจำทางภาษาจากการเรียนรู้ที่ผิดๆ ในวัยเด็กฝังแน่นในทุกๆ ระดับ (พรชูลี อาชวอรุ่ง, 2541) สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2540) ที่กล่าวว่า การคัดครูเข้าสอนขอให้เลือกครูที่มีความศรัทธา มีใจ มีคุณลักษณะเหมาะสมมาทำการสอน เพราะครูที่มีใจ มีศรัทธาต่อวิชาที่สอนจะสามารถที่จะเรียนรู้และพัฒนาได้

การเตรียมบุคลากรโดยส่งครูผู้สอนภาษาอังกฤษเข้ารับการอบรม สัมมนาและประชุมเชิงปฏิบัติการกับหน่วยงานต่างๆ ซึ่งผู้บริหารไม่ได้จัดให้ครูผู้สอนได้รับการอบรมอย่างต่อเนื่อง ทำให้การพัฒนาด้านการสอนภาษาอังกฤษของครู กรมวิชาการ (2542) ได้เสนอถึงวิธีการที่จะทำให้การจัดกิจกรรมบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้คือ การจัดอุปกรณ์การสอน ผัดเปลี่ยนกันดูการสาธิตและให้ข้อเสนอแนะซึ่งกันและกัน แลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน เพื่อช่วยให้แต่ละคนได้ปรับปรุงการสอนของตน และมีการประสานงานกันก่อนลงมือปฏิบัติ มีการจัดการศึกษานอกสถานที่ เพื่อเปิดโอกาสให้ครูได้มีประสบการณ์มากขึ้นจากการดูโรงเรียนอื่นๆ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนเห็นความสำคัญของการเตรียมบุคลากร ซึ่งเป็นงานที่สำคัญมากต่อการนำหลักสูตรหรือแนวการสอนไปใช้ สอดคล้องกับแนวความคิดของวิชัย วงษ์ใหญ่ ที่กล่าวว่า การเตรียมอบรมครูเพื่อใช้หลักสูตรหรือแนวการสอนถือเป็นส่วนสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรและการสอน ถ้าครูไม่ได้รับการอบรมนวัตกรรม เทคโนโลยี วิธีการสอน กระบวนการใหม่ๆ ที่นำไปใช้ แม้จะเขียนไว้ชัดเจนที่หลักสูตรคู่มือครูแต่การนำไปใช้อาจจะมีการสื่อสารได้ไม่เต็มที่ การใช้หลักสูตรก็จะดำเนินไปอย่างขาดประสิทธิภาพ และจากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้รับผิดชอบในการนำหลักสูตรหรือแนวการสอนไปใช้ในโรงเรียน แล้วดำเนินการจัดครูเข้าสอน ซึ่งครูที่สอนภาษาอังกฤษระดับก่อนประถมศึกษาส่วนใหญ่เป็นครูประจำชั้นไม่ได้จบด้านการสอนภาษาอังกฤษมาโดยตรง

ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้สำรวจสื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษ แล้วจัดหาให้ ซึ่งในการนำหลักสูตรไปใช้ให้บรรลุเป้าหมายนั้น ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการจัดเตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนไว้บริการ เพื่อให้ครูผู้สอนซึ่งเป็นครูประจำชั้นมีภาระหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบมาากอยู่แล้ว สามารถนำไปใช้ได้สะดวก ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีการสำรวจความต้องการของครู รวมทั้งประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ข้อเพื่อช่วยเหลือและจัดบริการด้านสื่อและวัสดุอุปกรณ์แก่ครูได้อย่างเพียงพอและเหมาะสม (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2534) และในสภาพปัจจุบันโรงเรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถจัดซื้อจัดหาสื่อการสอนให้เด็กได้ครบถ้วนทุกอย่าง ดังนั้นครูผู้สอนภาษาอังกฤษจึงจำเป็นต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มพูนทักษะการคิดค้นประดิษฐ์ วัสดุสิ่งของต่างๆ ที่พอจะหาได้ แล้วนำสิ่งเหล่านั้นมาผลิตเป็นสื่อ (เมธา ปรางค์แสงวิไล, 2532)

โรงเรียนมีการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรโดยการประชุมครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับก่อนประถมศึกษา เพื่อสอบถามปัญหาต่างๆ หรือสนทนาเกี่ยวกับปัญหาที่พบ และหาแนวทางแก้ไขร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับ จำแดง เชื้อภักดี (อ้างถึงใน พยุง ชำนาญคิด, 2540) ที่กล่าวว่า การนิเทศเป็นการปรึกษาหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้นิเทศกับครูผู้สอน โดยมุ่งช่วยเหลือ ประสานงานด้านวิชาการ ชี้แนะให้ครูเห็นแนวทางสามารถค้นพบปัญหาและวิธีแก้ไขด้วยตนเอง แล้วนำไปใช้พัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด โรงเรียนดำเนินการนิเทศแบบไม่เป็นทางการโดยดูจากการสังเกตการสอน แผนการสอนและผลงานเด็ก ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การดำเนินการนิเทศแบบไม่เป็นทางการยังได้ ข้อมูลไม่เพียงพอต่อการประเมินได้ว่า การจัดการเรียนการสอนนั้นประสบความสำเร็จ ผู้บริหารโรงเรียนควรดำเนินการนิเทศแบบเป็นทางการด้วย เพื่อเป็นการให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ และสามารถประเมินตัวครูผู้สอนได้ว่า ครูผู้สอนมีความเข้าใจเกี่ยวกับการนำกิจกรรมไปจัดให้กับเด็กได้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่หลักสูตรหรือแนวการสอนกำหนดไว้หรือไม่ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2530) ได้ระบุว่า กิจกรรมการนิเทศที่ควรนำไปใช้ในการนิเทศการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาคือ การประชุมนิเทศ การสังเกตการสอน การสาธิตการสอน การศึกษานอกสถานที่ การบรรยายและปาฐกถา และการแจกเอกสาร โดยมีหัวหน้างาน อนุบาลหรือหัวหน้าชั้นอนุบาลเป็นผู้นิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรของครู รวมทั้งผู้บริหารโรงเรียนและผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการ เป็นผู้นิเทศร่วมด้วย หรือให้ครูที่อยู่ในระดับสายชั้นเดียวกันเป็นผู้นิเทศกันเอง สอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535) ได้กล่าวว่า สถานศึกษา ซึ่งผู้นิเทศได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ช่วยผู้บริหารศึกษา โดยเฉพาะฝ่ายวิชาการ หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา ครูที่ทำหน้าที่สอน แต่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านและมีประสบการณ์ในการสอน และผู้เชี่ยวชาญที่เชิญมาเป็นวิทยากรเฉพาะด้าน และหลังจากที่มีการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรหรือแนวการสอนนั้นแล้ว ผู้บริหารได้นำประเด็นสำคัญมาพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในที่ประชุมแล้วให้ครูนำกลับไปปฏิบัติ และดำเนินการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรหรือแนวการสอนอีกครั้ง

2. การจัดการเรียนการสอน

จากผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษในห้องเรียน จากการสังเกตสภาพการจัดการเรียนการสอนของครูมีการจัดโต๊ะและเก้าอี้อย่างถาวรไม่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดทำกิจกรรม แสดงว่าการจัดการเรียนการสอนเน้นครูเป็นจุดศูนย์กลาง ภายในห้องเรียนมีแผ่นป้ายนิเทศเกี่ยวกับความรู้ทางภาษาอังกฤษซึ่งติดไว้อย่างถาวร และติดไว้สูงกว่าระดับสายตาของเด็ก

การเตรียมการสอนของครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับก่อนประถมศึกษาก่อนการจัดกิจกรรม ครูดำเนินการวางแผนและจัดเตรียมกิจกรรมให้น่าสนใจ มีความเหมาะสมกับวัยของเด็ก และจัดเตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการจัดกิจกรรมให้พร้อม และจากการสังเกตสภาพการจัดการเรียนการสอนของครู พบว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ จัดเตรียมสื่อไว้ให้เด็กอย่างเพียงพอ โดยใช้สื่อที่เป็นรูปภาพ บัตรคำ แบบฝึกหัด ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การวางแผนและการเตรียมการจัดกิจกรรม ตลอดจนการจัดหาสื่อมีความเหมาะสม แต่ครูยังเป็นผู้เตรียมการฝ่ายเดียว ควรจะขอความร่วมมือจากเด็กและผู้ปกครองในการจัดหาสื่อเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ พบว่า ปัญหาในการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษเกิดจากตัวครู ทำให้การจัดการเรียนการสอนให้แก่เด็กไม่สมบูรณ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูไม่ได้จบการศึกษาทางการสอนภาษาอังกฤษโดยตรง ทำให้ไม่เข้าใจหลักการจัดการเรียนการสอนให้แก่เด็กไม่เข้าใจวิธีการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับเนื้อหาและวัยของเด็ก การเตรียมการจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอนล่วงหน้า 1 สัปดาห์ โดยครูเป็นผู้เลือกเนื้อหาให้เด็กทำกิจกรรม ครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2 ดำเนินการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษตามตารางการจัดกิจกรรมที่ผู้บริหารกำหนด ซึ่งการจัดกิจกรรมให้กับเด็กในแต่ละครั้ง ครูพยายามเน้นทักษะการฟังและการพูด สอดคล้องกับหลักการในการสอนภาษาอังกฤษที่ว่า ควรจะให้เด็กพูดได้ก่อนเป็นอันดับแรก เน้นให้เด็กทำกิจกรรมด้านภาษาให้มากและควรจะใช้ภาษาอังกฤษในห้องเรียนให้มากที่สุด (Dixon อ้างถึงใน กรมวิชาการ, 2542) จากการสังเกต พบว่า ในการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษ เด็กได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมทุกคน เด็กกล้าแสดงออกและมีความมั่นใจในตัวเอง

จากการสังเกตสภาพการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษของครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นอนุบาลปีที่ 2 พบว่า ครูใช้วิธีการสอนแบบฟัง - พูด วิธีการสอนที่ครูใช้เป็นวิธีการสอนที่รับมาจากสหรัฐอเมริกาและยุโรป แสดงให้เห็นว่าในประเทศไทยยังขาดการพัฒนาวิธีการสอนภาษาอังกฤษที่เหมาะสมกับเด็กไทย (ณัฐวดี กิจรุ่งเรือง, 2542 : 135) ปัญหาที่พบบางโรงเรียนจัดกิจกรรมให้เด็กทำที่ละอย่าง เช่น ให้เด็กทำแบบฝึกหัดโยงภาพกับคำ จากนั้นให้คัดตัวอักษรตามรอยประ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การจัดกิจกรรมในลักษณะแบบนี้ เด็กไม่ได้มีโอกาสเลือกทำกิจกรรมตาม

ความสนใจของตัวเอง ซึ่งอาจเนื่องมาจากเวลาในการทำกิจกรรมมีจำกัด ครูจึงจัดให้เด็กทำกิจกรรมเพียงเท่านี้

ส่วนปัญหาเกี่ยวกับการใช้สื่อและวัสดุอุปกรณ์มีราคาแพง ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ครูควรจัดหาสื่อที่เป็นของจริงหรือสื่อที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก หรือผลิตสื่อขึ้นใช้เอง หรือขอความร่วมมือจากผู้ปกครองที่สามารถสนับสนุนในด้านนี้ได้

ครูผู้สอนภาษาอังกฤษไม่มีเอกสารหรือการจดบันทึกที่ใช้ในการประเมินผลเด็ก ครูผู้สอนประเมินผลเด็กด้วยวิธีการสังเกตพฤติกรรม การแสดงออกขณะเด็กทำกิจกรรม และจากผลงานเด็ก ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการประเมินผลควรให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมิน เป็นวิธีการอีกวิธีหนึ่งที่จะทำให้ครูได้ข้อมูลมากขึ้น เพราะการสังเกตเด็กจำนวนหลายคนไปพร้อมๆ กัน อาจทำให้ได้ข้อมูลคลาดเคลื่อน และครูควรประเมินผลเด็กอย่างต่อเนื่องแล้วบันทึกไว้เป็นหลักฐาน (กรมวิชาการ, 2540)

ข้อเสนอแนะ

การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาลจากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า โรงเรียนยังไม่มีความพร้อมที่จะสอนภาษาอังกฤษ และที่สำคัญอย่างยิ่งคือความพร้อมของทักษะทางกาย (motor skills) ของเด็กวัยอนุบาลยังอยู่ในขั้นพัฒนาการทางกายที่ยังมีการประสานสัมพันธ์ของอวัยวะต่างๆ ได้ไม่สมบูรณ์ การเรียนรู้ภาษาแม่คือ ภาษาไทยโดยการฟัง พูด อ่าน เขียน เป็นภาระที่หนักมากแล้วสำหรับศักยภาพของเด็ก ความสามารถในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศนั้น เด็กจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับไวยากรณ์ของภาษาแม่เป็นฐานมาก่อน เพราะภาษาแม่ถ้ายิงมาใช้ในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้ อีกทั้งความพร้อมของทักษะทางปัญญา (Cognitive skills) ก็ยังอยู่ในช่วงพัฒนาการทางปัญญาที่เป็นรูปธรรม และยังไม่มีความสามารถในการเรียนภาษาซึ่งต้องอาศัยทักษะทางปัญญาที่ซับซ้อนและเป็นนามธรรมสูง ถ้าเด็กปราศจากโครงสร้างนามธรรมอันเกิดจากการเรียนภาษาแม่มาก่อนจะไม่สามารถเรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้ดี

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ครูควรได้รับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอนอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง
2. ผู้บริหารโรงเรียนควรคัดเลือกครูที่มีความรู้ความสามารถและสนใจภาษาอังกฤษเป็นครูผู้สอน
3. ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริมสนับสนุนการนิเทศและติดตามผลการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

4. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนควรดำเนินการจัดอบรมให้ความรู้ด้านหลักสูตร การผลิตการใช้สื่อการสอน การวัดผลและวิธีสอนภาษาอังกฤษให้มีการติดตามผลการใช้หลักสูตรและประเมินผล เป็นวิทยากรให้คำแนะนำ ตลอดจนส่งเสริมและพัฒนาครูผู้สอนด้านความรู้และทักษะการสอน

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการใช้หลักสูตรหรือแนวการสอนของโรงเรียนที่จัดทำขึ้นเองกับโรงเรียนที่ใช้หลักสูตรหรือแนวการสอนของสถาบันสอนภาษาเอกชน
2. ควรมีการศึกษาผลการอบรม สัมมนา การประชุมเชิงปฏิบัติการที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษให้กับเด็ก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กัลยา วานิชย์บัญชา. การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล เวอร์ชัน 7-10.

พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : อักษราพิพัฒน์, 2532.

กาญจนา ปราบพล. การทดสอบและประเมินผลสำหรับครูสอนภาษา. กรุงเทพมหานคร :

สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การพัฒนาและนิเทศครูระดับก่อนประถม

ศึกษา. เอกสารชุดอบรมบุคลากรระดับก่อนประถมศึกษา หน่วยที่ 4.

กรุงเทพมหานคร : โครงการวิจัยและพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2530.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. คู่มืออบรมครู แนวการใช้หลักสูตร

ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) และการจัดกิจกรรม

การเรียนการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา,

2534.

คณะกรรมการการศึกษาเอกชน, สำนักงาน. แนวและแผนการจัดประสบการณ์เตรียมความ

พร้อมภาษาอังกฤษ ระดับก่อนประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา,

2536.

จรรยา กนกนิรันดร. สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับเตรียมความ

พร้อมในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่.

วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2540.

จำนงศรี หาญเจนลักษณ์. สรรสาระ. ฉบับสมาชิก 7/00กรกฎาคม, 2543.

ณัฐวุฒิ กิจรุ่งเรือง. การศึกษาเปรียบเทียบแบบการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร.

วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

ดวงเดือน แสงชัย. การสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 1.

กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2533

ตำราภาษาคุณภาพ, สมเด็จพระนเรศวรมหาราช. คติฝรั่งเข้าเมืองไทย. พระนคร : โรงพิมพ์จักรา, 2493.

เต็มสิริ บุญยสิงห์และคณะ. นิตยสารรักลูก. ปีที่ 7 ฉบับที่ 74 มีนาคม, 2532.

ทิพวัลย์ มาแสง. การสอนภาษาอังกฤษสำหรับคนไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ทิพย์

อักษร, 2532.

- อึ้ง บัวศรี. **ทฤษฎีหลักสูตรการออกแบบและพัฒนา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2532.
- บุญมี เณรยอด. **หลักการพัฒนหลักสูตร**. ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- บำรุง ไตรรัตน์. **วิธีสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ**. นครปฐม : ภาควิชาหลักสูตร และวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2524.
- ประคอง กรรณสูต. **สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- ประนอม สวัสดิ์. **ภาษาอังกฤษกับเด็กไทยในระดับประถมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : โครงการตำราวิทยาศาสตร์อุตสาหกรรม, 2531.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพมหานคร : สหมิตรออฟเซต, 2535.
- ปรียาพร สุวรรณพันธ์. **การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของครูประถมศึกษาชั้นปีที่ 1 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดอุดรธานี**. วิทยานิพนธ์ ปริญญา มหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2540.
- พยุง ชำนาญคิด. **การศึกษาสภาพและปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ ประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- พรขูลี อาชวอำรุง. **การเรียนรู้ภาษาที่สอง : ผลการวิจัยเอกสาร**. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- พวงเพ็ญ อินทรประวัตติ. **รวมบทความการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ**. สงขลา : ฝ่าย วิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสงขลา, 2523.
- พวงเพ็ญ อินทรประวัตติ. **วิธีสอนภาษาอังกฤษ**. สงขลา : คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ, 2521.
- พิตรวัลย์ โกวิทวิท. **ทักษะและเทคนิคการสอนเขียนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- มาลินี บุญยรัตนพันธ์. **การใช้หลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศส ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

- มัทนา ทองใหญ่. สื่อการเรียนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาในชุดเสริมประสิทธิภาพ
ครู เล่มที่ 6 กิจกรรมและสื่อการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษา.
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- เมธา ปรางค์แสงวิไล. การใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา ในโรงเรียน
โครงการอนุบาลชนบท สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด
เขตการศึกษา 5. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิต
วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- เรณู บุญล้อม. ทฤษฎีและวิธีการสอนภาษาอังกฤษ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร :
สุทธิสารการพิมพ์, 2523.
- ลัดดา อมตชีวิน. การศึกษาโครงการครูชาวต่างประเทศสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน
ประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชา
ประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- วาสนา โกวิทยา. การประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพมหานคร :
ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2535.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. พัฒนาหลักสูตรและการสอน-มิติใหม่. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
รุ่งเรืองธรรม, 2525.
- วิชาการ, กรม. การศึกษาสภาพความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 1. รายงานการวิจัย กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว,
2540.
- วิชาการ, กรม. การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพ
มหานคร, 2542.
- วิชาการ, กรม. คู่มือหลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540 (อายุ 3-6 ปี). พิมพ์
ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2540.
- วิชาการ, กรม. คู่มือหลักสูตรประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว, 2535.
- วิชาการ, กรม. ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับ
ประถมศึกษาตามหลักสูตรภาษาอังกฤษพุทธศักราช 2539. กรุงเทพมหานคร,
2543.
- วรวรรณ เหมชะญาติ. วารสารครุศาสตร์. ปีที่ 28 ฉบับที่ 1 กรกฎาคม - ตุลาคม, 2542.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. คู่มือการจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมภาษาอังกฤษชั้นประถม
ศึกษาปีที่ 1. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2539.

- ศึกษาธิการ, กระทรวง. **คู่มือหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533).** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2534.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. **แนวการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2525.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. **หลักสูตรภาษาอังกฤษพุทธศักราช 2539.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2540.
- สังัด อุทรานันท์. **พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร.** พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาบริการการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- สุภัทรา อักษรานุกเรหาณ์. **การสอนทักษะภาษาอังกฤษ.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- สมิตรา อังวัฒน์กุล. **การวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ.** กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- สมิตรา อังวัฒน์กุล. **วิธีสอนภาษาอังกฤษ.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- สุไร พงษ์ทองเจริญ. **วิธีสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง.** กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2520.
- สุไร พงษ์ทองเจริญ. **วิธีสอนภาษาอังกฤษสำหรับผู้เริ่มเรียน.** กรุงเทพมหานคร : ประมวลศิลป์, 2526.
- อรุณี วิริยะจิตรา. **การเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร.** กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์, 2532.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. **หลักการสอน.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2542.
- อารีรัตน์ น้ำเพชร. **การศึกษาพัฒนาการของหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา ระหว่าง ปี พ.ศ. 2435 - 2528.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- อุทัย บุญประเสริฐ. **การวางแผนและการจัดระบบแผนงานในโรงเรียน.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ เอส ดี เพรส, 2538.
- อุทัย บุญประเสริฐ. **หลักและแนวทางในการจัดการนิเทศภายในสำหรับโรงเรียน ประถมศึกษา.** กรุงเทพมหานคร : รุ่งเรืองการพิมพ์, 2528.

ภาษาอังกฤษ

Finocchiaro, Mary. Michael. The Foreign Language A Guide For Teachers.

New York : Regent Publishing Company, 1973.

Phillips, S. Young learners. Oxford : Oxford University Press. 1994.

Piaget, J. The child' s conception of the world. Joan and Andrew Tomlinson, fran.,

Paterson, N.J. : Little Field, Adams. 1960.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

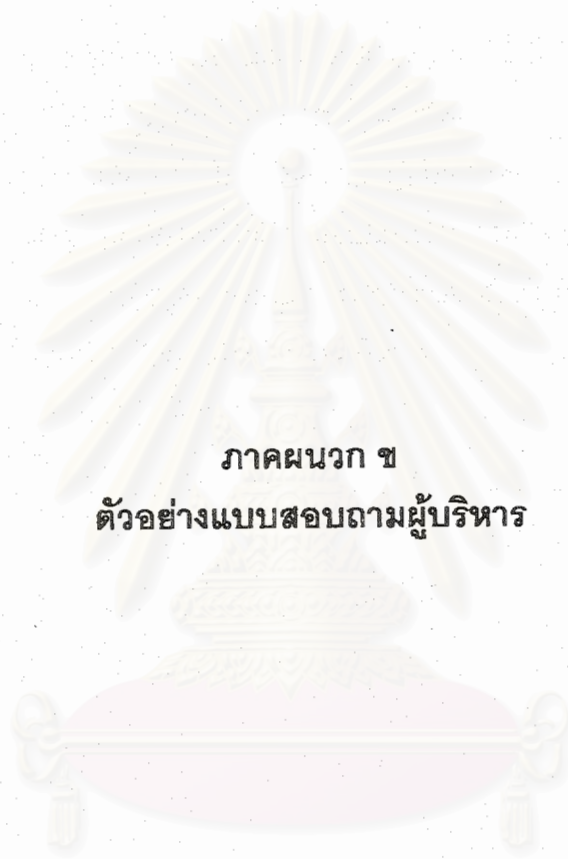
สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริเดช สุชีวะ	อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ดร. ศรินทร วิทยะสิรินันท์	อาจารย์โรงเรียนบางกอกพัฒนา
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทิพนดี อ่องแสงคุณ	อาจารย์โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข
ตัวอย่างแบบสอบถามผู้บริหาร

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน

เรื่องการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาลในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

1. ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงให้ครบทุกข้อ เพราะข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์จะไม่สามารถนำมาใช้ได้
2. ข้อมูลที่ท่านกรอกจะไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานของท่าน
3. แบบสอบถามมีลักษณะเลือกตอบและปลายเปิด แบ่งเป็น 3 ตอน คือ
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงาน
ตอนที่ 3 ปัญหา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย / ลง [] ในหน้าข้อความหรือเติมข้อความลงในช่องว่าง ตามความเป็นจริง

1. เพศ

- [] ชาย
[] หญิง

2. อายุ

- [] 20 - 30 ปี
[] 31 - 40 ปี
[] 41 - 50 ปี
[] 51 ปีขึ้นไป

3. นับถือศาสนา

- [] พุทธ
[] คริสต์
[] อื่น ๆ โปรดระบุ.....

3. วุฒิการศึกษา

- []ปริญญาตรี สาขา.....
[]ปริญญาโท สาขา.....
[]ปริญญาเอก สาขา.....
[] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

4. ตำแหน่งปัจจุบัน

- [] ครูใหญ่
[] อาจารย์ใหญ่
[] ผู้อำนวยการ
[] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

5. ประสบการณ์ในการทำงานตำแหน่งปัจจุบัน

- [] 1 - 5 ปี
[] 6 - 10 ปี
[] 11 - 15 ปี
[] 16 ปีขึ้นไป

**ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับงานบริหาร
นโยบายด้านการจัดการเรียนการสอน**

6. แนวการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาล ที่โรงเรียนของท่านนำมาใช้
- [] ไม่มีแนวการสอนที่แน่นอน (ข้ามไปตอบข้อ 10)
- [] ใช้แนวการสอนที่โรงเรียนดำเนินการจัดทำขึ้นเอง ผู้จัดทำคือ.....
.....ร่วมกับ.....
- [] ใช้แนวการสอนที่สำนักพิมพ์เอกชนจัดพิมพ์ขึ้น ผู้ตัดสินใจเลือกคือ
.....
- [] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
7. โรงเรียนของท่านมีการปรับปรุงเพิ่มเติมแนวการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัย
อนุบาลหรือไม่
- [] ไม่มี
- [] มี ผู้ปรับปรุงคือ.....ร่วมกับ.....
.....
8. เป้าหมายหลักที่ท่านต้องการเน้นในการใช้แนวการสอนภาษาอังกฤษใน
โรงเรียนของท่านมากที่สุด (ตอบเพียง 1 ข้อ)
- [] มุ่งให้เด็กรู้จักและคุ้นเคยกับภาษาอังกฤษ
- [] เพื่อให้เด็กมีทักษะในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษที่คล่องแคล่ว
- [] เพื่อให้เด็กมีกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หลากหลายขึ้น
- [] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
9. ใครเป็นผู้กำหนดชั่วโมงในการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษ
- [] ผู้บริหาร
- [] ฝ่ายวิชาการ
- [] ครูกลุ่มประสบการณ์พิเศษ
- [] ครูผู้สอน
- [] อื่น ๆ โปรดระบุ.....

การเตรียมบุคลากร

10. ท่านคัดเลือกครูสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนโดยวิธีใด

- เปิดสมัครและคัดเลือกครูสอนภาษาอังกฤษเอง (ตอบข้อ 11)
- ให้ครูในโรงเรียนที่มีความรู้ภาษาอังกฤษเป็นผู้สอน
(ข้ามไปตอบข้อ 12)
- ให้ครูประจำชั้นเป็นผู้สอน (ข้ามไปตอบข้อ 12)
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

11. กรณีที่โรงเรียนรับสมัครและคัดเลือกครูภาษาอังกฤษเอง โรงเรียนกำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครไว้อย่างไร

- การศึกษา ระดับปริญญาตรีทางการสอนภาษาอังกฤษหรือเทียบเท่า
- การศึกษา ระดับปริญญาตรีทางการสอนภาษาอังกฤษหรือเทียบเท่า มีประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษอย่างน้อย 1 ปี
- การศึกษา ระดับปริญญาตรีทุกสาขามีประสบการณ์สอนภาษาอังกฤษอย่างน้อย 1 ปี
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

12. ท่านจัดปฐมนิเทศครูสอนภาษาอังกฤษก่อนทำการสอนหรือไม่

- ไม่ได้จัด
- จัดปฐมนิเทศ ในเรื่องต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - () การเตรียมการสอนทั่วไป
 - () วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษของโรงเรียนแก่เด็กอนุบาล
 - () การเตรียมการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาล
 - () วัฒนธรรมและสภาพโดยรวมของชุมชนและโรงเรียน
 - () สื่อและเทคนิคในการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาล
 - () อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

การจัดบริการสื่อและวัสดุอุปกรณ์

13. ท่านดำเนินการอย่างไรบ้าง ในการให้บริการด้านสื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษให้แก่ครูผู้สอนในโรงเรียนของท่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- [] ทำการสำรวจความต้องการ และจัดหาให้
- [] จัดหา และจัดซื้อวัสดุต่าง ๆ ที่ใช้ในการผลิต
- [] จัดหาสื่อต้นแบบให้ เพื่อใช้เป็นตัวอย่างในการผลิต
- [] จัดให้มีผู้รับผิดชอบในการผลิตและซ่อมแซมเป็นศูนย์สื่อหรือห้องสื่อ
- [] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

การนิเทศและติดตามผล

14. มีการนิเทศติดตามผลการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษในโรงเรียนของท่านหรือไม่

- [] ไม่มี
- [] มี ถ้ามีผู้นิเทศ คือ
 - () หัวหน้าฝ่ายวิชาการ
 - () หัวหน้ากลุ่มประสบการณ์
 - () ผู้บริหารโรงเรียน
 - () อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

15. การนิเทศการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษเด็กอนุบาล ที่มีในโรงเรียนของท่านเป็นแบบใด

- [] แบบเป็นทางการ คือ.....
- [] แบบไม่เป็นทางการ คือ.....

16. ระยะเวลาในการนิเทศ

- [] สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ.....นาที
- [] เดือนละ 1 ครั้ง ครั้งละ.....นาที
- [] เดือนละ 2 ครั้ง ครั้งละ.....นาที
- [] เทอมละ 1 ครั้ง ครั้งละ.....นาที
- [] ไม่แน่นอน
- [] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 3 ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ปัญหาที่พบ

1.....

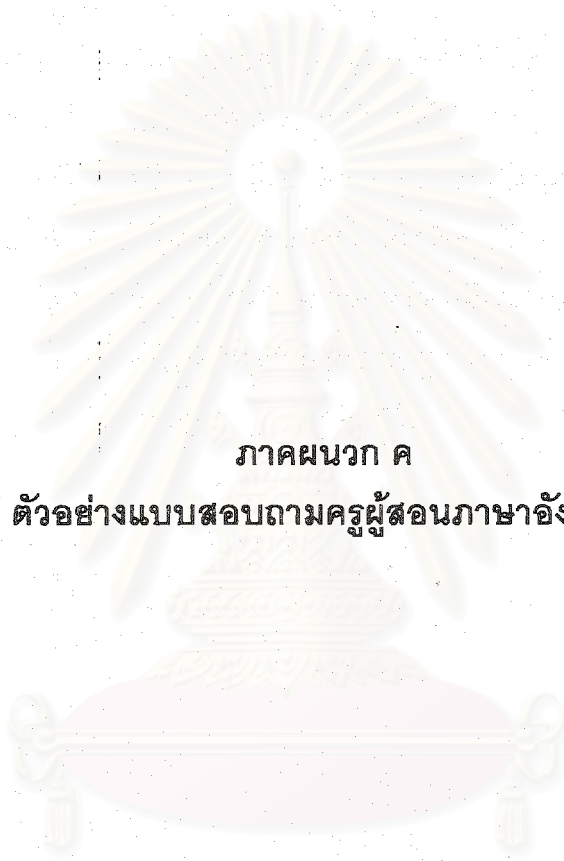
.....

2.....

.....

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค

ตัวอย่างแบบสอบถามครูผู้สอนภาษาอังกฤษ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามครูผู้สอนภาษาอังกฤษ

เรื่องการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยอนุบาลในโรงเรียน

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

1. ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงให้ครบทุกข้อ เพราะข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์จะไม่สามารถนำมาใช้ได้
2. ข้อมูลที่ท่านกรอกจะไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานของท่าน
3. แบบสอบถามมีลักษณะเลือกตอบและปลายเปิด แบ่งเป็น 3 ตอน คือ
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอน
ตอนที่ 3 ปัญหาและแนวทางแก้ไข

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดให้รายละเอียดเกี่ยวกับตัวท่าน โดยเขียนเครื่องหมาย / ลงใน [] หน้าข้อความในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. เพศ

[] ชาย

[] หญิง

2. อายุ

[] 20 - 25 ปี

[] 26 - 30 ปี

[] 31 - 35 ปี

[] 36 ปีขึ้นไป

3. วุฒิต่างการศึกษา

[] ปริญญาตรี สาขา.....

[] ปริญญาโท สาขา.....

[] ปริญญาเอก สาขา.....

[] อื่น ๆ โปรดระบุ.....

4. ประสบการณ์ในการสอนภาษาอังกฤษระดับอนุบาล

[] น้อยกว่า 1 ปี

[] 1 - 2 ปี

[] 3 - 4 ปี

[] 5 ปีขึ้นไป

5. เหตุผลที่ท่านสอนภาษาอังกฤษ

[] จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ

[] สนใจและสมัครใจสอน

[] ผู้บริหารมอบหมายให้สอน

[] อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอน
การจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน

6. ท่านจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษที่ใด

- ในห้องสำหรับจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษโดยเฉพาะ
- ในห้องเรียน
- ในห้องที่ใช้ประโยชน์หลายอย่าง เช่น ห้องส่งเวร ห้องนอน เป็นต้น
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

7. ท่านเน้นการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอย่างไร

(เรียงลำดับตัวเลข 1 = มากที่สุด)

- ป้ายนิเทศแสดงผลงานภาษาอังกฤษของเด็ก
- ป้ายนิเทศให้ความรู้ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวันสำคัญต่างๆ
ของเจ้าของภาษา
- จัดมุมหนังสือภาษาอังกฤษในห้องเรียนหรือห้องสมุด
- จัดมุมเทพภาษาอังกฤษในห้องเรียนหรือห้องแลปทางภาษา
- จัดมุมบทบาทสมมติในห้องเรียน
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

การเตรียมการสอน

8. โรงเรียนของท่าน มีหลักสูตรภาษาอังกฤษของตนเองหรือไม่

- มี
- ไม่มี ถ้าไม่มี ท่านใช้หลักสูตรของ.....

9. หลักสูตรหรือแนวการสอนในโรงเรียนของท่านมีลักษณะเป็นอย่างไร

- เป็นหน่วยการเรียนรู้ที่ครูจัดทำขึ้น
- เป็นเรื่องตามที่กำหนดไว้ในหนังสือที่โรงเรียนใช้
- แบ่งตามหลักภาษาและไวยากรณ์เบื้องต้นในการเรียนรู้ภาษาของเด็ก
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

10. ท่านได้ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษหรือไม่อย่างไร

- ไม่ได้ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม
- ได้ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม เกี่ยวกับ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - () เนื้อหาสาระภาษาอังกฤษในการสอนเด็กเล็ก
 - () ความรู้ด้านการสอนภาษาอังกฤษในเด็กเล็ก
 - () เทคนิควิธีการสอนภาษาอังกฤษในเด็กเล็ก

- () การใช้สื่อและเทคโนโลยีมาช่วยในการสอน
- () เกมและเพลงที่ใช้ในการสอนภาษาอังกฤษ
- () อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

11. ท่านทำแผนการสอนการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษหรือไม่

- [] ไม่ทำ เพราะ.....
- [] ทำ ถ้าทำ ท่านทำอย่างไร
 - () ทำแผนล่วงหน้าทุกครั้งอย่างน้อย 1 วัน
 - () ทำแผนล่วงหน้าอย่างน้อย 1 สัปดาห์
 - () ทำแผนล่วงหน้าอย่างน้อย 1 เดือน
 - () ทำแผนล่วงหน้าเป็นบางครั้ง
 - () อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

12. ท่านเน้นวิธีการสอนภาษาอังกฤษอย่างไร (เรียงลำดับความสำคัญ 1 - 5, 1 = มากที่สุด)

- [] การท่องคำและบทสนทนา
- [] การดูวีดิทัศน์ ฟังเทปและพูดตามตัวอย่าง
- [] การฝึกพูดเป็นรายบุคคล
- [] การทำแบบฝึกหัด
- [] การคัดลายมือ
- [] การอ่านตามครู
- [] การเล่นเกมคำศัพท์ภาษาอังกฤษ
- [] การเล่นเกมหรืออ่านนิทานภาษาอังกฤษประกอบการสอน
- [] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

13. ในการสอนแต่ละครั้งท่านเน้นเนื้อหาสาระในเรื่องใดบ้าง (เรียงลำดับความสำคัญ 1 - 5, 1 = มากที่สุด)

- [] การใช้คำศัพท์ในชีวิตประจำวัน
- [] การฝึกทักษะการฟังและการพูด
- [] การเชื่อมโยงวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับวัฒนธรรมไทย
- [] ความถูกต้องของหลักไวยากรณ์

- ความสนุกสนาน
- ความคุ้นเคยกับภาษาอังกฤษ
- การแสดงออกในการใช้ภาษาอังกฤษ
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

14. การใช้ภาษาในห้องเรียนของท่านมีลักษณะอย่างไร

- ใช้ภาษาอังกฤษอย่างเดียว
- ใช้ภาษาอังกฤษมากกว่าภาษาไทย
- ใช้ภาษาไทยมากกว่าภาษาอังกฤษ
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

15. เมื่อเด็กไม่เข้าใจภาษาอังกฤษท่านมีวิธีทำให้เด็กเข้าใจอย่างไร

- ใช้ภาษาไทยเมื่อเด็กต้องการความช่วยเหลือ
- ใช้ภาษาท่าทางประกอบการพูดภาษาอังกฤษ
- ใช้สื่อการสอนช่วยในการอธิบาย
- อื่น ๆ โปรดระบุ.....

16. อะไรคือแหล่งการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของเด็ก

- หนังสือนิทานภาษาอังกฤษ
- เทป หนังสือ แบบฝึกหัดภาษาอังกฤษ
- เพลง เทปนิทานภาษาอังกฤษ
- คอมพิวเตอร์
- ทัศนศึกษาภาษาอังกฤษ
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

การใช้สื่อและวัสดุอุปกรณ์

17. สื่อการสอนที่ท่านใช้ในการสอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ จะเป็นสื่อประเภทใด

(เรียงลำดับการใช้งาน 1 - 5, 1 = ใช้มากที่สุด)

- ของจริง
- ของจำลอง
- รูปภาพ
- เพลง
- เกม
- นิทาน
- หุ่น

- วีดีโอ
- คอมพิวเตอร์
- แบบฝึกหัด
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

19. ท่านได้สื่อการสอนมาจากที่ใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- จัดหาซื้อสื่อสำเร็จรูปด้วยตนเอง
- ผลิตสื่อการสอนด้วยตนเอง
- ผลิตสื่อการสอนร่วมกับเพื่อนครู
- มีศูนย์ผลิตสื่อของทางโรงเรียนโดยเฉพาะ
- โรงเรียนจัดหาสื่อหลากหลายประเภทให้
- พ่อแม่ ผู้ปกครองของเด็กให้ความช่วยเหลือในการจัดหาสื่อต่าง ๆ มาให้
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

20. ท่านใช้สื่อการสอนบ่อยแค่ไหน

- ใช้ทุกครั้งที่มีการสอน
- ใช้บ่อยมาก (ประมาณ 70%)
- ใช้บ้างไม่ใช้บ้าง (ประมาณ 50%)
- ใช้น้อยมาก (ประมาณ 30%)

การประเมินผล

21. ท่านมีการประเมินผลการเรียนภาษาอังกฤษของเด็กหรือไป

- ไม่มี (ข้ามไปตอบข้อ 23)
- มี ถ้ามี ท่านประเมินผลเด็กด้วยวิธีอะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - () การสังเกต
 - () การแสดงออก
 - () แฟ้มสะสมผลงาน
 - () แบบทดสอบ
 - () แบบฝึกหัด
 - () อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

22. ท่านนำผลการประเมินเด็กมาใช้ในการสอนหรือไม่

- [] ไม่ใช่
- [] ใช้ ท่านใช้อย่างไรบ้าง (เรียงลำดับความสำคัญ 1 = มากที่สุด)
- () ใช้ในการปรับความยาก-ง่ายของวัตถุประสงค์และเนื้อหาให้สอดคล้องเหมาะสมกับระดับความสามารถของเด็กในการสอนครั้งต่อไป
 - () ใช้ในการปรับกิจกรรมและสื่อให้สอดคล้องกับความสนใจของเด็ก
 - () ใช้ในการปรับเปลี่ยนเทคนิคในการสอน
 - () ใช้ในการพิจารณาเลื่อนชั้นของเด็ก
 - () ใช้ในการบันทึกระเบียบสะสมเพื่อรายงานให้ครูในชั้นต่อไปทราบ
 - () อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

การได้รับการนิเทศการสอน

23. ท่านได้รับการนิเทศการสอนบ้างหรือไม่

- [] ไม่ได้รับ (ข้ามไปตอบตอนที่ 3)
- [] ได้รับ จากใคร (ตอบข้อ 24,25)
- () หัวหน้าฝ่ายวิชาการ
 - () หัวหน้ากลุ่มประสบการณ์
 - () ผู้บริหารโรงเรียน
 - () อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

24. ลักษณะของการนิเทศการสอนเป็นอย่างไร

- [] เป็นทางการ คือ.....
- [] ไม่เป็นทางการ คือ.....

25. ท่านได้รับการนิเทศการสอนบ่อยเพียงไร

[] สัปดาห์ละ 1 ครั้ง

[] เดือนละ 2 ครั้ง

[] เดือนละ 1 ครั้ง

[] เทอมละ 2 ครั้ง

[] เทอมละ 1 ครั้ง

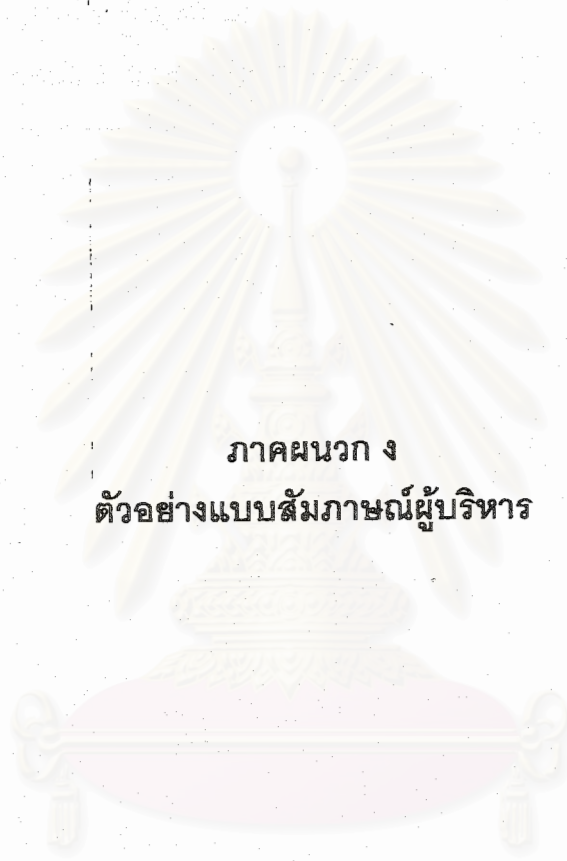
[] ไม่แน่นอน

[] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 3 ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ปัญหาที่พบ	การแก้ไข
1.....	1.....
.....
.....
2.....	2.....
.....
.....

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ง
ตัวอย่างแบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน

คำชี้แจง

1. ผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์ด้วยตนเอง โดยใช้วิธีการจดบันทึกและอัดเทป
2. แบบสัมภาษณ์แบ่งเป็น 2 ตอน คือ
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป
ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงาน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อโรงเรียน.....

วันที่ให้สัมภาษณ์.....เวลา.....น

2. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....อายุ.....ปี

วุฒิการศึกษา.....สาขา / วิชาเอก.....

ประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษ.....ปี

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหาร

1. ท่านพบว่า การดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมาบรรลุเป้าหมายเพียงใด

2. อะไรคือประเด็นหลักในการนิเทศ

3. ท่านให้การช่วยเหลือหลังจากการนิเทศอย่างไร

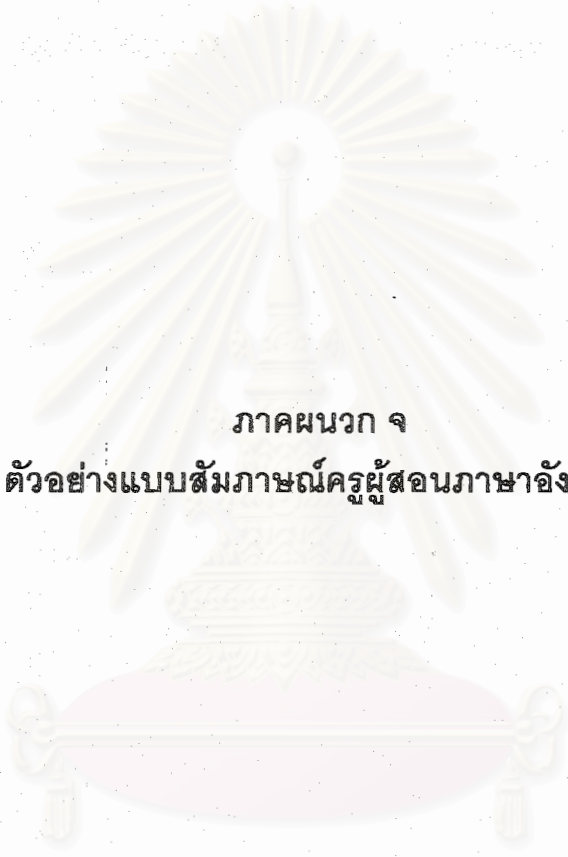
4. ท่านมีแนวทางในการติดตามผลการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษของครูอย่างไร

5. ท่านพึงพอใจในการสอนของครูหรือไม่ อย่างไร

6. ท่านพบปัญหาอะไรบ้างในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และมีสาเหตุมาจากอะไร

7. ท่านสนับสนุนด้านต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษอย่างไร

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก จ
ตัวอย่างแบบสัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ

คำชี้แจง

1. ผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์ด้วยตนเอง โดยใช้วิธีการจดบันทึกและอัดเทป
2. แบบสัมภาษณ์แบ่งเป็น 2 ตอน คือ
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป
ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์ครูสอนภาษาอังกฤษ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อโรงเรียน.....
- วันที่ให้สัมภาษณ์.....เวลา.....น
2. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....
- อายุ.....ปี วุฒิการศึกษา.....สาขา / วิชาเอก.....
- ประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษ.....ปี

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

1. ท่านมีขั้นตอนในการสอนภาษาอังกฤษอย่างไร
2. ท่านมีการบันทึกแผนการสอนภาษาอังกฤษหรือไม่ ถ้าจัดทำได้วางแผนตลอดปี / ตลอดภาคเรียน / ตลอดเดือน / หรือเฉพาะสัปดาห์ และเขียนแผนการสอนในรูปแบบใด
3. ท่านคาดหวังว่าเด็กจะได้อะไรจากการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษ
4. ท่านมีความพึงพอใจมากน้อยเพียงใด ในการสอนภาษาอังกฤษเด็กอนุบาล
5. ท่านเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้แสดงความกิดเห็น หรือเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษหรือไม่ อย่างไร
6. ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองในเรื่องใดบ้าง และท่านมีวิธีการแก้ไขปัญหายังไร
7. ท่านต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนหรือช่วยเหลือในเรื่องใดบ้าง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก จ
ตัวอย่างแบบบันทึกการสังเกต

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบบันทึกการสังเกตสภาพแวดล้อมทางกายภาพการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษ
ชั้นอนุบาลปีที่ 2

โรงเรียน.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

1.การจัดโต๊ะ - เก้าอี้

เวลา.....น. 1
กิจกรรม.....

เวลา.....น. 2
กิจกรรม.....

เวลา.....น. 3
กิจกรรม.....

เวลา.....น. 4
กิจกรรม.....

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. ขนาด รูปร่างและจำนวนของโต๊ะ - เก้าอี้

2.1 รูปร่างของโต๊ะ.....

2.2 รูปร่างของเก้าอี้.....

2.3 โต๊ะขนาด.....จำนวน.....ตัว

2.4 เก้าอี้ขนาด.....จำนวน.....ตัว

3. ป้ายนิเทศ

บริเวณ.....

บริเวณ.....

4. ผลงานเด็ก

บริเวณ.....

บริเวณ.....

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาววนิดา แก่นจันทร์ เกิดวันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2512 ที่กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีครุศาสตรบัณฑิตเอกการอนุบาลศึกษา คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต ในปีการศึกษา 2534 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2542 ปัจจุบันรับราชการตำแหน่ง อาจารย์ 1 ระดับ 5 ที่ภาคโรงเรียนสตรีขอนแก่นลืออุทิศ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต จังหวัด กรุงเทพมหานคร

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย